

Beslutsinstans: Kommunfullmäktige

Datum och tid: onsdag 10 december 2025 Kl. 18:00

Plats: Torps bygdegård, Torp 6, 458 92 Färgelanda

1	Upprop		
2	Val av justerare		
3	Godkännande av dagordning		
4	Allmänhetens frågestund		
5	Inkomna frågor	2025/52	
6	Inkomna interpellationer	2025/51	3 - 15
7	Inkomna motioner	2025/50	16 - 17
8	Avsägelser av politiska uppdrag	2025/49	18 - 27
9	Val av politiska uppdrag	2025/48	28 - 29
10	Antagande av Grönstrukturprogram	2025/316	30 - 58
11	Biblioteksplan 2026–2029	2025/328	59 - 76
12	Avveckling av Dalslands miljö- och energiförbund samt inrättande av gemensam miljönämnd med antagande av reglemente och godkännande av överenskommelse samt samverkan avseende strategisk miljö- och energiverksamhet	2025/336	77 - 94
13	Godkännande av delårsrapport 2025, Räddningstjänsten Fyrbodal	2025/290	95 - 140
14	Godkännande av delårsrapport 2025, Dalslands miljö-och energiförbund	2025/315	141 - 179
15	Taxa för vatten-och avloppsanläggning (VA-taxa) 2026 – Färgelanda Vatten AB	2025/313	180 - 196
16	Renhållningsavgifter i Färgelanda kommun 2026	2025/326	197 - 212

**Färgelanda
kommun**

17	Fastställande av antal ledamöter i kommunfullmäktige inför mandatperioden 2026–2030	2025/311	213 - 216
18	Rapport över ej verkställda gynnande beslut enligt Socialtjänstlagen, SoL och Lagen om stöd och service, LSS 2025	2025/14	217 - 218

Kenneth Carlsson (L)
Kommunfullmäktiges ordförande

Niklas Englund
Kommunsekreterare

Interpellation till Kommunfullmäktige i Färgelanda

Till: Kommunstyrelsens Ordförande (KSO) i Färgelanda kommun **Datum:** 2025-12-10 **Ärende:** Utemiljön vid Ödeborgs skola

Bakgrund

Moderaterna och Liberalerna i Färgelanda lämnade den 2025-10-28 ett initiativärende avseende utemiljön vid Ödeborgs skola. I initiativärendet påpekas att utemiljön är **näst intill obefintligt utrustad** och att den snarast behöver utrustas för att ge barnen en **mer stimulerande och lärande utemiljö**.

Med hänvisning till nationella riktlinjer, i synnerhet **Boverkets RAPPORT 2015:8, Gör plats för barn och unga! En vägledning för planering, utformning och förvaltning av skolans och förskolans utemiljö**, understryks det att en god utemiljö har en avgörande roll för barns och elevers **hälsa, lärande och allsidiga utveckling**. Att utemiljön vid Ödeborgs skola beskrivs som bristfällig, och att initiativärendet som efterfrågade ett *snarast* utrustande nu hänvisas till en förstudie, strider mot intentionerna i denna nationella vägledning.

Utbildningsnämnden beslöt som svar på initiativärendet att översända förvaltningens tjänsteskrivelse. I tjänsteskrivelsen framgår att:

- Ärendet har beretts av presidiet 2025-11-18.
- Norem har fått i uppdrag att ta fram en förstudie avseende renovering och ombyggnation av Ödeborgs skola, där även utemiljön ingår.
- Förstudien beräknas vara färdigställd före årsskiftet.
- Initiativärendet hänvisas till denna förstudie, då fler och mer utförliga svar kommer att kunna ges i samband med dess färdigställande.

Med tanke på att en stimulerande utemiljö är av stor vikt för barnens utveckling, anser vi att nämndens svar är otillräckligt då det skjuter frågan om ett snarast utrustande på framtiden.

Frågor

Jag ställer följande frågor till Kommunstyrelsens Ordförande:

1. **Med tanke på att utemiljön vid Ödeborgs skola beskrivs som näst intill obefintligt utrustad, när kan eleverna och personalen på Ödeborgs skola förvänta sig att åtgärder påbörjas för att säkerställa en tillfredsställande och stimulerande utemiljö i enlighet med nationella riktlinjer?**
2. **Hur avser Kommunstyrelsen, i egenskap av ytterst ansvarig för kommunens ekonomi och styrning, att säkerställa att nödvändiga medel finns tillgängliga för att implementera åtgärder för utemiljön *direkt* efter att förstudien är klar, utan dröjsmål till kommande budgetår?**
3. **Hur kommer Kommunstyrelsen att involvera personal och barn, vars önskemål kan bidra till utformningen, i den fortsatta processen när förstudien är färdigställd?**

För Moderaterna i Färgelanda: Hans-Göran Palmqvist.

Interpellation

Kommunfullmäktige

2025-12-10

Interpellation till Helen Greus (SD) , stängning av Lillågården.

Vid Socialnämndens sammanträde 2025-11-24 fattade nämnden beslut om att införa ett uppehåll i inflyttningar vid Lillågårdens särskilda boende från och med 2025-11-24 och tills vidare. Ett beslut som var Sverigedemokraternas, kristdemokraternas och Centerpartiets.

Med i beslutet fanns 10 små rader som sammanfattade ärende som löd – Lillågården ska genomgå en översyn och utredning för att avgöra verksamhetens framtid – om den ska utvecklas till ett trygghetsboende eller omvandlas till ett större särskilt boende. För mig innebär den textraden inte att ni beslutade om ett uppehåll utan en stängning någon annan tolkning går inte att göra.

I sammanfattningen till ärendet fanns ingen redogörelse för hur behoven ser ut framåt för den somatiska vården som borde varit enkel att ta fram då vi vet antalet brukare som tex finns i hemtjänsten idag, kommunen har en mängd data över sina invånare som borde funnits med.

Ett tjänsteutlåtande/beslutsunderlag är demokratiskt viktiga dokument, därför är det oerhört viktigt att nämnden får tillräckligt med underlag för att kunna göra väl avvägda bedömningar som grund för sitt beslut. Nämnden behöver ha kännedom om vilka beslutsalternativ som finns och vilka konsekvenser de medför. Allt detta saknades i underlaget till beslutet.

Den enda tolkningen som går att göra av underlaget är att SD, Kd och C vill stänga det enda boendet som kommunen äger för alltid. Ett boende med 18 platser för somatisk vård som finns i kommunens tätort för att istället behålla Valbohems fastighet Solgården. En fastighet som kommunen hyr av Valbohem och som därmed är ett dyrare alternativ för kommunen.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor till Socialnämndens ordförande.

- Anser du Helene Greus (SD), som ordförande i socialnämnden att Färgelanda Centrum ska stå utan somatisk vård.
- Anser du Helen Greus (SD), att underlaget till beslutet redovisade sakförhållanden, överväganden, konsekvenserna och innehöll tillräckligt med information för att besluta om ett intagningsstopp på Lillågården
- Har socialnämnden arbetat med ytterligare besparingar då en avveckling av Lillågården endast ger en nettobesparing på 6,6 miljoner kr mot att stänga Solgården där en nettobesparing är 12,98 miljoner kr

Linda Jansson (M)

Ledamot i kommunfullmäktige

Interpellation till kommunstyrelsens ordförande om veckovisa ordförandemöten

Det nya styret har infört veckovisa möten mellan nämndernas ordförande, där oppositionen inte ges möjlighet att delta. Detta väcker frågor om insyn och likvärdig tillgång till information.

Jag vill därför ställa följande frågor till kommunstyrelsens ordförande:

1. Vilka deltar vid dessa möten?
2. Hur säkerställs att oppositionen får samma information?
3. Finns det planer på att inkludera oppositionen?

Ulla Börjesson (S)
Oppositionsråd och ledamot i kommunfullmäktige

Interpellation till kommunstyrelsens ordförande: Om "rensning i förvaltningen" och dess konsekvenser

Det har offentliggjorts i media att SD/KD-styret i Färgelanda kommun avser att genomföra en omfattande "rensning i förvaltningen" i syfte att uppnå högre effektivisering och kostnadsbesparingar. Enligt uppgift ska detta omtag i styrning och ledning bidra till att "få ordning på saker och ting", med en förväntad besparing på 15 miljoner kronor.

Kommunstyrelsen ordförande, Christoffer Wallin nämner att samtliga tjänster inom förvaltningen står inför en osäker framtid. Trots detta har kommunstyrelsens ordförande uttryckt att omorganisationen inte förväntas skapa oro bland de anställda.

Mot bakgrund av detta vill jag ställa följande frågor:

1. På vilka grunder vilar antagandet att omorganisationen inte kommer att skapa oro bland de anställda?
2. Om oro uppstår – hur avser kommunen att hantera detta, både kommunikativt och organisatoriskt?
3. Vilka konkreta åtgärder planeras för att säkerställa att kommunen fortsatt är en attraktiv arbetsgivare under och efter denna omorganisation?
4. Hur säkerställs att kompetens och kontinuitet inte går förlorad i samband med denna "rensning"?

Att vara en attraktiv arbetsgivare innebär att skapa trygghet, delaktighet och långsiktighet för sina medarbetare. Jag ifrågasätter om den nuvarande processen lever upp till dessa värden.

Jag ser fram emot ett tydligt och transparent svar.

Kenneth Öhman (S)

Ledamot i kommunfullmäktige

interpellation

2024-12-10

Kommunfullmäktige

Interpellation till Christoffer Wallin (SD) Ordförande i kommunstyrelsen om varför ordförande för kommunstyrelsen exkluderar två av kommunfullmäktiges gruppleddare till flera möten för kommunen.

Det har kommit till min kännedom att det Sverigedemokratiska styret bjudit in två av fyra gruppleddare för oppositionen vid flera tillfällen som rör redovisningar som har betydande ekonomisk påverkan för kommunen. Enligt uppgifter redovisade konsultföretaget NOREM vid två tillfällen uppdraget på ombyggnation av Ödeborgsskola. Det Sverigedemokratiska styret exkluderat även två gruppleddare till Kommuninvests redovisning och analys av Färgelanda kommuns ekonomiska förutsättningar, där en sammanställd bedömning av Färgelanda kommuns ekonomi redovisades.

Vid alla tre tillfällena exkluderades Moderaterna och Liberalerna gruppleddare från att delta då endast Socialdemokraterna och Centerpartierna gruppleddare var välkomna.

Förlängningen av att exkludera två partier från att närvara på NOREMs redovisning av ombyggnationen av Ödeborg är att utbildningsnämndens ledamöter inte har samma information. I det beslutsförslag som finns till utbildningsnämndens sammanträde den 2025-12-09 finns ett beslutsförslag utan handlingar endast att utbildningsnämnden ska beslutar att ställa sig bakom Norems förstudie i sin helhet. Innan beslut fattas i utbildningsnämnden får nämnden en dragning, samma som styret och de två gruppleddarna från S och C redan fått redovisat till sig. Ledamöterna från Moderaterna och Liberalerna förväntas att fatta beslut på sittande bord utan möjligheter att hinna läsa igenom och inhämta information innan beslut. Ur Barnperspektivet och Barnens perspektiv är inte agerandet för barnens bästa.

Vi vet inte heller hur dialogen från Kommuninvest löpte på. M o L kan endast göra antagande utefter bilderna vi fått till oss som säger att kommunen inte är kreditvärdiga.

Med anledning av detta ställer jag följande frågor till Christoffer Wallin (SD) kommunstyrelsens ordförande:

- Anser du som kommunstyrelsens ordförande att vi kan uppnå konsensus genom att utesluta två partier från möjligheten att delta när kommunen bjuder in till information som är av betydande ekonomisk påverkan för kommunen.
- Anser du som kommunstyrelsens ordförande att det är bra ur ett Barn och föräldrar perspektiv att inte delge information som i allra högsta grad rör våra Barn och föräldrar till två demokratiskt valda partier i Fullmäktige?

- Anser du att det är demokratisk att exkludera två partier från oppositionen från att få samma information som övriga valda gruppledare i Fullmäktige för Fullmäktige.
- Anser du att det främjar kommunstyrelsen arbete genom att förhindra att två av oppositionens partier utesluts från att få samma information som de övriga oppositionspartierna?

Linda Jansson (M)

Svar: Hans Göran

Tack för din interpellation

Som en del av en förstudie så ska självklart all nödvändig information inhämtas för att få en bra utemiljö för barnen ur ett verksamhetsmässigt perspektiv.

På kommunstyrelsen sammanträde den 12 november fattades det beslut om detaljbudget inför 2026. Av den framgår följande:

Det är avsatt 10 miljoner under 2026 och ytterligare investeringsmedel under 2027 som är direkt riktade till Ödeborg.

Det är också avsatt ytterligare 4,7 miljoner för underhålls och reinvesteringar.

Av detaljbudgeten framgår följande Särskilda förtydligande uppdrag från kommunstyrelsens ordförande.

- Investeringar och underhåll - Kommunstyrelsen ska säkerställa att investeringar och reinvesteringar, särskilt i utemiljöer vid skolor och förskolor, genomförs i enlighet med de viljeinriktningar som fastställts i mål- och resursplanen. Underhållsplanen ska utformas strategiskt och samordnas med respektive nämnds prioriteringar för att stärka kärnverksamheten och bidra till långsiktig kvalitet och hållbarhet.

Det framgår av dem politiska viljeinriktningarna i mål och resursplanen att renoveringen av Ödeborg ska påbörjas omedelbart.

kommunstyrelsens beslut vinner laga kraft 10 dec, alltså idag.

Så fort förstudien är beslutad av kommunstyrelsen så kan investeringsmedlen nyttjas enligt kommunfullmäktiges beslut. Alltså snarast möjligt.

Christoffer Wallin

kommunstyrelsens Ordförande

Ordförande, ledamöter, åhörare

Tack för interpellationen och möjligheten att få svara på dina frågor!

Det finns inget kort svar på dessa frågor men jag ska försöka. Jag tänker att vi börjar med fakta.

Den påstådda besparingen om 12.98 miljoner är en sanning med modifikation. En årlig driftskostnad på ett boende blir inte automatiskt det man sparar om man stänger sagda boende. De som bor i huset finns kvar, de behöver flyttas till annan plats med en likvärdig kostnad med den som finns på befintligt boende, de anställda finns kvar, och vi kommer fortsatt behöva dem för att göra det ovärderliga arbete de gör.

Utöver det – märk väl – så behöver man köpa sig ur hyreskontraktet med Valbohem, det kostar ca 416tkr per år som är kvar av avtalet. Avtalet är tecknat till 2041. Det blir totalt 6240 tkr. För de 15 år som är kvar. Utöver det måste vi betala hyra – dryga 3,1 miljoner per år till dess att Valbohem hittar ny hyresgäst. Det blir inte så mycket kvar av de '12,98' miljonerna då. Detta finns att läsa i tidigare utredningar om vår struktur inom äldreomsorgen – och med detta underlag anser jag att ja, vi har fått mer än goda skäl att göra det vi gör – utöver den information vi fått av förvaltningen på nämndsmöten, presidiemöten och ordförandedialoger.

Som svar på frågan om vi arbetar med fler åtgärder för att hålla vår tilldelade budget - jag tänker att du har så pass bra koll på våra protokoll så du vet nog, men för att vara tillmötesgående kan jag nämna några. Vi arbetar med måltidsdistribution och inköp inom hemtjänsten, för att förbättra livsmedelssäkerheten och valfriheten för de äldre med de insatserna.

Vi – som hela kommunen ser över alla 'ledningstjänster' i samband med nollbasorganiseringen som görs i hela kommunen med fokus på vad som är våra kärnverksamheter.

Vi arbetar också aktivt med uppsökande och förebyggande verksamheter inom socialtjänsten för de som kan behöva extra stöd i sin vardag, både i egen regi men även i samarbete med skolan och kyrkan. Detta för att kunna erbjuda hjälp och stöd i ett tidigt skede.

Och – som svar på din första fråga..

Jag anser att Färgelanda kommun ska erbjuda den bästa vård vi kan till de som behöver oavsett åkomma.

Jag anser att vi är inte Färgelanda MOT Högsäter, vi är inte Färgelanda MOT Ödeborg, vi är inte Färgelanda MOT Stigen, vi är inte Färgelanda MOT NÅGON av våra mindre orter, vi är Färgelanda kommun TILLSAMMANS!

Jag anser att det politiska samtalet inte ska handla om skrämsel och splittring utan om sammanhållning och hjälpsamhet.

Jag anser inte att det är någon till gagn att ställa våra samhällen emot varandra varken i vilka samhällstjänster som kan erbjudas eller på något annat sätt, vi skall värna om hela kommunen och att alla delar av kommunen skall få leva.

Tack.

Svar till Ulla Börjesson.

Tack för din interpellation och för möjligheten att klargöra rutinerna kring de veckovisa mötena mellan styrets ordförande!

Mötena har till syfte att skapa en smidig samordning inom styret och säkerställa att aktuella frågor hanteras effektivt. Deltagare är kommunstyrelsens ordförande samt ordförandena inom styret. Även de berörda i förvaltningen ingår, för att få effektivitet i arbetsmötena.

Det finns inga planer på att oppositionen ska delta vid dessa arbetsmöten på regelrätt basis, då oppositionen inte är en del av styret.

Det finns heller ingen begäran från styret att ingå i oppositionens arbetsmöten!

Dock har det vid två tillfällen skett sedan den 23 oktober, att oppositionsrådet har kallats in. Detta för att diskussionerna har varit av så betydande art, samt för att tillmötesgå oppositionsrådets behov av att vara informerad.

I övrigt följer styret sedvanlig praxis där det hålls ett beredningssammanträde som protokollförs inför varje nämnd och styrelse, där oppositionsföreträdarna som är valda av kommunfullmäktige närvarar.

Jag tackar återigen för frågorna och ser fram emot fortsatt konstruktiv dialog med oppositionen.

Christoffer Wallin

Ordförande kommunstyrelsen.

Tack för din interpellation och för att du lyfter dessa viktiga frågor kring den pågående omorganisationen i Färgelanda kommuns förvaltning!

Denna omorganisation syftar till att skapa en högre effektivitet med fokus på de prioriterade inriktningarna samt den lagstadgade verksamheten.

En offentlig förvaltning ska hela tiden ha som mål att effektivisera sig. Detta kan i sin tur leda till att det behövs färre personella resurser. Antagandet att det finns en oro för att en förvaltning ska göra sitt grunduppdrag, delar jag inte. Ifall oro ändå uppstår så kommer det självklart hanteras av högst ansvarig chef i sedvanlig ordning.

Vi ser en tydlig utveckling i hela samhället att arbetsuppgifter som har gjorts av personella resurser kan ersättas av exempelvis digitaliseringslösningar. Dessa typer av förändringar är nödvändiga om Färgelanda kommun fortsatt ska vara en egen kommun.

En viktig del av att vara en attraktiv arbetsgivare är att man som anställd ges möjlighet till utveckling, vilket just denna typ av åtgärd kan leda till.

Interpellantens parti har tillsammans med andra partier i tidigare styre, uttryckt medialt att kommunen har ett underskott på 50 miljoner kronor. Nu kommer vi, SD och KD, att genomföra vår budget där just nollbasorganiseringen är en viktig del i att reglera den obalans som är skapad av just interpellantens parti under årtionden i kommunen.

Christoffer Wallin

Kommunstyrelsens ordförande

2025-12-10

Svar: Linda

Tack för din interpellation.

Då Moderaternas/Socialdemokraternas budgetförslag innehöll stängning av hela Ödeborg skola så har man från Moderaternas håll redan tagit ställning i frågan att skolan ska stängas, så någon konsensus om att stänga skolan går inte att få vilket redan är avgjort i budgetbeslutet.

Vid mötet med Kommuninvest så var presidierna inbjudna där det finns företrädare för både styrande och opposition. Information har sedermera spridits vidare i de politiska leden.

Interpellantens egna tolkningar om att det skulle vara gruppledarna som var inbjudna får stå för interpellanten.

Kommunstyrelsens vice ordförande tillika oppositionsråd har varit närvarande vid samtliga informationsmöten avseende förstudien i Ödeborg. Oppositionsrådet har ett betydande arvode för att sprida vidare information till de övriga oppositionspartierna vilket jag förutsätter har gjorts.

Då det slutgiltiga beslutet avseende Ödeborgs förstudie fattas i kommunstyrelsen så finns det gott om tid att ta ställning till förslaget genom att samtliga gruppledare bjuds in till utbildningsnämnden före kommunstyrelsens sammanträde.

Christoffer Wallin

Kommunstyrelsens Ordförande.

Motion: Inför arbetspass var tredje helg inom hemtjänsten

Bakgrund

Hemtjänsten är en av kommunens kärnverksamheter. För att säkerställa god omsorg, kontinuitet och trygghet för brukarna krävs stabila arbetsvillkor och förutsättningar som möjliggör långsiktig personalförsörjning. I dag innebär schemaläggningen inom hemtjänsten ofta arbete **varannan helg**. Vid kontakt med hemtjänstpersonal lyfts ofta schemaläggningen med jobb varannan helg som en betydande orsak till ökad stress, minskad återhämtning och försämrad balans mellan arbete och privatliv.

Att införa arbete max var tredje helg kommer att innebära:

- bättre arbetsmiljö
- ökad möjlighet till återhämtning
- förbättrad långsiktig hälsa
- minskad personalomsättning
- ökad attraktivitet som arbetsgivare
- ökad kvalitet privatliv

Att arbeta var max tredje helg bör vara norm i en verksamhet som pågår varje dag året runt utan uppehåll.

Vi har nu under en längre tid kunnat följa i media de stora problem som finns inom hemtjänsten nationellt. Vi står inför en demografisk förändring med en åldrande befolkning och med ökat behov av kommunal hemtjänst vilket gör att vi behöver ha en offensiv inställning till att lösa framtidens utmaningar. Ett flertal exempel på kommuner där man lyckats med dessa förändringar har också redovisats i media. Moderaterna i Färgelanda kommun tar nu initiativet till en förändring inom hemtjänsten som kommer att göra Färgelanda kommun till en attraktiv arbetsplats med nöjda anställda och brukare.

Finansiering. Ingen ökad kostnad beräknas då antal hemtjänsttimmar blir oförändrat. Tvärtom ser vi besparingar pga. bättre arbetsmiljö, mindre frånvaro samt mindre personalomsättning.

Förslag

För att skapa en mer hållbar arbetsmiljö och stärka hemtjänstens attraktivitet som arbetsplats föreslås att kommunen inför ett schemaupplägg där personal arbetar **var tredje helg** i stället för varannan.

Yrkande

Moderaterna i Färgelanda föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Att uppdra åt kommunstyrelsen eller ansvarig nämnd att införa ett helgschema med arbete max **var tredje helg** inom hemtjänsten.

Per Krokström (M) Christina Svedberg (M) Hans Göran Palmqvist (M)

Bengt Melin (M) Linda Jansson (M)

Kommunledningskontoret
Kommunsekreterare
Niklas Englund

Tjänsteskrivelse
2025-11-05
2025/49

Kommunfullmäktige

Avsägelse av politiska uppdrag

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige godkänner Ann-Britt Dahl avsägelse som:

- Vice ordförande kommunrevisionen
- Revisor Valbohem AB
- Revisor Färgelanda Vatten AB
- Revisor Västvatten AB
- Revisor Dalslands miljö-och energiförbund

Kommunfullmäktige godkänner Kenneth Carlsson (L) avsägelse som:

- Ledamot i Samordningsförbundet Väst

Kommunfullmäktige godkänner Hans-Göran Palmqvist (M) avsägelse som:

- Ledamot i val-och arvodesberedningen

Kommunfullmäktige godkänner Jörgen Andersson (SD) avsägelse som:

- Vice ordförande i krisledningsnämnden

Kommunfullmäktige godkänner Ulla Börjesson (S) avsägelse som:

- Ordförande i krisledningsnämnden
- Ledamot i direktionen kommunalförbundet Fyrbodäl

Kommunfullmäktige godkänner Eva-Lena Johansson (S) avsägelse som:

- Ersättare i socialnämnden

Kommunfullmäktige godkänner Christina Svensdotter (SD) avsägelse som:

- Ledamot i bygg-och trafikenämnden

Sändlista:

Revisionen

Valbohem

Västvatten

Dalslands miljö-och energiförbund

Samordningsförbundet Väst

Till kommunfullmäktige i Färgelanda

Jag begär härmed entledigande från mitt uppdrag som revisor i Färgelanda kommun samt mina uppdrag som lekmannarevisor i Valbohem, Färgelanda vatten och Västvatten samt Dalseys miljö- och energiförbund.

2025-10-27

Ann-Britt Dahl

Färgelanda 2025-11-26

AVSÄGELSE.

Härmed avsäger jag mig mitt uppdrag som ordinarie styrelseledamot i Samordningsförbundet Väst.

Dag som ovan

Kenneth Carlsson

Avsägelse av uppdrag

Till: Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun **Via:** Kommunfullmäktiges ordförande

Jag, Hans-Göran Palmqvist (M), avsäger mig härmed mitt uppdrag som ledamot i Val- och arvodesnämnden i Färgelanda kommun.

Jag begär att denna avsägelse beviljas snarast möjligt och att den verkställs vid nästa sammanträde med kommunfullmäktige.

Underskrift

Färgelanda den 2025-12-10

Namnförtydligande:

Hans-Göran Palmqvist, Moderaterna (M)

Från: [JörgenAndersson](#)
Till: [Niklas Englund](#)
Ärende: Avsägelse av uppdrag.
Datum: den 3 december 2025 19:37:34

Hej.

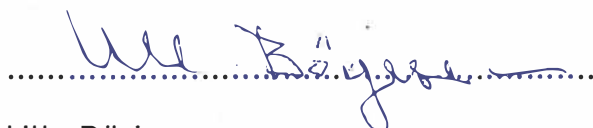
Härmed avsäger jag, Jörgen Andersson, mig mitt uppdrag i krisledningsnämnden.

Jörgen Andersson.

Skickat från [Outlook för iOS](#)

Härmed avsäger jag mig uppdraget som ordförande
i krisledningsnämnden.

Färgelanda 2025-12-03

Ulla Börjesson

Här med avsäger jag mig uppdraget som ordinarie ledamot
I direktionen i kommunalförbundet Fyrbodal

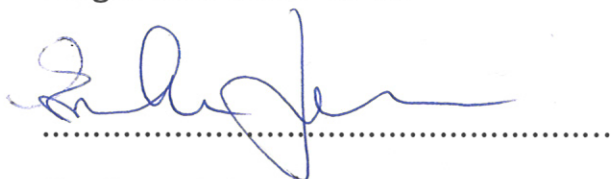
Färgelanda 2025-12-03

.....

Ulla Börjesson

Här med avsäger jag mig uppdraget som ersättare i
Socialnämnden

Färgelanda 2025-12-03

Eva Lena Johansson

Härmed vill jag avsäga mig som ledamot (SD) i Bygg
och Trafiknämnden, i Färgelanda kommun.

2025-12-06

Christina Svensdotter Johansson
Christina Svensdotter Johansson

Kansliavdelningen
Kommunsekreterare
Niklas Englund

Tjänsteskrivelse
2025-11-27
2025/48

Kommunfullmäktige

Val av politiska uppdrag

Fyllnadsval

Kommunfullmäktige har att under pågående mandatperiod t o m 31 december 2026 välja ny revisor för nedan uppdrag efter Ann-Britt Dahl:

- Vice ordförande kommunrevisionen
- Revisor Valbohem AB
- Revisor Färgelanda Vatten AB
- Revisor Västvatten AB
- Revisor Dalslands miljö-och energiförbund

Kommunfullmäktige har att under pågående mandatperiod t o m 31 december 2026 välja ny ledamot för nedan uppdrag efter Kenneth Carlsson (L):

- Ledamot Samordningsförbundet Väst

Kommunfullmäktige har att under pågående mandatperiod t o m 31 december 2026 välja ny ledamot i nedan uppdrag efter Hans-Göran Palmqvist (M):

- Ledamot val-och arvodesberedningen

Kommunfullmäktige har att under pågående mandatperiod t o m ordinarie bolagsstämma 2027 välja ny ledamot i Valbohem AB efter Pontus Westerman Hansson (SD).

- Ledamot Valbohem AB

Kommunfullmäktige har att under pågående mandatperiod t o m 31 december 2026 välja ny vice ordförande i nedan uppdrag efter Jörgen Andersson (SD):

- Vice ordförande krisledningsnämnden

Kommunfullmäktige har att under pågående mandatperiod t o m 31 december 2026 välja ny ordförande i nedan uppdrag efter Ulla Börjesson (S):

- Ordförande i krisledningsnämnden

Kommunfullmäktige har att under pågående mandatperiod t o m 31 december 2026 välja ny ledamot i nedan uppdrag efter Ulla Börjesson (S):

- Ledamot i direktionen för kommunalförbundet Fyrbodal

Kommunfullmäktige har att under pågående mandatperiod t o m 31 december 2026 välja ny ledamot i nedan uppdrag efter Christina Svensdotter (SD):

- Ledamot i bygg-och trafiknämnden.

KS § 142 Dnr 2025/316
Antagande av Grönstrukturprogram

Kommunstyrelsens beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta *Grönstrukturprogram* för Färgelanda kommun, daterat 2025-10-29.

Ärendets beredning

Arbetet med grönstruktur har informerats på kommunstyrelsen vid flera tillfällen, senast 2025-05-14. Beslut att ta fram programmet i samarbete med DMEF och de andra Dalslands-kommunerna har antagits i KSAU 2020-12-08 och grundar sig i Färgelanda kommuns översiktsplan.

Sammanfattning av ärendet

Sveriges miljömål är framtagna för att verka för ett hållbart samhälle, där vi inte förbrukar mer än vad vår generation behöver och säkerställer att jordens resurser räcker till kommande generationer. I ett etappmål anges att Sverige ska arbeta med grönstrukturer, för att de verkar för både mat, klimatanpassning, luftkvalitet och biologisk mångfald. Färgelanda kommun bidrar till etappmålet genom att ta fram ett grönstrukturprogram som ska utgöra ett kunskapsunderlag för kommunens verksamheter, den fysiska planeringen och för våra kommunmedlemmar.

Beslutsunderlag

Grönstrukturprogram dat 2025-10-29
Tjänsteskrivelse dat 2025-10-29

Sändlista

Sektor Samhällsutveckling

Grönstrukturprogram

Dokumenttyp	Dokumentnamn	Antagen	Antagen av Kommunfullmäktige
Program	Grönstrukturprogram		
Dokumentägare	Dokumentansvarig	Reviderad	Giltighet 2025-
Plan- och byggenheten	Planingenjör		
Dokumentinformation Program om grönstruktur och ekosystemtjänster, utgör underlag bland annat samhällsplanering och folkhälsa			Diarienummer KS 2025/316
Ämnesområde Samhällsplanering		Intranät -	Hemsida X
Andra regelverk som omnämns Miljöbalken, Plan och bygglagen			

Sammanfattning

Dalsland är ett landskap som brukar liknas vid ett Sverige i miniatyr - här finns det mesta: slättlandskap, vidsträckta skogar, böljande dalar och många sjöar och - i vart fall till namnet - både älvar, fjäll och fjordar. Den biologiska mångfald som uppstod genom äldre tiders småskaliga jordbruk – med skogsbete, slåtterängar och varierade marker rika på livsmiljöer – är idag hotad. Ytorna som hyser dessa värden är eller riskerar att bli för små och uppsplittrade och blir därmed isolerade från varandra. Det skapar en sårbarhet för de värden som finns. Geografiska analyser är ett sätt att identifiera de små ytorna men också svaga länkar mellan dessa områden, som behöver värnas eller förstärkas genom så kallad grön infrastruktur.

Grön infrastruktur är ett begrepp som används för att beskriva ett nätverk av naturliga och semi-naturliga områden som är strategiskt planerade för att bevara ekosystemtjänster, biologisk mångfald och bidra till människors hälsa och välbefinnande.

Det innefattar bland annat:

- Skogar, ängar och våtmarker
- Gröna korridorer som parker, alléer, gröna tak och träd i tätorterna
- Vattendrag och sjöar
- Bevarade naturområden som binder samman olika livsmiljöer

Grön infrastruktur fungerar som ett komplement till den grå infrastrukturen (vägar, byggnader, ledningar) och hjälper till att:

- Bevara naturens mångfald
- Minska climateffekter (t.ex. värmeöar i städer)
- Minska översvämningar genom naturlig vattenreglering
- Skapa rekreationsområden för människor

Programmet är både en miljöstrategi och ett planeringsverktyg inom hållbar utveckling.

Ekosystemtjänster är de nyttor och tjänster som naturen ger oss människor – dagligen – och som är nödvändiga för vår överlevnad och livskvalitet, som till exempel vatten- och luftrening, klimatreglering och minskat buller, mat och materialproduktion, upplevelser och njutning – detta alldeles gratis! Just för att det är gratis, är det också lätt att ta ekosystemtjänsterna för givna och som något som inte alltid tillmäts något större värde, men även för ett mindre samhälle eller stad kan värdet av dessa uppgå till stora belopp, varje dag. Tänk till exempel på trädens svalkande skugga på en skolgård -om inte trädet fanns, skulle kanske stora skärmar eller tak behöva byggas för att skydda barnen från skadligt UV-ljus och hög värme, något som säkert skulle kunna kosta en del - men träden gör det gratis, och hjälper samtidig till med att minska buller, rena luften från partiklar, binda in kol, minska belastningen på dagvattensystem, och går dessutom att klättra i! I samhällsbyggandet är det extra viktigt för en kommun att ta i beaktande de ekosystemtjänster som finns, ta vara på och förvalta dessa, precis som allt annat kapital, byggnader och material som kommunen äger och förvaltar.

Innehåll

Sammanfattning.....	2
Inledning och bakgrund	4
Syfte	4
Hur ska programmet användas?	4
LONA-projektet	5
Internationella och nationella mål och åtaganden.....	5
Agenda 2030	5
Sveriges miljömål	6
Koppling till andra styrdokument och strategier	6
Lagstiftning.....	7
Introduktion till grön infrastruktur och ekosystemtjänster.....	8
Grön infrastruktur och ekologiska samband.....	8
Ekosystemtjänster	9
Grön infrastruktur i olika naturtyper	11
Landskapets utveckling.....	11
Dalområdet	11
Gräsmarker	12
Skog.....	13
Våtmarker.....	14
Strukturer som särskilt bör beaktas i Färgelanda	16
Skog	17
Våtmark.....	18
Gräsmark	19
Grön infrastruktur och ekosystemtjänster i bebyggd miljö	21
Användningsområden för grön infrastruktur och ekosystemtjänster	22
Grön infrastruktur och ekosystemtjänster i fysisk planering.....	24
Grön infrastruktur.....	24
Ekosystemtjänster	25
Strategiska verktyg och metoder	25
Begrepp och definitioner.....	26

Inledning och bakgrund

Syfte

Programmets syfte är utgöra ett kunskapsunderlag om grön infrastruktur och ekosystemtjänster, och ska beaktas i alla relevanta ställningstaganden och beslut. Det är ett strategiskt dokument som berör flera kommunala verksamheter och ska utgöra en vägledning i kommunens planering, byggande och förvaltning. Det utgör också ett led i hållbarhetsplaneringen, med Sveriges miljömål i ryggen.

Hur ska programmet användas?

Det är viktigt som stöd vid framtagande av i översiktsplan, fördjupningar och tematiska tillägg och detaljplaner, men också viktigt stöd för planering och förvaltning av träd, parker, grönområden och planering av samhället för att motverka extrema väderhändelser.

Genom att beakta programmet och dess kopplade kunskapskällor bidrar kommunerna till att nå de nationella miljökvalitetsmålen, främja ett rikare friluftsliv och säkerställa en väl fungerande grön infrastruktur. Programmet ger en helhetsöverblick över Färgelandas mark- och vattenområden med särskilt värde som beskriver hur dessa områden ska bevaras och användas. Det syftar till att identifiera vatten- och grönområden med höga naturvärden och fungera som ett verktyg för att främja hållbar samhällsutveckling ur ekologiskt, ekonomiskt och socialt perspektiv. Följdeffekterna blir bland annat ökat välmående hos människor och främjande av den biologiska mångfalden i kommunen.

Det finns många fördelar med att känna till och aktivt arbeta med grönstruktur i landskapet, i planering och i vardagen. Tabellen nedan listar kortfattat fördelarna med grön infrastruktur och ekosystemtjänster som aktivt bidrar till vår vardag:

Fördel	Exempel
Ekologisk hållbarhet	Biologisk mångfald, habitatbevarande
Klimatanpassning	Översvämningsskydd, värmereglering
Ekonomisk effektivitet	Minskade kostnader för tekniska lösningar
Hälsa och livskvalitet	Minskad stress, ökad fysisk aktivitet
Social sammanhållning	Mötesplatser och gemenskap i gröna miljöer

Det finns flera relevanta lagar kopplat till grönplaneringen, även om ingen lag enskilt kräver att kommunen tar fram ett styrdokument så är det krav i till exempel samhällsplaneringen att beakta natur- och kulturvärden, allmänna intressen om grönområden med mera. Mer om relevanta lagar hittar du under rubriken Lagstiftning.

Till programmet hör även ett handläggarstöd för praktisk tillämpning av framtaget GIS-underlag och ställningstaganden.

LONA-projektet

Färgelanda har i gällande översiktsplan skrivit med i genomförandet att kommunen ska ta fram en grönplan och 2021 initierade Dalslandskommunerna och Dalslands miljö- och energiförbund, tillsammans med Åmål och Vänersborgs kommuner ett sådant arbete. Det gjordes genom ett LONA-projekt vars syfte var att bygga vidare på den regionala planen för grön infrastruktur som Länsstyrelsen i Västra Götalands län tagit fram. Tanken var att göra delar av detta material mer finmaskigt och på så sätt mer användbart planeringsunderlag på kommunal nivå. Det framtagna kunskapsunderlaget är ett GIS-skikt som visar ekologiska samband i landskapet och inom tätorter samt ekosystemtjänstanalys inom tätort. Underlaget, tillsammans med det här programmet, kommer att vara viktigt för fortsatt fysisk planering i kommunerna samt utgöra ett underlag för förvaltning, bevarande och utveckling av hotade arter och värdefulla naturtyper i landskapet samt för att vårda och utveckla värdefulla ekosystemtjänster i tätorterna. I projektgruppen engagerades kommunernas tjänstepersoner inom framför allt plan-, miljö-, utbildning- och kommunikationsområden.

Kunskapsunderlaget togs fram med hjälp av EnviroPlanning AB. I uppdraget ingick analyser av landskapsekologiska samband för att få en översikt av hur viktiga habitat hänger samman spridningsbiologiskt i landskapet. På landskapsnivå synliggjordes och analyserades viktiga samband. På tätortsnivå utfördes ekosystemtjänstkartläggning och analys av viktiga ekosystemtjänstfunktioner kopplat till främst träd.

GIS-skikten för grön infrastruktur är främst användbart på landskapsnivå, men en mer finmaskig analys av de gröna sambanden och av ekosystemtjänster i flera tätorter i Dalsland har också tagits fram genom det webbaserade verktyget www.stadstrad.se. I denna analys ingår alla träd, även de på privat mark.

Internationella och nationella mål och åtaganden

Agenda 2030

Agenda 2030 är en global handlingsplan för hållbar utveckling som antogs av FN:s medlemsländer 2015. Den innehåller 17 globala mål och 169 delmål som syftar till att utrota fattigdom, bekämpa ojämlikhet och ta itu med klimatförändringar. Flera av målen i Agenda 2030 är direkt kopplade till grön infrastruktur och ekosystemtjänster;

Mål 3: Hälsa och välbefinnande

Mål 6: Rent vatten och sanitet

Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Mål 11: Hållbara städer och samhällen

Mål 13: Bekämpa klimatförändringen

Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald

Genom att integrera dessa mål i kommunens arbete med grön infrastruktur och ekosystemtjänster kan kommunen bidra till att uppnå en hållbar utveckling på lokal, nationell och global nivå.

Sveriges miljömål

Det övergripande målet för miljöpolitiken, det så kallade Generationsmålet, innebär att vi till nästa generation lämnar över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser. Generationsmålet är en förutsättning för Sveriges miljömålssystem som består av sexton miljö kvalitetsmål som syftar till att främja en hållbar utveckling. Flera av dessa mål, såsom "Ett rikt växt- och djurliv", "Levande skogar" och "Myllrande våtmarker", har preciseringar som direkt rör grön infrastruktur och ekosystemtjänster. Kommunerna har en viktig roll i att bidra till att uppnå dessa mål genom lokal planering och åtgärder.

Koppling till andra styrdokument och strategier

Programmet för grön infrastruktur i Färgelanda kommun omfattar flera viktiga delar som återfinns, eller kommer återfinnas, i andra styrande dokument inom kommunen. Genom att integrera dessa delar kan kommunen säkerställa en sammanhängande och hållbar utveckling av natur- och grönområden.

I översiktsplanen återfinns riktlinjer för hur mark- och vattenområden ska användas och utvecklas på lång sikt. Delar av programmet för grön infrastruktur, såsom bevarande av ekologiska samband och rekreationsområden, är integrerade i översiktsplanen för att säkerställa att dessa områden skyddas och utvecklas parallellt med bebyggelse och annan markanvändning. Vid framtagande av ny översiktsplan ska det här programmet utgöra ett underlag för kommunens grönstrukturer och framtida ställningstagande.

Naturvårdsprogrammet innehåller mål och åtgärder för att bevara och stärka naturvärden. Programmet för grön infrastruktur drar nytta av naturvårdsprogrammets inventeringar och prioriteringar för att identifiera och skydda viktiga naturområden och arter. Detta säkerställer att biologisk mångfald och ekosystemtjänster bevaras på ett effektivt sätt.

Programmet för grön infrastruktur kommer som underlag i framtida planer och styrdokument inkludera utveckling av tillgängliga och attraktiva grönområden, som till exempel vandringsleder och cykelvägar, samt identifierar vikten av att säkerställa att träd och grönområden bevaras och utvecklas hållbart, för att bidra till skuggiga, svala och estetiskt tilltalande miljöer som också gynnar biologisk mångfald.

Lagstiftning

Grön infrastruktur och ekosystemtjänster är viktiga komponenter i arbetet för en hållbar utveckling och bevarande av biologisk mångfald. I Sverige finns det flera lagar och riktlinjer som styr och stödjer arbetet med grön infrastruktur och ekosystemtjänster på kommunal nivå.

Miljöbalken (1998:808) är den centrala lagstiftningen för miljöskydd i Sverige och innehåller bestämmelser som är relevanta för grön infrastruktur och ekosystemtjänster. Enligt miljöbalkens hänsynsregler i 2 kap. ska alla som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärder visa hänsyn till miljön och vidta de försiktighetsmått som behövs för att förebygga, hindra eller motverka skada på människors hälsa eller miljön. Detta inkluderar att beakta grön infrastruktur och ekosystemtjänster vid planering och beslut.

Plan- och bygglagen (2010:900) styr fysisk planering och byggande i Sverige. Enligt lagen ska kommunerna ta hänsyn till allmänna intressen, inklusive miljö- och klimataspekter, vid planläggning av mark och vatten. Detta innebär att grön infrastruktur och ekosystemtjänster ska integreras i översiktsplaner och detaljplaner för att skapa hållbara, resilienta och robusta samhällen.

Länsstyrelserna i Sverige har utvecklat regionala handlingsplaner för grön infrastruktur som stöd för kommunernas arbete. Dessa handlingsplaner innehåller riktlinjer och rekommendationer för hur grön infrastruktur kan integreras i den fysiska planeringen och hur ekosystemtjänster kan bevaras och stärkas. Handlingsplanerna kan användas som underlag vid tillsyn och prövning enligt miljöbalken.

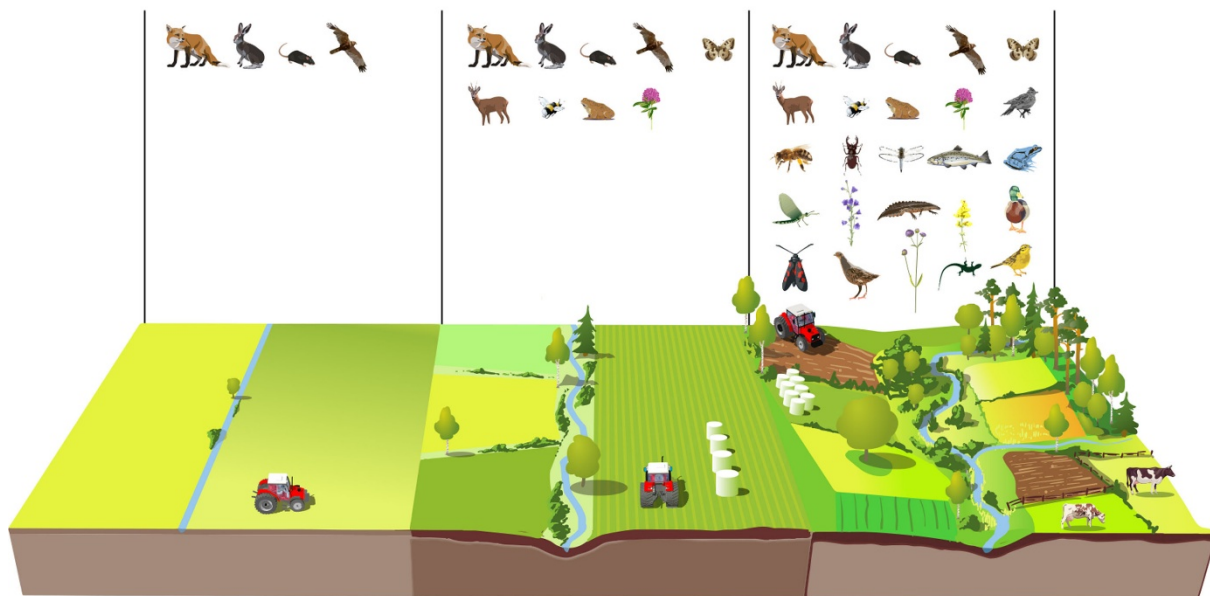
På europeisk nivå finns det flera direktiv som påverkar arbetet med grön infrastruktur och ekosystemtjänster, såsom EU:s art- och habitatdirektiv, samt fågeldirektivet. Dessa direktiv syftar till att skydda och bevara biologisk mångfald och naturtyper inom EU och ställer krav på medlemsländerna att vidta åtgärder för att uppnå detta.

Annan lagstiftning som kan vara relevant kopplat till grön infrastruktur och grönplanering kan vara specifika lagar, såsom skogsvårdslagen, väglagen, lagen om allmänna vattentjänster och även jordabalken. Via jordabalken ges kommunen möjlighet att sluta avtal med enskilda markägare om skötsel, där vissa grönstrukturer kan komma att beaktas.

Introduktion till grön infrastruktur och ekosystemtjänster

Grön infrastruktur och ekologiska samband

De grön- och vattenområden som finns i kommunen präglas av en mångfald av arter som är beroende av goda livsmiljöer för att långsiktigt kunna bevaras. Ett av de stora hoten mot den biologiska mångfalden är splittring av livsmiljöer, som hindrar eller försvårar för individer av en art att röra sig efter sina behov, vilket försvårar bland annat att hitta mat, att hitta lämplig boplats och möjlighet att kunna föröka sig. För att tillgodose dessa behov krävs en fungerande grön infrastruktur. Genom att analysera var olika värdekärnor, viktiga för en viss typ av växt- och djursamhälle, finns i vårt landskap, kan vi också visa på vilka områden som är extra viktiga för att knyta samman dessa, eller som är kritiska för att bevara en fungerande infrastruktur. Genom att förstå och kartlägga landskapets gröna infrastruktur och dess ekologiska samband blir det möjligt att bevara och använda naturens resurser på ett hållbart sätt. Kartläggningen underlättar prioriteringar vid planering av naturvårdsåtgärder och bevarandet av tätortsnära friluftsområden.

Figur 1 Ett rikt landskap med flera ekosystem bidrar till en ökad mångfald. Illustratör: Kjell Ström, Jakob Robertsson och Tobias Flygar. Källa: Naturvårdsverket.

Ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster är alla de produkter och tjänster som olika ekosystem ger människan och som bidrar till vår välfärd och livskvalitet. Ekosystemtjänsterna delas in i fyra kategorier; stödjande, försörjande, reglerande samt kulturella ekosystemtjänster.

- De **stödjande** ekosystemtjänsterna, till exempel är biologisk mångfald, ekologiska samband, naturliga kretslopp och jordmånsbildning, är de som ligger till grund för och ger förutsättningar för att de andra kategorierna av ekosystemtjänster.

Figur 2 Symboler för Biologisk mångfald, ekologiskt samspel, livsmiljöer, naturliga kretslopp och jordmånsbildning. Boverket 2025

- **Försörjande** ekosystemtjänster ger oss råvaror för produktion av exempelvis mat, dricksvatten, fiberråvara och bioenergi.

Figur 3 Symboler för reglerande klimat, erosionsskydd, skydd mot extremväder, luftrening, reglering av buller, rening och reglering av vatten, pollinering, reglering av skadedjur och skadeväxter. Boverket 2025

- **Reglerande** ekosystemtjänster ger oss en stabil och hälsosam naturmiljö, exempelvis genom rening av luft, mark och vatten samt pollinering. De reglerande ekosystemtjänsterna jämnar även ut effekterna av störningar och extremväder genom exempelvis vatten- och temperaturreglering, kolbindning och bullerdämpning.

Figur 4 Symboler för matförsörjning, vattenförsörjning, råvaror, energi. Boverket 2025

- **Kulturella** ekosystemtjänster ger oss upplevelserikedom och livskvalitet i form av friluftsliv, rekreation och hälsa samt upplevelser av natur- och kulturarv.

Figur 5 Symboler för fysisk hälsa, mentalt välbefinnande, kunskap och inspiration, social interaktion, kulturarv och identitet. Boverket 2025

Ekosystemtjänsterna sker överallt i våra landskap, men blir ofta mer påtagliga och viktiga för vår hälsa i områden med tät bebyggelse: träd dämpar buller, renar luften från föroreningar, ger skugga och sänker temperaturen varma dagar. Detta gör de givetvis överallt där de finns, men fler människor kan dra nytta av dessa tjänster, ju mer tätbefolkat området är. Det framtagna GIS-underlaget speglar endast ekosystemtjänster kopplade till träd på kommunalt ägd mark eller mark som kommunen har rådighet över, utöver dessa finns ytterligare ekosystemtjänster kopplade till grönytor, fält- och buskskikt med mera. Att förstå och värdera ekosystemtjänster är viktigt för hållbar samhällsplanering, särskilt vid planering av grön infrastruktur, eller när miljöbedömningar genomförs.

Här är några exempel på skäl till mer grönt med koppling till olika ekosystem:

Bättre folkhälsa – Vistelse i grönområden minskar stress och psykisk ohälsa, har en positiv inverkan på immunförsvaret och bidrar till att öka livslängden.

Källa till energi och råvaror – Ved, grödor och biologiska restprodukter kan ge oss värme och energi, träd ger oss råvaror som virke och pappersmassa.

Reglering av lokalklimat – Grönska och natur bidrar lokalt till jämnare temperatur, ökad luftfuktighet, skugga och vindskydd.

Mångfald och välfärd – Varierande och sammanlänkande grönområden ger förutsättningar för en större mångfald av växter och djur, vilket skapar motståndskraftiga ekosystem.

Bättre utveckling och lärande – Undervisning utomhus ger ökad koncentrations- och inlärningsförmåga, minskar stress hos elever och förbättrar psykisk ohälsa.

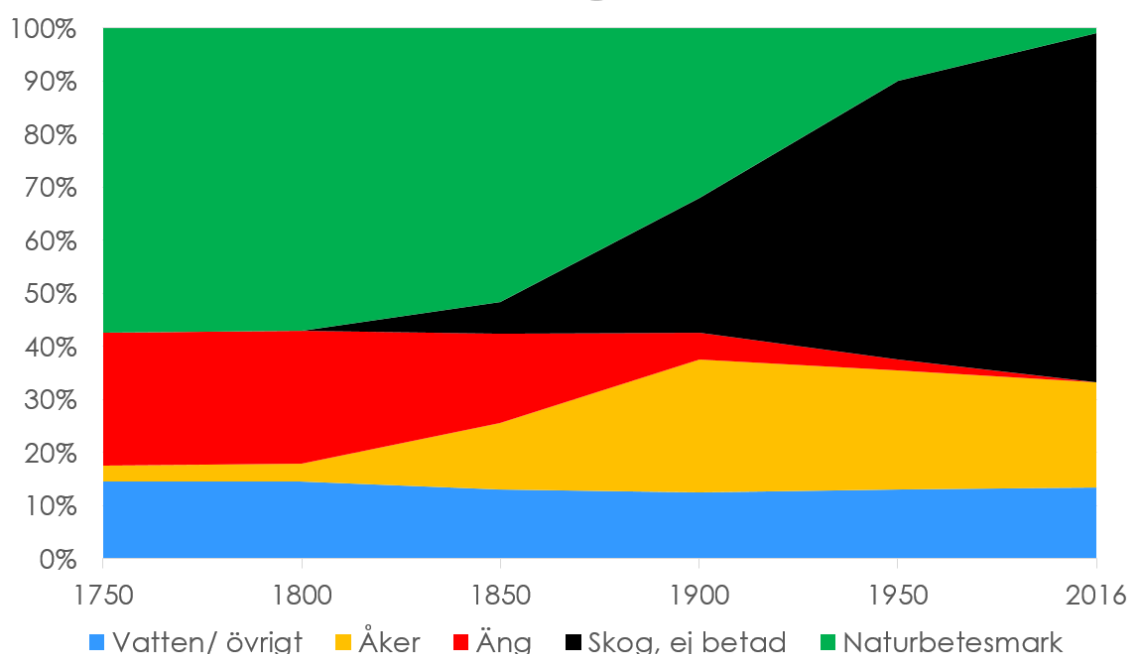
Grön infrastruktur i olika naturtyper

Landskapets utveckling

Dalområdet

I Färgelanda och Dals-Ed, söder om israndzonen, har isälvsflödet format ett landskap av åsar och dalar, där sediment avsattes i dalarna och bildade så småningom bördig jordbruksmark. Området är kuperat och delar som var svåra att nå eller att odla har därför aldrig omvandlats till åkermark och en del av dessa områden betas fortfarande.

Dalbygden

Figur 6 Diagrammet är taget från HORIZON2020-projektet HNV-link och visar förändringen i markanvändning i det naturgeografiska området Dalbygden, som motsvarar större delen av Färgelanda kommun. Tillstånd av Lars Johansson och Stefan Arvidsson, Länsstyrelsen

I bilden ovan syns det hur landskapet har förändrats över tid, och hur vissa naturtyper har fått stå tillbaka till följd av hur samhället har utvecklats. Förutom förändringar i landskapet innebär det att många ekosystem och biologisk mångfald har minskat kraftigt, då deras naturliga habitat inte längre finns kvar i samma utsträckning. Det är därför viktigt att beakta kvarvarande värden och ekosystem om vi inte vill att de försvinner helt.

Inom LONA-projektets ramar har olika naturtyper analyserats på landskapsnivå. Nedan följer de olika analyserade naturtypernas värde för grön infrastruktur och ekosystemtjänster.

Gräsmarker

Gräsmarker spelar en avgörande roll i att upprätthålla och stärka den gröna infrastrukturen i Färgelanda. Dessa områden, som inkluderar ängar, betesmarker och andra öppna landskap, bidrar med en rad viktiga ekosystemtjänster som är nödvändiga för både miljön och samhället. Gräsmarker är hem för en rik mångfald av växter, insekter och andra djurarter. De fungerar som livsmiljöer för många hotade och sällsynta arter, vilket bidrar till att bevara den biologiska mångfalden. Genom att skydda och vårda gräsmarker kan vi säkerställa att dessa arter har en plats att leva och frodas.

*Figur 7 Illustration över gräsmarker i ett landskap. Illustratör: Kjell Ström, Jakob Robertsson och Tobias Flygar.
Källa: Naturvårdsverket.*

Gräsmarker spelar en viktig roll i att reglera klimatet genom att binda kol i marken och därmed motverka klimatförändringar. Gräsmarker fungerar som naturliga svampar som absorberar och lagrar vatten, jämförelsevis med hårdgjorda ytor. Detta hjälper till att minska risken för översvämningar genom att bromsa och fördröja avrinningen av regnvatten. Samtidigt bidrar de till att fylla på grundvattenreserver och förbättra vattenkvaliteten genom att filtrera bort föroreningar.

Gräsmarker bidrar till att förbättra jordens hälsa genom att öka dess bördighet och struktur. Växternas rötter hjälper till att binda jorden och förhindra erosion, samtidigt som de tillför organiskt material som förbättrar jordens näringsinnehåll. Detta skapar en bördig och stabil grund för framtida jordbruks- och naturvårdsinsatser.

Gräsmarker erbjuder också viktiga rekreationsmöjligheter för invånarna i Färgelanda och hela Dalsland. De ger utrymme för friluftsliv, motion och avkoppling, vilket bidrar till ökat välbefinnande och livskvalitet. Genom att bevara och tillgängliggöra gräsmarker kan vi skapa gröna oaser som främjar både fysisk och mental hälsa.

Skog

Skogar är en central komponent i den gröna infrastrukturen och bidrar med en mängd viktiga ekosystemtjänster. Genom att bevara och vårda olika typer av skogar, såsom ädellövskog, trivallövskog, tallskog och annan barrskog, kan vi säkerställa att dessa tjänster fortsätter att gynna både miljön och samhället.

Figur 8 Illustration över olika typer av skog i ett landskap. Illustratör: Kjell Ström, Jakob Robertsson och Tobias Flygar. Källa: Naturvårdsverket.

Ädellövskogar, som består av trädarter som ek, bok och lind, är särskilt värdefulla för den biologiska mångfalden. Dessa skogar erbjuder livsmiljöer för många hotade och sällsynta arter av växter, djur och svampar. Ädellövskogar bidrar också till att förbättra luftkvaliteten genom att absorbera koldioxid och producera syre. Dessutom fungerar de som viktiga rekreationsområden där människor kan njuta av naturen och koppla av.

Trivallövskogar, som består av trädarter som björk, asp och al, är likt de andra skogstyperna viktiga för arterna knutna till dessa typer av skogar. Alskogar, som föredrar att växa fuktigt, är också viktiga för vattenreglering, då de hjälper till att absorbera och lagra regnvatten, vilket minskar risken för översvämningar.

Tallskogar, är anpassade till att hantera och dra nytta av bränder. Bränder spelar en avgörande roll i att forma och upprätthålla tallskogar genom att rensa bort konkurrerande vegetation och skapa öppna, ljusa miljöer som gynnar många arter. Tallskogar bidrar också till att binda kol och minska mängden växthusgaser i atmosfären. Dessa skogar erbjuder livsmiljöer för många arter av fåglar och insekter och är populära för friluftaktiviteter som vandring och bärplockning.

Figur 9 Barrskog i ett landskap. Illustratör: Kjell Ström, Jakob Robertsson och Tobias Flygar. Källa: Naturvårdsverket.

Barrskogar, som främst består av granar och andra barrträd, är viktiga för att reglera klimatet genom att lagra stora mängder kol i både träd och mark. Barrskogar bidrar också till att förbättra vattenkvaliteten genom att filtrera bort föroreningar och minska avrinningen av näringsämnen till vattendrag. Dessa skogar erbjuder livsmiljöer för många arter av däggdjur, fåglar och insekter och är viktiga för att upprätthålla den biologiska mångfalden. Barrskogar är också viktiga för skogsbruk och produktion av trävaror.

Våtmarker

Våtmarker är en central del av den gröna infrastrukturen i Dalsland och bidrar med en mängd viktiga ekosystemtjänster. Genom att bevara och vårda våtmarker, både på myr och utanför myr, kan vi säkerställa att dessa områden fortsätter att gynna både miljön och samhället.

Våtmarker på myr, såsom torvmossar och kärr, är unika ekosystem som spelar en avgörande roll i att reglera vattenflöden och lagra kol. Dessa våtmarker fungerar som naturliga svampar som absorberar och lagrar stora mängder vatten, vilket hjälper till att minska risken för översvämningar och torka. De bidrar också till att förbättra vattenkvaliteten genom att filtrera bort näringsämnen och föroreningar. Myrar är också viktiga kolsänkor, då de lagrar stora mängder kol i form av torv. Detta bidrar till att minska mängden växthusgaser i atmosfären och motverka klimatförändringar. Dessutom erbjuder myrar livsmiljöer för många specialiserade växt- och djurarter, vilket bidrar till att bevara den biologiska mångfalden.

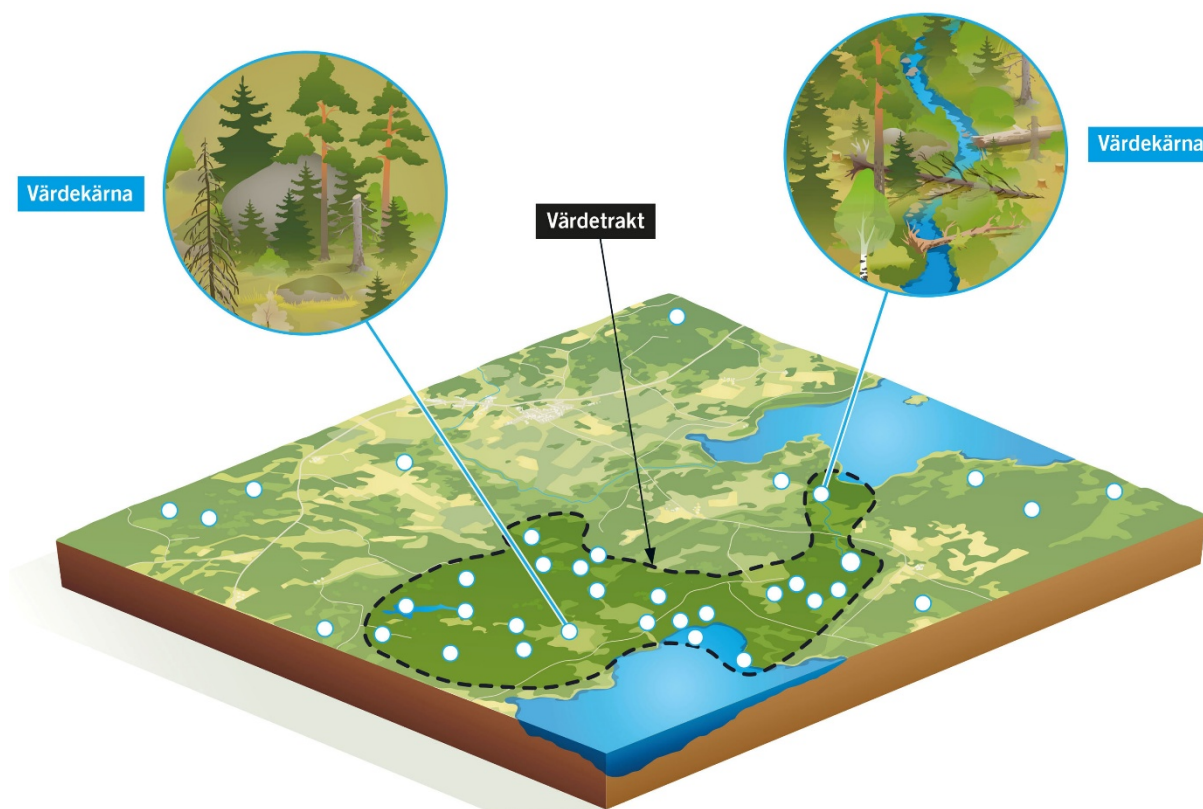

Figur 10 Illustration över vatten och våtmark i ett landskap. Illustratör: Kjell Ström, Jakob Robertsson och Tobias Flygar. Källa: Naturvårdsverket.

Våtmarker utanför myr, såsom sjöar, dammar och slättsjöar, spelar också en viktig roll i den gröna infrastrukturen. Dessa våtmarker fungerar som buffertzoner som absorberar och fördröjer avrinningen av regnvatten, vilket minskar risken för översvämningar och erosion. De bidrar också till att fylla på grundvattenreserver och förbättra vattenkvaliteten genom att filtrera bort föroreningar. Våtmarker utanför myr är viktiga livsmiljöer för många arter av fåglar, fiskar och amfibier. De erbjuder också viktiga rekreationsmöjligheter för invånarna i Dalsland, såsom fågelskådning, fiske och vandring. Genom att bevara och restaurera dessa våtmarker kan vi skapa gröna oaser som främjar både biologisk mångfald och människors välbefinnande.

Strukturer som särskilt bör beaktas i Färgelanda

Utifrån de olika naturtyperna ovan har analyser gjorts för att bedöma viktiga områden i Färgelanda som är viktiga för den gröna infrastrukturen. Att kunna tolka ekologiska samband väsentliga för grön infrastruktur är viktigt i planering och beslutsfattande. Särskild hänsyn bör tas till:

Figur 11 Illustration som beskriver vad en värdekärna och värdetrakt är. Flera värdekärnor kan bilda en värdetrakt där arter kan ta sig emellan. Illustratör: Kjell Ström, Jakob Robertsson och Tobias Flygar. Källa: Naturvårdsverket.

Stora värdekärnor - Värdekärnor är områden med höga naturvärden som stödjer en rik biologisk mångfald. Stora värdekärnor är viktiga för grön infrastruktur av flera skäl. De fungerar som livsmiljöer för många arter av växter och djur, vilket är avgörande för att bevara ekosystemens hälsa och funktion. Värdekärnor bidrar till att upprätthålla viktiga ekosystemtjänster som pollinering, vattenrening och klimatregering. Dessa tjänster är avgörande för människors välbefinnande och för att upprätthålla hållbara samhällen. Stora och sammanhängande värdekärnor gör ekosystemen mer motståndskraftiga mot klimatförändringar och andra miljöförändringar. De ger arter möjlighet att migrera och anpassa sig till nya förhållanden.

Stora funktionella värdesystem/värdetrakt - Funktionella värdesystem skapar sammanhängande nätverk av livsmiljöer som gör det möjligt för arter att röra sig och sprida sig över landskapet. Detta är avgörande för att upprätthålla biologisk mångfald och ekosystemens hälsa. Dessa system bidrar till att upprätthålla viktiga ekosystemtjänster som pollinering, vattenrening och klimatregering. Dessa tjänster är nödvändiga för människors

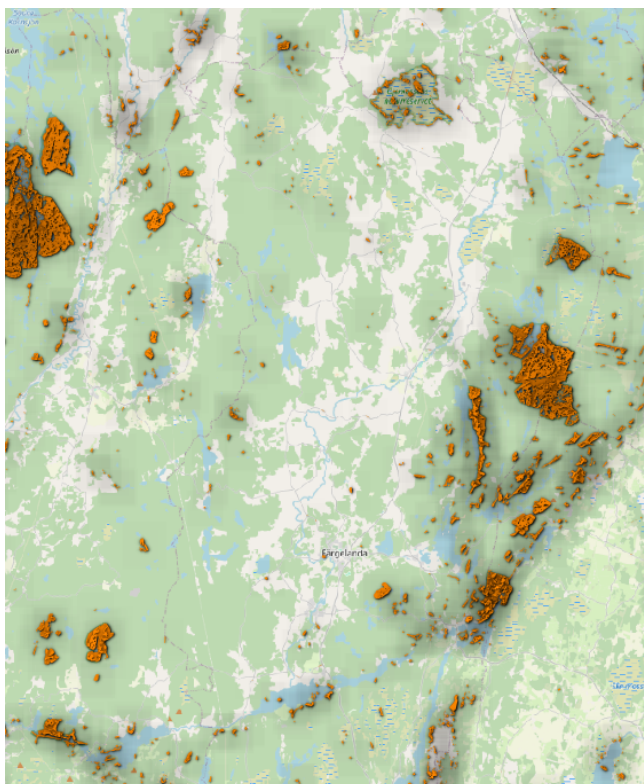
välbefinnande och för att upprätthålla hållbara samhällen. Stora och sammanhängande värdesystem gör ekosystemen mer motståndskraftiga mot klimatförändringar och andra miljöförändringar. De ger arter möjlighet att migrera och anpassa sig till nya förhållanden.

Kluster av värdekärnor - Kluster av värdekärnor skapar sammanhängande nätverk av livsmiljöer som gör det möjligt för arter att röra sig och sprida sig över landskapet. Detta är avgörande för att upprätthålla biologisk mångfald och ekosystemens hälsa. Genom att ha flera värdekärnor nära varandra kan ekosystemtjänster som pollinering, vattenrening och klimatreglering stärkas och bli mer effektiva. Kluster av värdekärnor gör ekosystemen mer motståndskraftiga mot störningar som klimatförändringar, sjukdomar och mänskliga aktiviteter. Detta beror på att arter har fler alternativ för att hitta lämpliga livsmiljöer och resurser. När arter kan röra sig mellan olika värdekärnor inom ett kluster, ökar den genetiska variationen inom populationerna. Detta är viktigt för arternas långsiktiga överlevnad och anpassningsförmåga.

Gräsmarker - På grund av att gräsmarker med höga naturvärden numera är en sällsynt naturtyp och som kräver specifik skötsel, är utpekade värdekärnor och stödhabitat viktiga att bevara. Gräsmarker kan hysa höga naturvärden trots relativt små ytor, därför bör extra hänsyn visas. Gräsmarkerna är också i hög grad fragmenterade men kan, genom olika insatser, länkas samman.

Skog

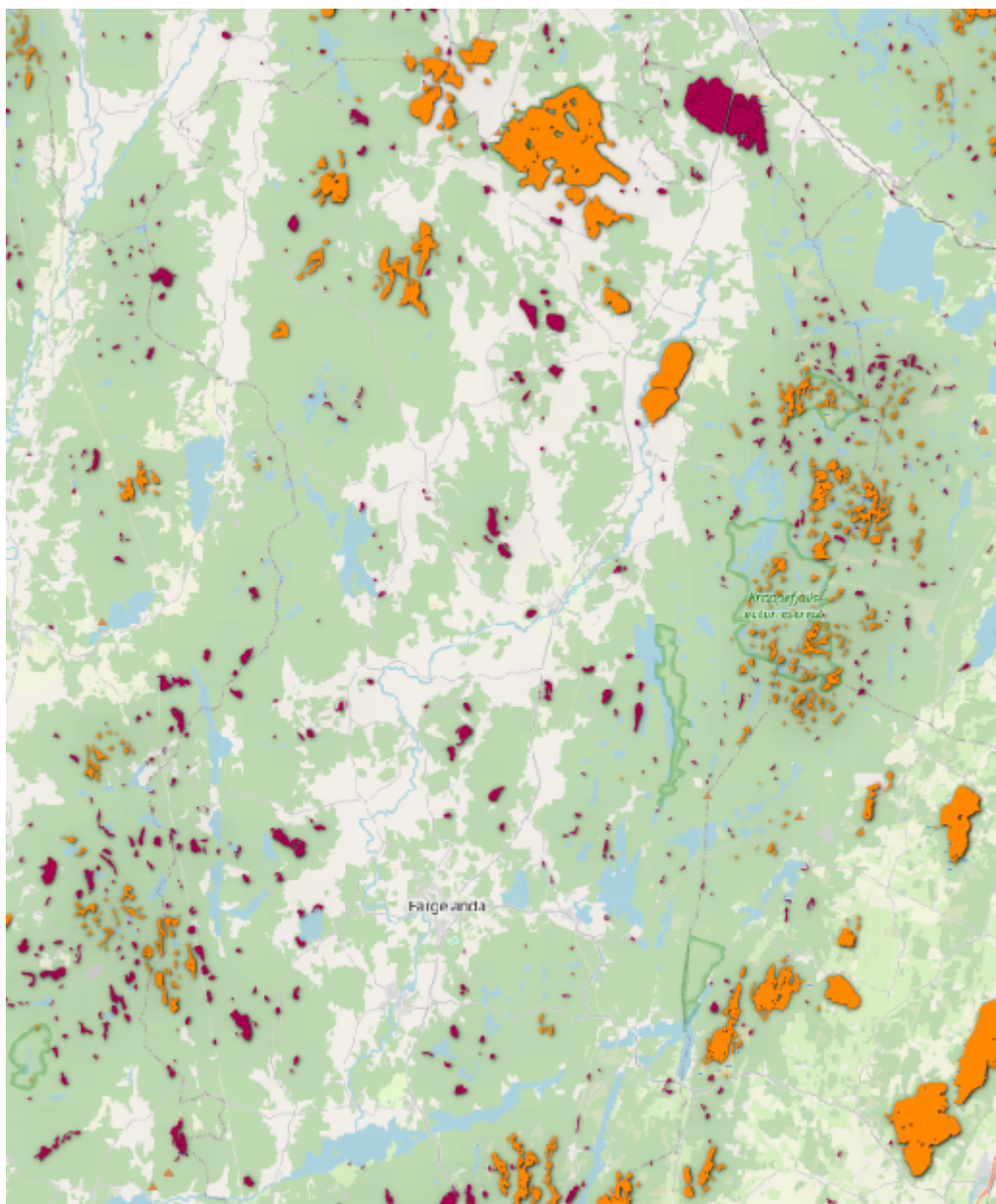
Vad gäller skog så sticker Kroppefjällsplatån ut med många värdekärnor/stora värdekärnor. Bilden nedan visar en översiktlig bild på värdekärnor av alla skogsanalyser. Skogsanalyserna visar att det finns mindre av värdekärnor av ädellövskog än andra

skogstyper, vilka också är mer spridda.

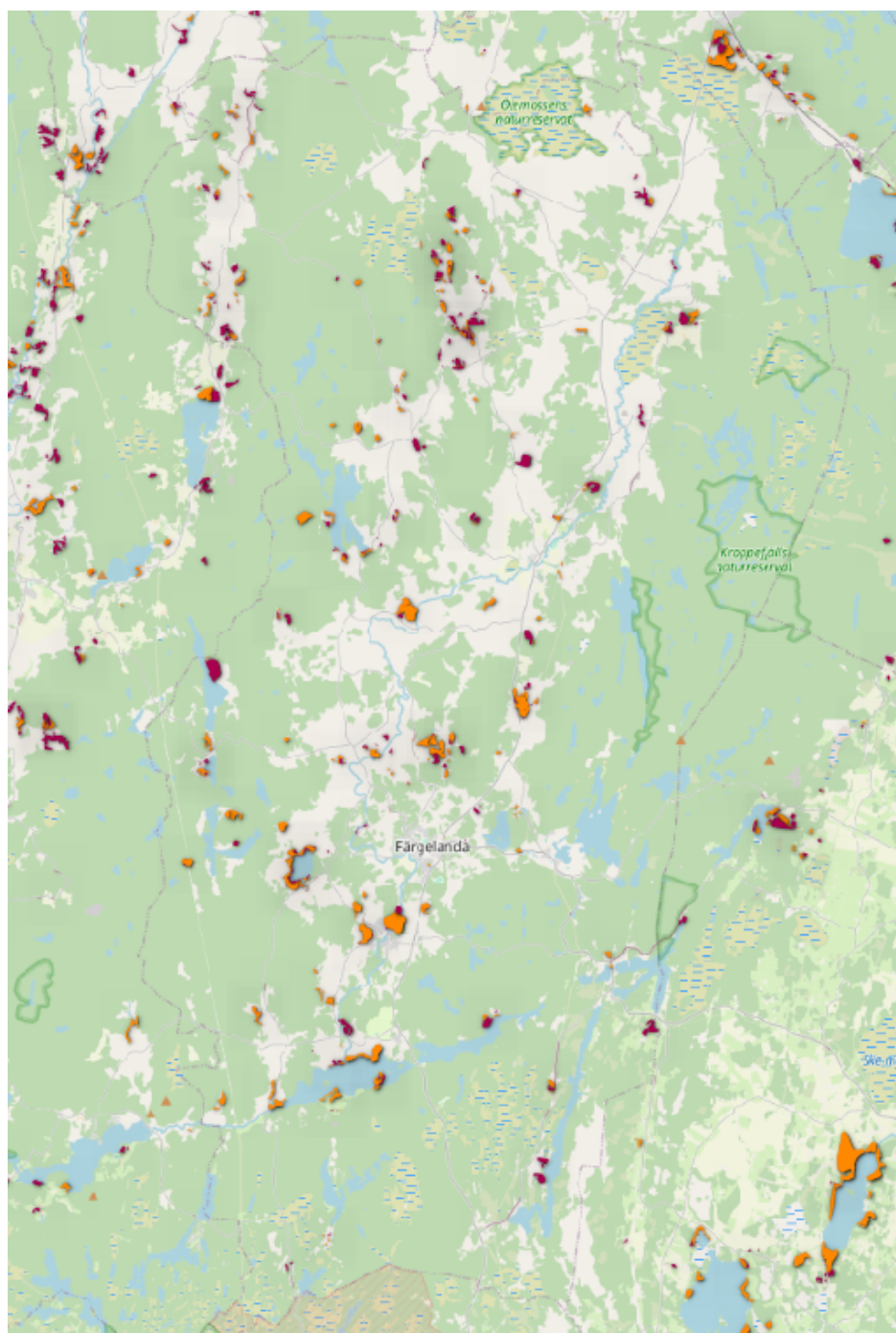
Våtmark

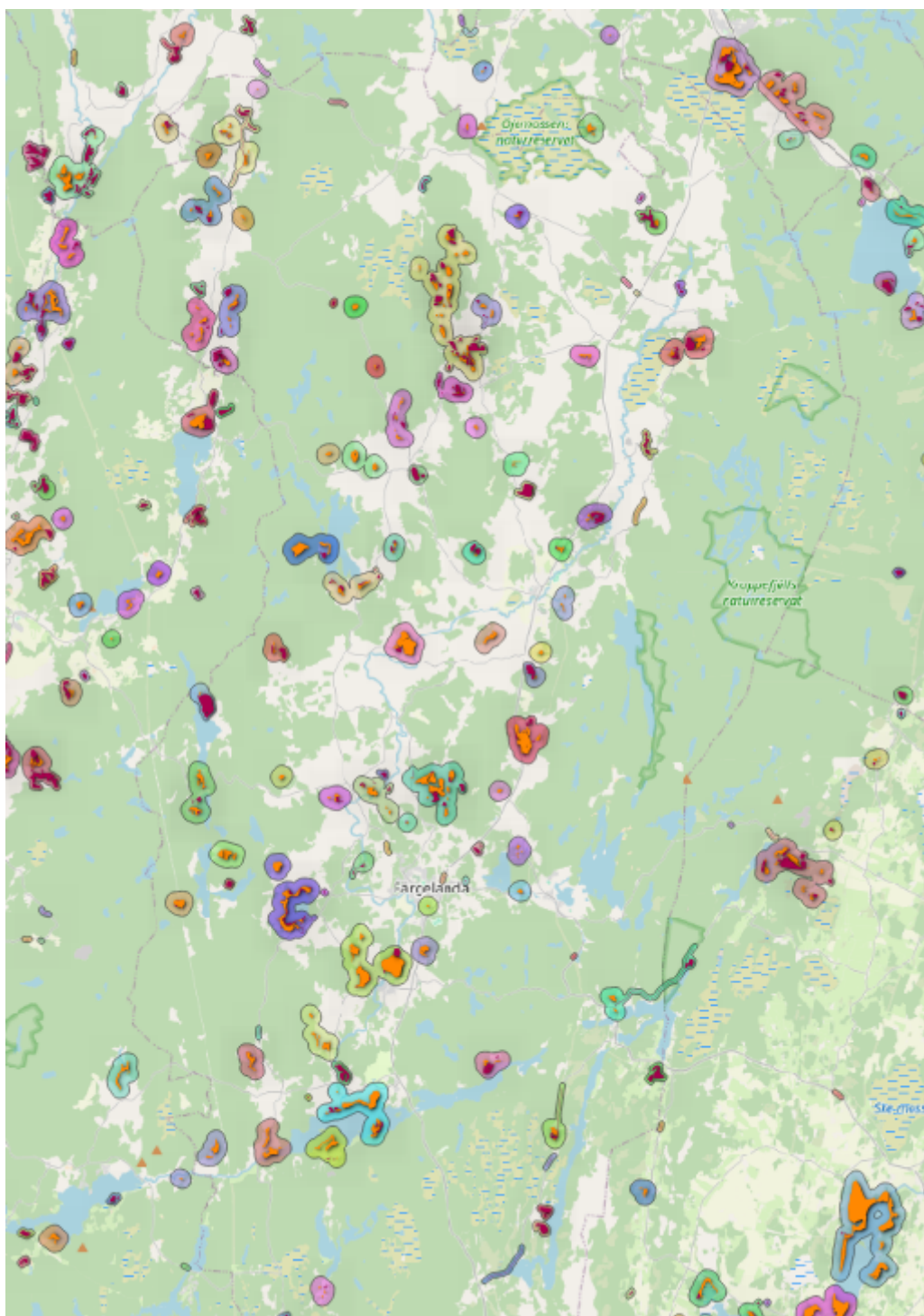
Analysen visar inga speciella områden där naturtypen "våtmark utanför myr" är framträdande, det kan man jobba mer med i Valbodalen. Våtmarker på myr har vi viktiga komplex på Kroppefjäll och de stora myrarna i norra Färgelanda. Bilden nedan visar värdekärnor och stödhabitat av "våtmark på myr".

Gräsmark

Varje värdekärna eller stödhabitat av gräsmark är viktig, därför att det är en så sällsynt naturtyp som kräver speciell skötsel. Vi hittar relativt många värdekärnor av gräsmark i Valbodalen jämförelsevis med på andra platser i landskapet. Men konnektiviteten mellan dessa är dålig. Bilderna nedan visar värdekärnor, stödhabitat samt värdesystem av gräsmark.

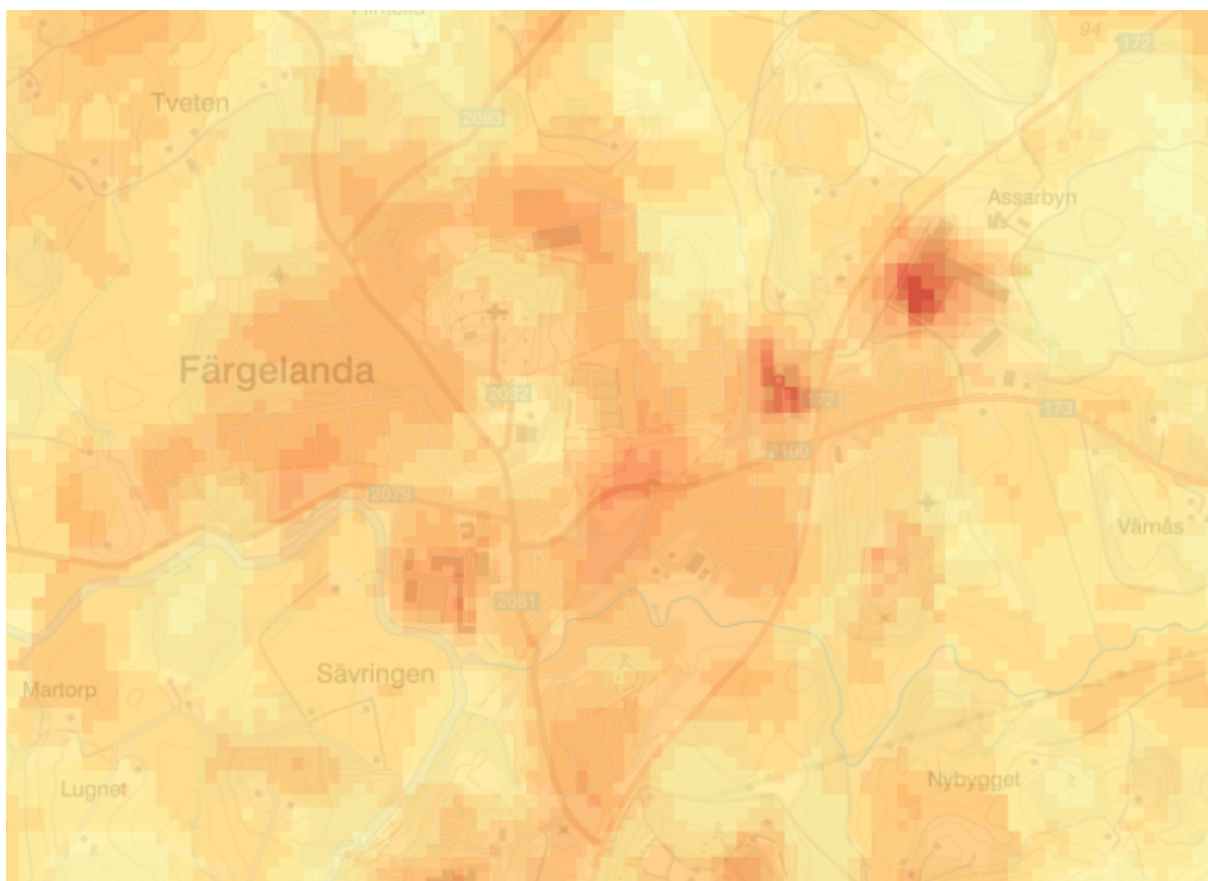

Grön infrastruktur och ekosystemtjänster i bebyggd miljö

Grön infrastruktur inom bebyggd miljö är avgörande för att skapa hållbara och hälsosamma städer och samhällen. Träd, våtmarker och andra grönytor spelar en central roll i denna infrastruktur och bidrar med en rad viktiga ekosystemtjänster som förbättrar livskvaliteten för invånarna.

Träd och grönytor bidrar till att förbättra luftkvaliteten genom att absorbera föroreningar som koldioxid, kväveoxider och partiklar. De fungerar som naturliga filter som renar luften och minskar hälsoriskerna för invånarna. Dessutom hjälper träd och grönytor till att reglera klimatet genom att ge skugga och avdunstning, vilket minskar värmeö-effekten i städer och sänker temperaturen under varma sommardagar.

Figur 12 Utdrag från MSBs värmekartering. Bilden visar maxtemperatur över åren 2017-2024 i Färgelanda. Källa: MSB

Våtmarker och grönytor spelar en viktig roll i att hantera regnvatten och minska risken för översvämningar. De hjälper till att absorbera och lagra vatten, vilket minskar avrinningen och belastningen på avloppssystemen. Våtmarker bidrar också till att förbättra vattenkvaliteten genom att filtrera bort föroreningar och näringsämnen innan de når vattendrag och sjöar.

Träd, våtmarker och andra grönytor i bebyggda miljöer skapar livsmiljöer för en mängd olika växter och djur. De fungerar som gröna korridorer som underlättar för arter att röra sig mellan olika habitat och bidrar till att bevara den biologiska mångfalden. Dessa områden erbjuder också boplatser och föda för fåglar, insekter och andra djur, vilket berikar stadens ekosystem.

Grönområden, träd och våtmarker i städer har positiva effekter på människors fysiska och mentala hälsa. De erbjuder platser för rekreation, motion och avkoppling, vilket främjar välbefinnande och livskvalitet. Studier har visat att närhet till grönområden kan minska stress, förbättra humöret och öka den allmänna hälsan. Dessa gröna inslag bidrar också till att skapa estetiskt tilltalande och attraktiva stadsmiljöer.

Samma områden i bebyggda miljöer skapar livsmiljöer för en mängd olika växter och djur. De fungerar som gröna korridorer som underlättar för arter att röra sig mellan olika habitat och bidrar till att bevara den biologiska mångfalden. Dessa områden erbjuder också boplatser och föda för fåglar, insekter och andra djur, vilket berikar samhällets ekosystem.

Investeringar i grön infrastruktur, inklusive träd, våtmarker och andra grönytor, kan också ge ekonomiska fördelar. Gröna inslag ökar fastighetsvärden och gör områden mer attraktiva för boende och företag. De minskar också kostnaderna för energi genom att ge skugga och minska behovet av luftkonditionering. Dessutom kan grön infrastruktur minska kostnaderna för vattenhantering och förbättra stadens motståndskraft mot klimatförändringar.

Träd, våtmarker och andra grönytor är oundgängliga delar av den gröna infrastrukturen i bebyggda miljöer och bidrar med en rad viktiga ekosystemtjänster. Genom att bevara och plantera fler träd, skydda våtmarker och skapa fler grönytor kan vi skapa hållbara, hälsosamma och attraktiva städer som gynnar både miljön och invånarna. Detta arbete är avgörande för att bygga en hållbar framtid och förbättra livskvaliteten för kommande generationer.

Användningsområden för grön infrastruktur och ekosystemtjänster

Programmet ska användas som underlag, där grön infrastruktur ska beaktas och om möjligt bevaras och skyddas. Även ekosystemtjänster behöver beaktas för att verka för en hållbar samhällsplanering och det övergripande generationsmålet.

Förutom i framtagande av översiktsplaner eller detaljplaner utgör programmet underlag i arbetet med bland annat folkhälsa, klimatanpassning och grönområden.

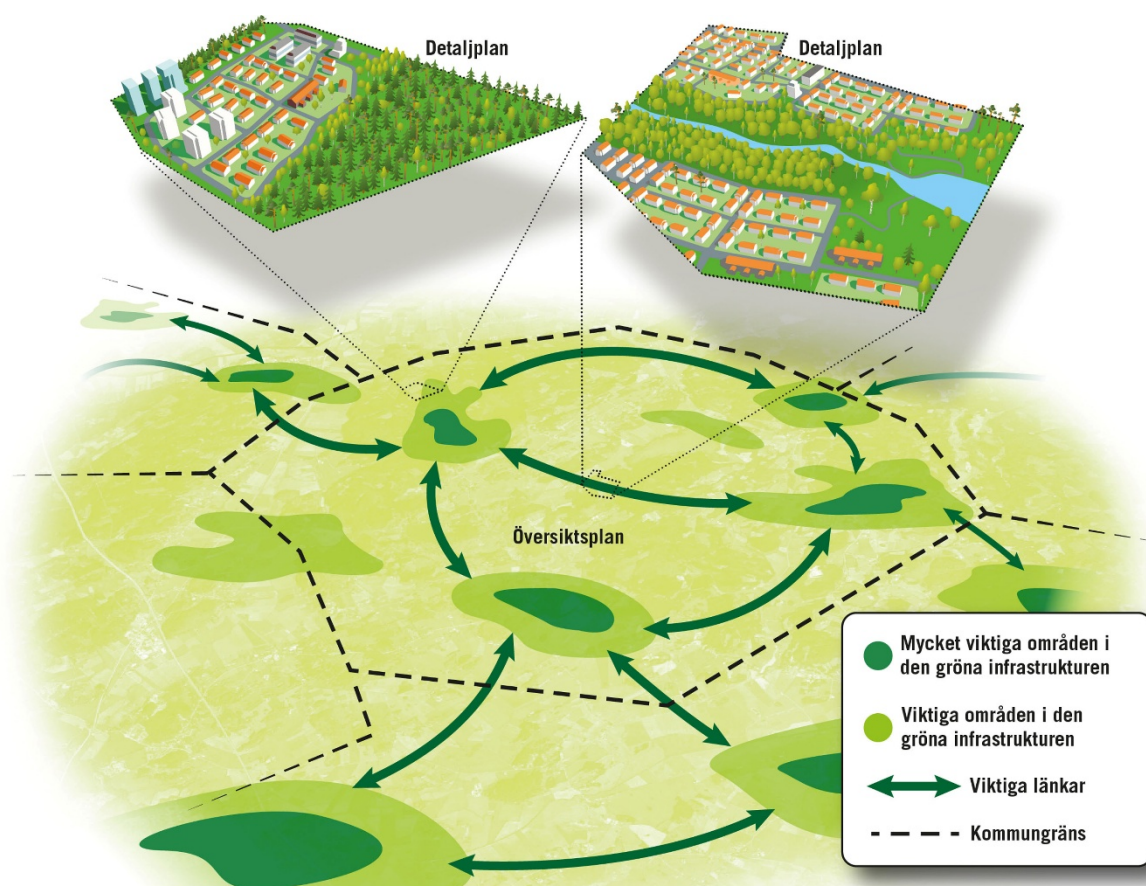
I tabellen listas några problemområden och hur det kan lösas med hjälp av just grön infrastruktur. Listan utgör exempel och ska ses som vägledande.

OMRÅDE	Vad	Syfte	Exempel
Planering av grönområden för ekosystemtjänster	Bevara och anlägga parker, skogar, våtmarker, gröna tak och korridorer.	Skapa biologisk mångfald, filtrera luft/vatten, lagra koldioxid, ge skugga och rekreation.	En stadspark som också hanterar dagvatten och minskar växthuseffekt i tätbebyggda områden.
Klimatanpassning och hantering av dagvatten	Regnbäddar, gröna tak, öppna diken och våtmarker som absorberar nederbörd.	Minska översvämningsrisk och avlasta avloppssystem vid skyfall.	Bostadsområden med översvämningsytor integrerade i stadsbilden.
Ekologiska samband och gröna korridorer	Grönstråk som binder samman natur- och rekreationsområden.	Möjliggöra för djur- och växtliv att röra sig mellan olika habitat.	Ekodukter över vägar eller gröna korridorer mellan stad och landsbygd.
Stadsutveckling med naturbaserade lösningar	Bygga in natur i nybyggnation – gröna innergårdar, trädplanteringar, gröna väggar.	Skapa hälsosamma och attraktiva livsmiljöer.	Malmö och Uppsala har stadsdelar där hållbar grönstruktur är central.
Folkhälsa och social hållbarhet	Tillgängliga grönområden nära där människor bor och arbetar.	Främja fysisk aktivitet, psykiskt välbefinnande och social samvaro.	Naturbaserade lösningar i utsatta områden kan minska segregation och öka trygghet.

Grön infrastruktur och ekosystemtjänster i fysisk planering

Det finns många samhällsutmaningar som den fysiska planeringen måste kunna hantera. Att planera med hänsyn till grönstruktur och biologisk mångfald skapar robusta och mer anpassningsbara samhällen där naturen kan förse oss med viktiga ekosystemtjänster. Att planera för att stärka naturens förutsättningar är ofta smart och kostnadseffektivt eftersom naturens ekosystem kan ge oss många olika tjänster på samma gång.

Grön infrastruktur och ekosystemtjänster som verktyg i samhällsplanering innebär att integrera naturbaserade lösningar i planering och utveckling av samhällen och landsbygd – för att främja ekologisk hållbarhet, människors hälsa, klimatanpassning, och resiliens.

Figur 13 En bild som visar hur grönstruktur kan fungera i samhällsplaneringen. Illustratör: Kjell Ström, Jakob Robertsson och Tobias Flygar. Källa: Naturvårdsverket.

Grön infrastruktur

Det tillhörande GIS-underlaget till grönstrukturprogrammet utgör en del av den fysiska planeringens faktaunderlag. I till exempel översiktsplanens utvecklingsstrategier och riktlinjer om användning av mark- och vattenområden ska GIS-underlaget för grön infrastruktur beaktas, så att identifierad grön infrastruktur kan skyddas vid exploatering eller andra verksamheter som kan påverka denna negativt.

Vid mer detaljerad planering, till exempel detaljplaner, bör analyser genomföras i och kring det geografiska området för att identifiera värdekärnor, svaga länkar och möjligheter att förstärka grönstrukturer i platsens framtida användning.

Ekosystemtjänster

Även ekosystemtjänster ska analyseras i den fysiska planeringen, där samtliga delar bör beröras; stödjande, försörjande, reglerande och kulturella. Samtliga delar ska kartläggas och värderas för fortsatt analys och ekosystemtjänstbedömningar i den fysiska planeringen.

För att erhålla en robust analys är det en fördel om flera tjänstepersoner med olika specialistområden, var för sig, skattar platsgivna förutsättningar och effekten av en ändring av dessa.

Strategiska verktyg och metoder

Naturens värde för människan behövs för att fatta välgrundade beslut. Att **identifiera**, **värdera** och **synliggöra** ekosystemtjänster är viktigt i samhällsbyggnadsprocessen. Om detta görs har vi en god möjlighet att tillvarata, skapa, utveckla och stödja dessa nyttor i den bebyggda miljön.

Det här programmet utgör ett verktyg och styrdokument i det fortsatta arbetet kring samhällsplanering, men också vid utveckling och skötsel av grönområden, bebyggelse och annan markanvändning. Till programmet finns en GIS-kartläggning som tillsammans med programmet visar hur olika strukturer och samband ser ut idag.

Förutom det finns det idag olika verktyg framtagna för att analysera ekosystemtjänster. Dessa verktyg, som finns tillgängliga för alla, används för att kartlägga befintliga ekosystemtjänster och bidrar till analyser över vilka ekosystemtjänster som påverkas vid till exempel en detaljplan. Utifrån analyser kan kommunen välja att kompensera för de värden som minskar, eller om detaljplanen visar sig bidra till fler ekosystemtjänster än vad som finns på platsen idag.

Verktygen är framtagna för att underlätta bedömning och ställningstagande kring ekosystemtjänster.

Till grönstrukturprogrammet tillhör ett handläggarstöd som fungerar som stöd till tjänstepersoner som ska tolka och arbeta med framtaget GIS-underlag.

Begrepp och definitioner

Biologisk mångfald: Variationsrikedomen bland levande organismer av alla ursprung; detta innefattar mångfald inom arter, mellan arter och av ekosystem.

Biologiskt kulturarv är natur som berättar om kultur. Det utgörs av ekosystem, naturtyper och arter som uppstått, utvecklats, eller gynnats genom människans nyttjande av landskapet och vars långsiktiga fortlevnad förutsätter eller påverkas positivt av brukande och skötsel

Biotop: Ett ekologiskt enhetligt område med liknande sammansättning av arter i liknande livsmiljö. En biotop är en mer detaljerad indelning av naturen än vad en naturtyp är. Exempel på biotoper är stäppartad torräng, sandbarrskog och rikkärr.

Ekologisk kompensation: Gottgörelse av skada på naturmiljö som utgör allmänna intressen, såsom arter, naturtyper, ekosystemfunktioner och upplevelsevärden. Gottgörelsen kan ske genom att den som orsakat skada tillför nya värden eller säkerställer befintliga värden som annars riskerar att gå förlorade.

Ekologiska nätverk av naturområden och livsmiljöer som förvaltas på ett sådant sätt att biologisk mångfald bevaras. Nätverken kan bidra till människors välbefinnande, fungera som spridningsvägar för djur- och växtliv, samt vara betydelsefulla för ekosystemens motståndskraft vid klimatiförändringar.

Ekosystem: Summan av de arter som lever i ett system samt den abiotiska (fysiska, icke levande) miljön som de lever i och det utbyte de levande varelserna har med varandra och med den abiotiska miljön.

Ekosystemansats: En sorts arbetsmetod, eller förvaltningsstrategi, för bevarande och hållbart nyttjande av naturresurser som även inkluderar rättviseaspekter. Den har sitt ursprung i konventionen om biologisk mångfald (CBD) och preciseras i tolv olika principer vilka utgör byggstenarna i denna arbetsmetod.

Ekosystemtjänst: De produkter och tjänster som ekosystemens växter och organismer ger oss människor och som påverkar vårt välbefinnande.

Grön infrastruktur: Ett nätverk av natur som bidrar till fungerande livsmiljöer för växter och djur och till människors välbefinnande

Habitat: Livsmiljö för en enskild art, som den behöver för sina behov.

Ekologisk konnektivitet: God ekologisk konnektivitet innebär att områden har ett fungerande utbyte, till exempel så att individer av olika arter kan förflytta sig mellan områdena.

Ekologisk resiliens: Förmågan hos ett ekosystem att möta förändringar och störningar utan att övergå i ett annat tillstånd. Hög resiliens möjliggör återuppbyggnad och förnyelse efter en störning. Låg resiliens innebär att ett ekosystem är mycket sårbart.

Fragmentering: I naturen är fragmentering oftast en effekt av biotopförlust. Gräsmarkerna i ett jordbrukslandskap kan fragmenteras genom att vissa överges. Ökat avstånd mellan kvarvarande gräsmarker (fragment) leder till ökad isolering av varje fragment, samt minskad yta av varje fragment.

Hävd: Brukningsform inom jord- och skogsbruk. Gräsmarker hävdas traditionellt med slåtter eller bete.

Landskap: Ett resultat av påverkan och samspel mellan naturliga och/eller mänskliga faktorer.

Konnektivitet: Hur väl något är sammanlänkat, till grönstruktur är det hur olika värdekärnor kan nå varandra.

Naturtyp: En övergripande indelning av biotoper med liknande förhållanden – till exempel barrskog, sjöar, våtmarker, gräsmarker, etc.

Rödlistad art: Arter som utifrån bedömd utdöenderisk i landet är upptagna på en lista framtagen av ArtDatabanken och fastställd av Naturvårdsverket. Den är indelad i kategorierna: nationellt utdöd (RE), Akut hotad (CR), Starkt hotad (EN), Sårbar (VU), Nära hotad (NT) och kunskapsbrist (DD). Den senaste rödlistan reviderades 2015.

Spridningslänk: Ett område som utifrån arters spridningsförmåga fungerar som en sammanbindning mellan värdekärnorna.

Spridningszon: Område runt värdekärna inom vilket en eller flera fokusarter har stor sannolikhet att kunna röra sig ($\approx$ räckvidd för arters spridningsförmåga). Detta är ett mått på sannolikhet och varierar mellan arter och system.

Stödhabitat: Områden med vissa biologiska värden men som inte är tillräckligt höga för att räknas som värdeelement eller värdekärna. Stödhabitat kan fungera som spridningslänkar. De kan förstärka värdekärnor och värdetrakter genom att öka dess areal.

Värdeelement: Ett enskilt skyddsvärt träd eller ett litet område som är livsmiljö för en eller flera specifika arter.

Värdekärna: Sammanhängande naturområde som har höga naturvärden med avseende på befintligt naturtillstånd. En värdekärna har normalt en påtaglig förekomst av värdeelement som skapar förutsättningar för höga naturvärden och en rik biologisk mångfald. Värdekärnans storlek kan variera.

Värdenätverk: Nätverk av värdekärnor med lämpliga livsmiljöer för en viss art eller artgrupp, vilka bildar ekologiska länkar genom överlappande spridningszoner. Det ska finnas en ekologisk konnektivitet vilket innebär att arter ska kunna röra sig i denna livsmiljö som tillsammans bildar ett värdenätverk, det vill säga ett nätverk av natur.

Värdetrakt: ett landskapsavsnitt med särskilt höga ekologiska bevarandevärden. En värdetrakt har (en särskilt hög) väsentligt högre täthet av värdekärnor (eller värdeelement) för djur- och växtliv, inklusive biologiskt viktiga strukturer, funktioner och processer än vad som finns i omgivande landskap.

KS § 150 Dnr 2025/328
Biblioteksplan 2026-2029

Kommunstyrelsens beslutsförslag

Kommunfullmäktige antar *Biblioteksplan 2026–2029*, enligt förslag daterat 2025-10-24.

Sammanfattning av ärendet

Biblioteksplanen för Färgelanda kommun 2026–2029 beskriver den övergripande inriktningen för bibliotekets verksamhet under perioden. Planen ska fungera som ett stöd för både personal och beslutsfattare i det fortsatta utvecklingsarbetet. Den har också som syfte att synliggöra bibliotekets utbud och service för kommunens invånare, samt skapa möjligheter till delaktighet och inflytande. Genom att utgå från gällande lagstiftning och kommunens övergripande mål fastställs en gemensam riktning för biblioteksverksamheten under planperioden.

Ärendebeskrivning

Ingen ekonomisk påverkan i samband med antagandet. Planen faller inom ramen för bibliotekets tilldelade resurser.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, dat 2025-10-31
Biblioteksplan 2026–2029, dat 2025-10-24

Sändlista

Bibliotekarie med samordningsansvar
Administrativ chef

Biblioteksplan 2026–2029

Dokumenttyp Biblioteksplan	Dokumentnamn Biblioteksplan 2026-2029	Antagen	Antagen av
Dokumentägare Administrativa avdelningen	Dokumentansvarig Bibliotekarie med samordningsansvar	Reviderad	Giltighet 2026–2029
Dokumentinformation Färgelanda kommuns biblioteksplan är ett strategiskt dokument som beskriver verksamhetens inriktning.			Diarienummer 2025/328
Ämnesområde Bibliotek		Intranät	Hemsida
Andra regelverk som omnämns			

Innehåll

1. Syfte	3
2. Styrdokument och riktlinjer	3
3. Biblioteksverksamheten i Färgelanda	4
3.1 Folkbiblioteket.....	4
3.2 Bokbussen.....	4
3.3 Skolbiblioteket.....	5
4. Prioriterade verksamhetsområden	5
4.1 Läsning och litteratur.....	5
4.2 Digital kompetens och information	6
4.3 Kulturupplevelser och programverksamhet.....	6
4.4 Barn och unga.....	7
4.5 Tillgänglighet, delaktighet och inkludering.....	8
4.6 Samverkan	9
4.7 Hållbarhet och krisberedskap	11
5. Uppföljning.....	11
6. Skolbiblioteksplan för Färgelanda kommun.....	11
6.1 Bakgrund och utgångspunkter	12
6.2 Syfte.....	12
6.3 Styrdokument och riktlinjer.....	12
6.4 Organisation och ansvarsfördelning	13
6.5 Verksamheten	14
6.6 Läsfrämjande insatser	14
6.7 Medie- och informationskompetens	15
6.8 Tillgänglighet och inkludering	15
6.9 Uppföljning och utvärdering	15
7. Referenslista	15

Biblioteksplan Färgelanda kommun

1. Syfte

Denna biblioteksplan anger riktningen för biblioteket i Färgelanda kommun under perioden 2026–2029. Den ska vara ett redskap för personal och beslutsfattare i utvecklingen av verksamheten men även synliggöra utbudet och servicen för medborgarna samt ge dem möjlighet att påverka och ställa krav. Syftet med planen är att i förhållande till övergripande mål och gällande lagtext fastslå en plan för biblioteksverksamheten i Färgelanda under perioden 2026–2029.

2. Styrdokument och riktlinjer

Färgelanda kommuns biblioteksplan regleras efter följande internationella, nationella, regionala och kommunala riktlinjer och styrdokument.

Bibliotekslagen SFS 2013:801

Lagen fastslår att biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamheten ska finnas tillgänglig för alla.

UNESCOs folkbiblioteksmanifest

UNESCOs folkbiblioteksmanifest är rådgivande för FN:s medlemsstater. I manifestet anges att folkbiblioteket ska tillgängliggöra all slags kunskap och information för medborgarna. Bibliotekets samlingar ska vara fria från ideologisk, politisk, religiös och kommersiell påverkan. Samlingarna ska bestå av både traditionellt material och modern digital teknik.

FN:s konvention om barnets rättigheter

I FN:s konvention om barnets rättigheter manifesteras alla barns lika rättigheter och värde, rätt att uttrycka sig, bli lyssnade på och utvecklas. När beslut om barn fattas ska det vara med barns bästa i fokus.

Agenda 2030

Agenda 2030 är en global handlingsplan från FN. Här finns mål som ska uppnås till år 2030. Syftet är att skapa balans mellan miljömässig, ekonomisk och social utveckling. Det som främst är relaterat till bibliotekets arbete handlar om att arbeta för att minska ojämlikheter i samhället, ge alla förutsättningar till en god utbildning, bidra till jämställdhet, minska negativ miljöpåverkan, bidra till hållbar konsumtion och ett inkluderande samhälle.

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning började gälla i Sverige 2009. Konventionen har som syfte att ta bort hinder för personer med funktionsnedsättning och att de ska kunna ta del av sina mänskliga rättigheter och därmed ge dem möjlighet att kunna delta fullt ut i samhället.

Nationell biblioteksstrategi

Den nationella biblioteksstrategin "Strategi för ett starkt biblioteksväsende 2022–2025" är instiftad av regeringen och syftar till att stärka det svenska biblioteksväsendet. Det sker utifrån de identifierade problemen om att bibliotekstillgången i Sverige inte är likvärdig samt att tillgång till kunskap och möjlighet att värdera kunskap behöver stärkas. Utifrån detta arbetar Kungliga biblioteket med att stärka samverkan inom det allmänna biblioteksväsendet, vilket Färgelanda bibliotek är en del av.

Regional biblioteksplan Västra Götaland

Den regionala biblioteksplanen identifierar prioriterade utvecklingsområden och strategiska inriktningar. Planen är styrande för den regionala biblioteksverksamheten och vägledande för kommunala biblioteksplaner.

Kulturplan Färgelanda kommun 2022–2027 Dnr 2021/252

I kulturplanen definieras att kultur är viktigt för medborgarnas livsmiljö i kommunen.

Mål- och resursplan Färgelanda kommun 2025–2027 Dnr 2024/6

Mål- och resursplanen redogör för Färgelandas demografi, budget och verksamhetsmål.

3. Biblioteksverksamheten i Färgelanda

3.1 Folkbiblioteket

Folkbiblioteket riktar sig till alla och erbjuder ett brett utbud av litteratur och annan media. Folkbiblioteket i Färgelanda är beläget i Centrumhuset. I biblioteket finns plats för att studera och tillgång till internet. Biblioteket är en social mötesplats och har ett brett utbud av dagstidningar och tidskrifter.

3.2 Bokbussen

Biblioteken i Färgelanda ingår samarbete med de övriga Dalslandskommunernas bibliotek Bengtsfors, Dals-Ed, Mellerud, Åmål. Biblioteken i Dalsland har en gemensam biblioteksdatabas med det samlade bokbeståndet, webbplats och sociala medier. Med Västra Götalands regiontransport kan biblioteken effektivt skicka litteratur och annan media mellan sig. Biblioteken äger gemensamt en bokbuss som biblioteken i

Färgelanda har tillgång till var femte vecka. Bokbussen besöker kommunens alla skolor, förskolor, familjedaghem, även allmänna platser och kommunens äldreboenden. Med bokbussen sker ett utåtriktat biblioteksarbete och under sommaren besöker bokbussen olika evenemang och badplatser.

3.3 Skolbiblioteket

Valboskolans skolbibliotek bemannas och drivs av personal från folkbiblioteket. Kommunens skolbiblioteksverksamhet utgår ifrån Valboskolan.

4. Prioriterade verksamhetsområden

Biblioteket fokuserar på en långsiktig och fördjupad utveckling inom läsfrämjande, digital kompetens, kulturupplevelser, barns och ungas delaktighet samt tillgänglighet och inkludering.

4.1 Läsning och litteratur

Litteraturförmedling och läsfrämjande tillhör bibliotekets viktigaste uppgifter. Genom att läsa och förstå texter får människor kunskap och motivation för att delta i det demokratiska samhället. På så sätt skapas aktiva samhällsmedborgare och det demokratiska samhället upprätthålls. Läsning går att förstå som ett brett begrepp, där både böcker med text, ljudböcker och digitala texter finns med. Ett vidgat begrepp för vad läsning är fungerar inkluderande och ger fler människor möjlighet att bli läsare. På Färgelanda bibliotek bedrivs flera läsaktiviteter. Bokcirklar och läsaktiviteter sker regelbundet. Tematiska inslag sker vid särskilda tillfällen och då används passande litteratur till skyltning. Det kan exempelvis vara vid högtider eller aktuella händelser.

Prioriterade mål för verksamheten:

- Skapa bokcirklar med lättläst litteratur, mätt i antal tillfällen och deltagare.
- Utöka och uppdatera lyrikhylla samt olika former av poesiuppläsningar, mätt i antal poesiuppläsningar och antal utökade titlar inom lyrik.
- Skapa hyllor med klassiker för barn, unga och vuxna, mätt i antal utökade hyllor.
- Bokprat och högläsning med tillhörande läsecirklar, mätt i antal tillfällen och deltagare.
- Införa shared reading, mätt i antal tillfällen och deltagare.

4.2 Digital kompetens och information

I dagens samhälle är digital kompetens en förutsättning för att få information och att kunna delta i det demokratiska samtalet. Biblioteket har

ett ansvar för att alla ska ges möjligheter till digital delaktighet. På detta sätt skapas inkludering i samhället och minskat utanförskap. På Färgelanda bibliotek finns en mängd exempel på digital inkludering.

Bibliotekets IT-café äger rum på Färgelanda bibliotek varje vecka utifrån bibliotekets uppdrag att bidra till digital delaktighet för att människor ska kunna delta i det demokratiska samhället. Folkbiblioteket är med i det nationella Digidelnätverket för att hålla en nationell standard på sina tjänster. Bibliotekspersonalen informerar om olika aktuella ämnen och företeelser i relation till digitala kunskaper.

I bibliotekskatalogen Curia via Bibliotek Dalsland ges besökarna möjlighet att söka och låna böcker och andra medier, både hemifrån, på Arena Library Guide (sökterminal på folkbiblioteket) och vid självbetjäningsskåp för utlån och återlämning. Biblioteket har stationära besöksdatorer för sökningar på internet och Ipads för tidningsläsning och annat. På detta sätt uppmuntras digitalt deltagande och informationssökningar. Biblioteken i Dalsland har en gemensam hemsida där information om olika evenemang och utställningar finns. Dessutom finns ett gemensamt konto på sociala medier (Instagram) där Bibliotek Dalsland visar aktuella händelser, som exempelvis Bokbussens turer, författarbesök eller teman som Banned Books veckan. Genom biblioteket har låntagarna tillgång till de två kostnadsfria, digitala tjänsterna Pressreader och Biblio. Pressreader erbjuder ett brett utbud av dagstidningar och magasin. Biblio är en ljudbokstjänst som ger låntagarna möjlighet att låna och läsa e-böcker och ljudböcker. Biblio har ett rikt utbud av litteratur som kan läsas på datorn, i telefonen eller surfplattan.

Prioriterade mål för verksamheten:

- Öka antalet deltagare på bibliotekets IT-café.
- En ökad digital aktivitet och delaktighet bland kommunens äldre invånare, mätt i antal tillfällen som biblioteket bistår med hjälp.

4.3 Kulturupplevelser och programverksamhet

Färgelanda bibliotek driver en bred och ambitiös programverksamhet. Genom olika samarbeten skapar biblioteket mervärden i det lokala kulturutbudet. Seniorfredag heter programserien som anordnas tillsammans med Dalslands folkhögskola. Det är en föreläsningsserie med fokus på kommunens äldre där olika talare bjuds in för att föreläsa om olika ämnen. Färgelanda konsthall ligger i anslutning till biblioteket och ansvaras för av bibliotekets personal. Här ges möjlighet för både lokala och internationellt meriterade konstnärer att ställa ut. Framöver kan Konsthallen utvecklas till att få ett större fokus även på samlingsutställningar och konceptuell konst. Författarbesök, workshops och musik- och teaterframträdanden riktade mot olika målgrupper för att nå så många invånare som möjligt. Många kulturaktiviteter samt lovaktiviteter planeras och skapas tillsammans med andra aktörer inom kommunen och dess föreningar och näringsliv. Särskilt

fokus under loven riktas mot barn och unga. Genom olika samarbeten skapar biblioteket mervärden i det lokala kulturutbudet.

Prioriterade mål för verksamheten:

- Större fokus på samlingsutställningar och konceptuell konst i konsthallen, mätt i antal utställningar med konceptuell/samlingskonst.
- fler författarbesök och workshops för olika målgrupper, mätt i antal arrangerade tillfällen av författarbesök och workshops.

4.4 Barn och unga

Färgelanda bibliotek arbetar ständigt med bibliotekslagen och med FN:s konvention om barns rättigheter i fokus. Därmed är barn och unga både som grupp och individer samt aktivt deltagande och medbestämmande, prioriterade på olika vis. På Färgelanda bibliotek finns en väl planerad barnavdelning med plats för högläsning och ett brett utbud av pekböcker, bilderböcker, börjaläsa -böcker och kapitelböcker. På barnavdelningen finns en särskild del för Språktåget. Där finns noga utvald litteratur som stödjer språkutvecklingen för barn 0–6 år. Materialet är framtaget av Västra Götalandsregionen. På bibliotekets ungdomsavdelning finns ett brett utbud av ungdomslitteratur. Avdelningens möbler och möblering har arbetats fram tillsammans med ungdomar.

För de små barnen

För att uppmuntra till läsning för de yngsta barnen delar biblioteket ut Gåvoboken i samarbete med Västra Götalandsregionen. Biblioteket samverkar inom utvecklingsprojektet Bokstart med Barnhälsovården och erbjuder informationsträffar om barns språkutveckling för föräldragrupper. På biblioteket erbjuds regelbundet sagostunder för de små barnen.

För de yngre barnen

För barn yngre barn anordnas Bokfika där det bjuds på fika och boktips. På Bokfika får barnen möjlighet att samtala om böcker och berättelser.

För barn i mellanåldern

För barn i mellanstadieåldern finns Kulturverkstad som är ett samarbete med studieförbund. Kulturverkstad ska fungera som meningsfull fritid och erbjuds en eftermiddag i veckan. På kulturverkstaden kan barnen komma till biblioteket för att pyssla, läsa, skriva och umgås.

För ungdomar

Färgelanda bibliotek har en läsfrämjande verksamhet för högstadieungdomar, Valvet, i samarbete med studieförbund och skola. Valvet är en samlingspunkt för läsning, umgänge och olika former av samhällsinformation för unga.

Lovaktiviteter och läsfrämjande aktiviteter

Under sommaren anordnar Färgelanda bibliotek aktiviteten Sommarboken som är ett samarbete med den regionala biblioteksverksamheten.

Sommarboken är en läsfrämjande aktivitet där barn och unga får möjlighet att läsa, få boktips, pyssla och vara kreativa tillsammans utifrån ett visst tema. Sommarbokens mål är att barn och unga ska fortsätta läsa även under sommaren. Läs i vintermörkret är en läsfrämjande aktivitet som pågår varje år november- februari. För att inspirera till läsning uppmärksammar biblioteket särskilda högtider eller aktuella teman genom att synliggöra och arbeta med utvald litteratur.

Den stora läsutmaningen är en årlig nationell läsfrämjande aktivitet för fjärdeklassare där biblioteket samverkar med skolorna. Fokus ligger på att få fler barn att läsa och avslutningsvis bjuds en författare in.

Under Harvens dag, vilket är en lokal festival står ungdomar i Färgelanda kommun som medskapare då de planerar och genomför en egen aktivitet i samarbete med biblioteket.

Prioriterade mål för verksamheten:

- Skapa fler läsfrämjande aktiviteter för barn- och unga, mätt i antal aktiviteter riktade mot barn och unga.
- Få fler barn i lågstadiet åldern att besöka bibliotekets Bokfika, mätt i antalet återkommande deltagare.
- Nå fler barn i åldern 0–3 år, mätt i antalet barn i åldern 0–3 år som bibliotekets verksamhet når genom sagostunder och utdelade gåvoböcker.
- Alla elever i förskoleklass/årskurs 1 ska få ett eget lånekort och en biblioteksvisning, mätt i antal utdelade lånekort samt antal tillfällen av biblioteksvisningar.
- Få fler barn och unga till Sommarboken för ökad läsning under sommaren, mätt i antal deltagare.

4.5 Tillgänglighet, delaktighet och inkludering

Färgelanda bibliotek arbetar aktivt för att alla ska ha rätt till delaktighet och inkludering. Det sker utifrån bibliotekslagen, med målet för att alla människor ska kunna ta del av och påverka bibliotekets tjänster, oavsett kultur, språktillhörighet eller funktionsförmåga. Färgelanda bibliotek erbjuder lättläst litteratur, storstilslitteratur, e-böcker, ljudböcker, taktila böcker (punkt- och struktur), samt möjlighet att få tillgång till Legimus, som är en inläsningstjänst framtagen av Myndigheten för tillgängliga medier (MTM). Färgelanda bibliotek fokuserar på att alla ska bli läsare genom att hitta just sitt eget sätt att läsa på.

Färgelanda bibliotek erbjuder tjänsten ”Boken kommer” för de låntagare som på egen hand inte kan ta sig till folkbiblioteket. Bibliotekspersonal kommer då hem till låntagaren med den litteratur eller annan media som låntagaren önskar. Barn med funktionsnedsättning är enligt bibliotekslagen en dubbelt prioriterad grupp. På Färgelanda bibliotek finns Äppelhyllan. Äppelhyllan innehåller litteratur om att leva med funktionsnedsättning och riktar sig till barn och unga. Därigenom skapas både kunskap, förståelse och identifikation.

Färgelanda bibliotek tillhandahåller böcker på de nationella minoritetsspråken och mångspråk för både barn, unga och vuxna. De nationella minoriteterna i Sverige är en prioriterad grupp enligt bibliotekslagen. Dessa är representerade genom litteratur på de olika minoritetsspråken; finska, samiska, meänkieli, romani chib och jiddisch. Personer med annat modersmål än svenska är en prioriterad grupp i bibliotekslagen och biblioteket tillhandahåller litteratur på de i kommunen aktuella språken. Eftersom barn och unga som talar något av de nationella minoritetsspråken eller har ett annat modersmål än svenska är dubbelt prioriterade grupper enligt bibliotekslagen är Färgelanda bibliotek inriktade på att ha ett gott litteraturutbud med bra placering i biblioteket.

Prioriterade mål för verksamheten:

- Skapa läsfrämjande aktiviteter för personer med funktionsnedsättning, mätt i antal aktivitetstillfällen.
- Skapa läsfrämjande aktiviteter för personer med annat modersmål än svenska, mätt i antal aktivitetstillfällen, tillsammans med SFI/Vuxenutbildningen.

4.6 Samverkan

Färgelanda bibliotek deltar i en mängd samarbeten för att på bästa sätt nå ut med läsfrämjande och kultur i samhället. Biblioteket samverkar med studieförbund, kyrkans öppna förskola, barnhälsovården, vårdcentralen, Folktandvården, biblioteken i Dalslandskommunerna, förskolan och äldreomsorgen. Samverkan är en nyckelfaktor för att nå så många som möjligt.

Studieförbund

Samarbeten med studieförbunden sker främst med fokus på verksamheter för barn och unga, som kulturverkstaden och högstadieprojektet Valvet. Personal från Färgelanda bibliotek deltar kontinuerligt i Kyrkans öppna förskolas verksamhet genom att hålla dramatiserad sagoläsning, rim, ramsor och saga i sångform

Vårdcentral, folktandvård, barnhälsovård

På vårdcentralen, Folktandvården och barnhälsovården finns mindre bestånd av böcker för att inspirera till läsning och uppmuntra till att besöka biblioteket. Biblioteket samverkar med barnhälsovården kring små barns språkutveckling i utvecklingsprojektet Bokstart.

Bibliotek Dalsland

Färgelanda bibliotek ingår i samarbetet Bibliotek Dalsland, tillsammans med Bengtsfors, Dals-Ed, Mellerud och Åmål. Samarbetet ger biblioteksbesökare tillgång till ett bredare utbud av litteratur och annan media genom en gemensam bibliotekskatalog. Med Västra Götalandsregionens regiontransport kan litteratur och annan media skickas mellan de olika biblioteken. Den digitala bibliotekskatalogen Curia är gemensam, vilket fördelar kostnaden och skapar kostnadseffektivitet. Även Bokbussen är gemensam för Bibliotek Dalsland och gör att låntagare över hela landskapet kan nå av bibliotekets verksamhet. Bokbussen är gemensamt finansierad av de fem kommunerna.

Förskola

Biblioteket samverkar med kommunens förskolor och kommunens logoped. Det sker genom gemensam kompetensutveckling, hallbibliotek och sagostunder. Bokbussen besöker samtliga förskolor och familjedaghem var femte vecka och erbjuder boklådor och sagoläsning. Vid önskemål medverkar bibliotekspersonal på föräldramöten. Förskolorna ingår i utvecklingsprojektet Bokstart.

Äldreomsorg

I Färgelanda kommun finns hemtjänst och tre äldreboenden. Biblioteket samverkar med äldreomsorgen för att öka den digitala kompetensen bland kommunens äldre som har svårt att nå biblioteket. Det görs i samverkan med personal från äldreomsorgen.

Prioriterade samverkansmål för verksamheten:

- Utöka samverkan med förskolorna, mätt i antal gemensamma aktiviteter.
- Utöka samverkan med äldreomsorgen, mätt i antal aktiviteter och deltagare.
- Utöka samverkan med socialtjänsten, mätt i antal gemensamma aktiviteter.

4.7 Hållbarhet och krisberedskap

Färgelanda bibliotek utgår från Agenda 2030 i sin verksamhet, vilket omfattar både social och miljömässig hållbarhet.

Social hållbarhet

Social hållbarhet innebär att biblioteket verkar för att uppnå ett samhälle där alla är inkluderade och delaktiga. Färgelanda bibliotek bidrar genom information och stöd till personer gällande samhällstjänster. Biblioteket är behjälpligt med utskrifter och kopiering.

Miljömässig hållbarhet

Färgelanda bibliotek arbetar utifrån miljömässig hållbarhet genom att gallrade böcker skänks bort eller återvinns och att inköp görs med hänsyn taget till miljöaspekter.

I händelse av kris

Folkbiblioteken har en viktig funktion att fylla i händelse av kris som informations- och samlingspunkt. Färgelanda bibliotek är genom sin placering i Centrumhuset en naturlig plats för att nå ut med kommunal, regional och nationell information.

Biblioteket är idag en social och informativ mötesplats. Under den årliga Beredskapsveckan är biblioteket en del av kommunens arbete i att upplysa invånare om hur de kan förbereda sig och agera i händelse av kris. Biblioteket ses som en trygg plats där invånare kan få tillgång till korrekt, faktabaserad och aktuell information under kriser. Detta är särskilt viktigt vid informationsstörningar eller desinformation. Befintlig verksamhet och framtida utveckling sker i samverkan med kommunens övergripande säkerhetsarbete.

Prioriterade mål för verksamheten:

- Fortsatt samverkan med kommunens övergripande säkerhetsarbete, mätt i antal gemensamma samverkanstillfällen.

5. Uppföljning

Biblioteksplan Färgelanda kommun 2026–2029 kommer att redovisas varje år genom statistik som rapporteras in till Kungliga biblioteket.

6. Skolbiblioteksplan för Färgelanda kommun

Som bilaga till Färgelanda kommuns biblioteksplan finns Färgelanda kommuns skolbiblioteksplan.

6.1 Bakgrund och utgångspunkter

Lagändringen i skollagen om stärkta skolbibliotek trädde i kraft den 1 juli 2025. I lagen definieras att alla elever ska ha tillgång till ett skolbibliotek. Biblioteket ska vara bemannat av personal med adekvat högskoleutbildning. Bemanningen ska vara tillräcklig för verksamhetens syfte. Skolbiblioteket ska vara en levande pedagogisk verksamhet. Personalen uppdaterar utbudet

av litteratur och andra medier, och möter elevernas behov samt samarbetar med lärarna. Skolbibliotekets roll är en del av skolans pedagogiska verksamhet, enligt skollagen.

Samtidigt fanns det skillnader mellan vad skolan och skolbiblioteket är. Man kan tala om att skolan lär barn att läsa medan skolbiblioteket gör barnen till läsare. Skolbibliotekets två viktigaste uppgifter är att verka läsfrämjande och att lära ut medie- och informationskunnighet (MIK) till eleverna. Då det är lämpligt deltar skolbibliotekarier i undervisningen med dessa två målsättningar. Dessutom är det betydelsefullt att definiera skolbiblioteket som en verksamhet och inte främst som en samling litteratur.

Forskning visar att bemannade och integrerade skolbibliotek har positiv effekt på elevers skolresultat. I skollagen definieras skolbibliotek som en samlad, gemensam och ordnad verksamhet. Skolbiblioteksplanen är ett styrdokument för att utveckla skolbiblioteksverksamheten långsiktigt och säkerställa att den används som en del av det pedagogiska arbetet.

6.2 Syfte

Denna skolbiblioteksplan anger riktningen för skolbiblioteken i Färgelanda kommun under perioden 2026–2029. Den ska vara ett redskap för personal och beslutsfattare i utvecklingen av skolbiblioteksverksamheten, men även synliggöra utbudet och servicen för elever, personal och vårdnadshavare samt ge dem möjlighet att påverka och ställa krav. Syftet med planen är att i förhållande till övergripande mål och gällande lagtext fastslå en plan för skolbiblioteksverksamheten i Färgelanda kommun under perioden 2026–2029.

6.3 Styrdokument och riktlinjer

Skolbiblioteksplanen regleras efter följande styrdokument och riktlinjer.

Bibliotekslagen (SFS 2013:801)

Utifrån bibliotekslagen ska skolbiblioteket, som en del av det allmänna biblioteksväsendet, verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Skolbiblioteket ska vidare främja litteraturens ställning, intresse för bildning, upplysning, utbildning, forskning och kulturell verksamhet i övrigt. Dessutom ska skolbiblioteket ägna särskild uppmärksamhet åt bibliotekets prioriterade grupper. Dessa är personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna och personer med annat modersmål än svenska.

Skollagen (SFS 2010:800)

Skolbiblioteket ska främja elevernas läsande och medie- och informationskunnighet. Skolbibliotek definieras som en samlad, gemensam och ordnad verksamhet med ett allsidigt och målgruppsanpassat utbud av analoga och digitala medier som ställs till lärarnas och elevernas förfogande för att användas som en resurs i undervisningen.

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2022 (Lgr22) samt Läroplan för anpassade grundskolan 2022 (Lgra22)

Skolbiblioteket ska stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens. Skolbiblioteket ska bidra till en demokratisk skolmiljö där fri åsiktsbildning, respekt för mångfald och tillgång till information är centralt.

UNESCOs skolbiblioteksmanifest

Skolbiblioteket förmedlar kunskap och idéer som är grundläggande för att delta i dagens informations- och kunskapssamhälle. Skolbiblioteket ger eleverna de färdigheter som behövs för ett livslångt lärande och spelar en viktig roll för utvecklingen av läs- och skrivkunnighet, informationskompetens, undervisning, inläring och kultur.

FN:s konvention för barns rättigheter

FN:s konvention för barns rättigheter fastslår att alla barn har rätt till inflytande och medbestämmande, relaterat till ålder och mognadsgrad, angående frågor som gäller barnen.

Mål- och resursplan Färgelanda kommun 2025–2027 Dnr 2024/6

Mål- och resursplanen redogör för Färgelandas demografi, budget och verksamhetsmål. Varav ett av målen är Stärkta skolresultat i en trygg studiemiljö.

6.4 Organisation och ansvarsfördelning

I Färgelanda kommun har folkbiblioteket det samlade ansvaret över skolbiblioteksverksamheten. Bibliotekarier från folkbiblioteket bemannar, driver och organiserar skolbiblioteksverksamheten. För utlån, återlämning, katalogisering samt hantering av medier använder skolbiblioteket bibliotekssystemet Quria som tillhandahålls av folkbiblioteket.

Utifrån Skollagens nya bestämmelser ska alla elever ha tillgång till en bemannad skolbiblioteksverksamhet på den egna skolan för att stärka elevernas lärande, läslust samt medie- och informationskunnighet (Skollag, 2010:800). Skolbiblioteksverksamheten i Färgelanda ska ses som en integrerad pedagogisk verksamhet och samverkar aktivt med kommunens skolor. Rektorerna ansvarar för att skolbiblioteket används som en del av undervisningen på respektive skola.

För att stärka samverkan och skapa en tydlig struktur genomförs regelbundna möten mellan bibliotekarier, lärare och rektorer. Dessa möten

syftar till samverkan och utveckling av skolbibliotekets verksamhet. Lärarlagen erbjuder bokpresentationer som ett pedagogiskt stöd. Bibliotekarierna bistår även skolorna vid inköp av litteratur med förslag på aktuell och relevant media som stödjer läroplanens mål.

6.5 Verksamheten

Det bemannade skolbiblioteket i Färgelanda kommun är beläget på Valboskolans högstadium. Biblioteket nyttjas även av Valboskolans mellanstadium. På skolbiblioteket finns ett gott utbud av litteratur och andra medier som är anpassade utifrån elevernas olika behov och önskemål. De övriga skolorna nås av skolbiblioteksverksamheten var femte vecka genom Bokbussen samt planerade besök i klassrummet med bland annat bokprat för att inspirera till läsning och öka kunskapen om aktuell litteratur för de olika åldersgrupperna.

Prioriterade mål för verksamheten:

- Skapa en gemensam struktur för skolbiblioteksverksamheten i kommunen och tydliggöra skolbibliotekets roll och funktion.
- Utjämna skillnader mellan skolor i centrala och yttre delar av kommunen, mätt i utlån och deltagande i läsfrämjande aktiviteter.
- Öka elevernas läsintresse och stärka deras digitala kompetens, mätt i utlån och skolresultat.
- Stödja kommunens övergripande mål för skolan, (Stärkta skolresultat i en trygg studiemiljö). Genom en trygg och inspirerande studiemiljö där eleverna möter närvarande vuxna samt riktade insatser för att stärka elevernas läslust, språkliga förmåga och informationskompetens.

6.6 Läsfrämjande insatser

Biblioteket ansvarar för Valboskolans mediebestånd och ser till att beståndet hålls aktuellt, inspirerande och målgruppsanpassat. Bibliotekarierna arbetar med tematiska och aktuella inslag varje månad för att väcka intresse för litteratur på olika sätt. Banned books week, beredskapsveckan, filmatiserade böcker och Alfred Nobel är några återkommande teman.

Vid några tillfällen varje termin träffas elever i de olika klasserna för biblioteksråd. I enlighet med FNs barnkonvention ges eleverna inflytande i bokinköp. Biblioteksrådet är med och planerar och genomför flera av de tematiska inslagen som hålls på skolbiblioteket. Skolbiblioteket genomför regelbundet riktade insatser för att öka elevernas läslust och deltar i undervisning om litteratur och litteraturhistoria. Exempel på återkommande aktiviteter är lästävlingar där alla årskurser och skolor kan delta, en riktad lästävling för årskurs 4 med avslutande författarbesök, regelbundna bokpresentationer och klassbesök. Elever kan genom sitt lånekort lyssna och läsa böcker digitalt i bibliotekets ljudboksapp Biblio utan kostnad. Genom

Biblioteksdalslands gemensamma bibliotekskatalog ges eleverna möjlighet till ett bredare utbud av litteratur och andra medier. På bibliotekets hemsida kan eleverna själva söka och reservera medier.

6.7 Medie- och informationskompetens

Medie- och informationskunnighet (MIK) är ett samlingsbegrepp för de kunskaper och förmågor som handlar om att analysera, värdera och använda information och medier på ett ansvarsfullt sätt både analogt och digitalt. MIK består av grundläggande kompetenser för att fungera i samhället. Unga lever idag i ett digitaliserat samhälle där de möts av ett stort och snabbt informationsflöde, vilket ställer krav på kunskaper inom MIK. För att vara säkra och trygga på internet behöver eleverna utveckla kunskaper inom MIK. Skolbiblioteket medverkar i planering och undervisning kring källkritik, informationssökning och digital kompetens. Undervisningen i medie- och informationskompetens planeras utifrån elevernas aktuella arbetsområden.

6.8 Tillgänglighet och inkludering

På biblioteket finns anpassade medier i form lättlästa böcker med enklare språk och kortare text. Elever som har någon form av läsnedsättning kan genom biblioteket få tillgång till Legimus som är en inläsningstjänst från Myndigheten för tillgängliga medier (MTM). För de eleverna med annat modersmål än svenska finns böcker på andra språk både fysiskt och digitalt.

6.9 Uppföljning och utvärdering

Skolbiblioteksverksamheten följs upp årligen av folkbiblioteket och skolans rektorer. Underlag utgörs av utlåningsstatistik, deltagande i aktiviteter, observationer, enkäter och samtal med elever och personal. Resultaten används för att utveckla och planera verksamhetens kommande år.

7. Referenslista

- Agenda 2030
- Bibliotekslagen (SFS 2013:801)
- FN:s konvention om barnets rättigheter
- FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning
- Kulturplan Färgelanda kommun 2022-2027 Dnr 2021/252
- Lagändring i skollagen om stärkta skolbibliotek (SFS 2024:1072)
- Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2022 (Lgr 22)
- Mål- och resursplan Färgelanda kommun 2025-2027 Dnr 2024/6
- Nationell biblioteksstrategi
- Regional biblioteksplan Västra Götaland
- Skollagen (SFS 2010:800),
- UNESCOs folkbiblioteksmanifest
- UNESCOs skolbiblioteksmanifest

Kommunledningskontoret
Nämndsekreterare
Niklas Englund

Tjänsteskrivelse
2025-10-31
2025/328

Kommunstyrelsen

Biblioteksplan 2026–2029 Färgelanda kommun

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige antar *Biblioteksplan 2026–2029*, enligt förslag daterat 2025-10-24.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kommunstyrelsens presidium 2025-11-03.

Sammanfattning av ärendet

Biblioteksplanen för Färgelanda kommun 2026–2029 beskriver den övergripande inriktningen för bibliotekets verksamhet under perioden. Planen ska fungera som ett stöd för både personal och beslutsfattare i det fortsatta utvecklingsarbetet. Den har också som syfte att synliggöra bibliotekets utbud och service för kommunens invånare, samt skapa möjligheter till delaktighet och inflytande. Genom att utgå från gällande lagstiftning och kommunens övergripande mål fastställs en gemensam riktning för biblioteksverksamheten under planperioden.

Ärendebeskrivning

Ingen ekonomisk påverkan i samband med antagandet. Planen faller inom ramen för bibliotekets tilldelade resurser.

Ekonomisk konsekvensbeskrivning

Ingen ekonomisk påverkan i samband med antagandet. Planen faller inom ramen för bibliotekets tilldelade resurser.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Inget att ange.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, dat 2025-10-31
Biblioteksplan 2026-2029, dat 2025-10-24

Sändlista:

Bibliotekarie med samordningsansvar

**Färgelanda
kommun**

Administrativ chef

KS § 154**Dnr 2025/336**

Avveckling av Dalslands miljö- och energiförbund samt inrättande av gemensam miljönämnd med antagande av reglemente och godkännande av överenskommelse samt samverkan avseende strategisk miljö- och energiverksamhet

Kommunstyrelsens beslutsförslag

- Färgelanda kommun avvecklar tillsammans med Bengtsfors, Dals-Eds, Färgelanda och Melleruds kommuner, Dalslands miljö- och energiförbund med innebörden att förbundet och därmed även Dalslands miljönämnd upphör per den 2026-12-31.
- En gemensam nämnd - Dalslands miljönämnd - inrättas tillsammans med Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Melleruds kommuner från och med 2027-01-01.
- Färgelanda kommun antar reglemente för Dalslands miljönämnd enligt förslag daterat 2025-10-03.
- Färgelanda kommun godkänner "Överenskommelse om inrättande av gemensam miljönämnd" enligt förslag daterat 2025-10-03 och uppdra till kommunstyrelsens ordförande att underteckna densamma.
- Samverkan mellan Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Melleruds kommuner inom den miljö- och energistrategiska verksamheten sker genom avtalssamverkan från och med 2027-01-01.
- Melleruds kommun är värdkommun för miljö- och energiverksamheten från och med 2027-01-01.

Beslut enligt ovan förutsätter att Bengtsfors Dals-Ed, Färgelanda och Melleruds kommuner fattar likalydande beslut.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kommunstyrelsens presidium.

Sammanfattning av ärendet

Samverkansrådet gav Kommundirektörsgruppen (KDG) den 24 januari 2025 i uppdrag att utreda för- och nackdelar med att gå från förbundslösning till avtalslösning avseende Dalslands Miljö- och energiförbund (DMEF). Syftet var att undersöka vilken organisationsform som bäst motsvarar vad som anges i 9 § Förvaltningslagen.

Uppdragets omfattning:

- Jämförelser mellan nuvarande samverkansform och avtalssamverkan.
- För- och nackdelar med de olika samverkansformerna.
- Förväntat utfall vid avtalssamverkan av olika omfattning.
- Ekonomiska och juridiska konsekvenser av samverkan genom avtal.

- Organisation av det miljöstrategiska arbetet framåt.

Uppdragstiden var 1 februari till 30 juni 2025. Redovisning har skett kontinuerligt samt avslutningsvis genom skriftlig rapport och muntlig redovisning vid Samverkansrådets möte den 27 juni 2025.

Utredning

Utredningen visar att avtalssamverkan är den lämpligaste formen för samverkan inom miljö- och energiområdet för ovan angivna kommuner. Genom avtal får kommunerna ökade möjligheter till styrning och kan i avtal bland annat reglera kommunernas rådighet, lokala förankring och prioriteringar. Kostnaderna för verksamheten beräknas minska bland annat till följd av att den administration som förbundsformen medför försvinner.

Inrättandet av en gemensam miljönämnd möjliggör exempelvis bred expertkunskap i nämnden och mindre administration i förhållande till om respektive kommun har var sin miljönämnd.

Att myndighetsutövning och strategifunktioner finns i en gemensam organisation ger fördelar exempelvis i form av att synergieffekter uppnås samt vid rekrytering av kompetent personal. Rekrytering underlättas även av att verksamheten är lokaliserad på en plats som det är enkelt att pendla till med kollektivtrafik eller egen bil.

KDG:s förslag till Samverkansrådet är att:

- Bengtsfors, Dals-Eds, Färgelanda och Melleruds kommuner avvecklar Dalslands miljö- och energiförbund med innebörden att förbundet och därmed även Dalslands miljönämnd upphör per den 2026-12-31.
- Samverkan mellan Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Melleruds kommuner inom miljö- och energiverksamhet sker genom avtalssamverkan från och med 2027-01-01.
- Melleruds kommun är värdkommun för miljö- och energiverksamheten från och med 2027-01-01.
- En gemensam nämnd - Dalslands miljönämnd - inrättas tillsammans med Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Melleruds kommuner från och med 2027-01-01 med uppdrag enligt förslag till reglemente.

Noteras bör att enligt 9 kap. 22 § Kommunallagen ska en gemensam nämnds uppgifter närmare preciseras i en överenskommelse mellan de berörda kommunerna.

KDG konstaterar att i samband med verksamhetsövergång kopplat till ovanstående förslag ska lednings- och administrativa resurser ses över.

Beredning

Redovisning har skett kontinuerligt samt avslutningsvis genom muntlig redovisning och skriftlig rapport vid Samverkansrådets möte den 27 juni 2025. Samverkansrådet förordar att följa KDG:s förslag.

Vidare har Samverkansrådet under utredningstiden uttalat att man ser positivt på att ytterligare kommuner ansluter till samverkan.

Beslutsunderlag

Rapport - utredning av för- och nackdelar med att gå från förbundslösning till avtalslösning avseende miljö- och energifrågor

Sändlista

DMEF

Bengtsfors kommun

Dals-Ed kommun

Mellerud kommun

Överenskommelse om inrättande av gemensam miljönämnd

1. Parter

Denna överenskommelse ingås mellan kommunerna Dals-Ed, Mellerud, Färgelanda och Bengtsfors (samverkanskommunerna) i enlighet med 9 kap. 22 § Kommunallagen (2017:725, KL).

2. Bakgrund och ändamål

Samverkanskommunerna har sedan länge samarbetat i miljöfrågor inom ramen för Dalslands Miljö- och Energiförbund och önskar fortsätta samverka genom att inrätta en gemensam miljönämnd när förbundet upphör.

Syftet med samverkanskommunernas samverkan i en gemensam nämnd är att effektivisera och kvalitetssäkra tillsyn och myndighetsutövning samt att tydliggöra styrningen av verksamheten

3. Nämndens namn och värdkommun

Den gemensamma nämnden benämns Dalslands Miljönämnd (DMN) och placeras organisatoriskt i Melleruds kommun, som fungerar som värdkommun.

4. Personalansvar

Kommunstyrelsen i värdkommunen är anställningsmyndighet för personal.

5. Upplåtelse av lokaler och lös egendom

Värdkommunen upplåter erforderliga lokaler för den gemensamma nämnden och dess verksamhet.

Erforderlig lös egendom kommer värdkommunen mot ersättning att upplåta till den gemensamma nämnden och dess verksamhet.

Värdkommunen ansvarar för nya investeringar avseende lös

egendom vilket den gemensamma nämnden erlägger ersättning för till värdkommunen.

Värdkommunen och den gemensamma nämnden bestämmer ersättningens storlek för upplåtelse av lös egendom efter förhandlingar och enligt separat överenskommelse.

6. Processbehörighet

DMN får själv eller genom ombud föra nämndens talan i alla mål och ärenden inom, sitt ansvarsområde, om inte någon annan ska göra det på grund av lag eller annan författning eller beslut av berörd fullmäktige.

7. Revision och ansvar

Revision sker enligt kommunallagens bestämmelser. Varje kommun ansvarar för att utse revisorer för granskning av gemensamma nämndens verksamhet.

8. Verksamhetsstyrning och budget

Verksamhetens inriktning, nämndmål med tillhörande nyckeltal/indikatorer och volymmått, där det är lämpligt, specificeras årligen i budget för verksamheten

Melleruds kommun ska årligen upprätta ett förslag till budget och målsättningar för kommande år i samråd med övriga kommuner senast 15 februari. Melleruds kommun fastställer därefter budgeten för den gemensamma nämnden.

9. Kostnadsfördelning

Samverkanskommunerna ska lämna årligt bidrag till kostnaden för nämndens verksamhet. Kostnaderna fördelas utifrån befolkningsmängd (antalet invånare i respektive samverkanskommun) per den 1 november föregående år.

Kostnaderna (totala faktiska kostnaderna, det vill säga kostnader för personal, lokaler, administration, verksamhet) för den gemensamma

nämndens och förvaltningens verksamhet ska fördelas mellan kommunerna nedan angivna grunder. I den gemensamma nämndens kostnader ska även ingå centrala kostnader (gemensamma overheadkostnader) för administration, det vill säga personal- och ekonomiadministration, nämndadministration, upphandling, IT och telefoni, företagshälsovård, försäkring och liknande gemensamma kostnader.

Denna fördelning ska gälla vid fastställande av budget, vid beslut om fördelning av överskott eller underskott i nämndens verksamhet samt vid upplösning av samverkan i den gemensamma nämnden.

10. Utvärdering och intern kontroll

Utvärdering och intern kontroll av verksamhet bedriven inom ramen för den gemensamma nämnden genomförs kontinuerligt.

Nämnden ska enligt 6 kap. 6 § Kommunallagen (2017:725, KL) se till att det finns en fungerande intern kontroll. Den interna kontrollen ska dels säkerställa att lagar, regler, styrdokument, policys m.m. tillämpas enligt givna föreskrifter, dels att uppföljning sker av mål för ekonomi, prestationer och kvalitet. Årligen genomförs en risk- och väsentlighetsanalys som underlag för nämndens internkontrollplan.

Den gemensamma nämnden fastställer årligen vilka utvärderingar som ska göras. Utvärderingen ska avse verksamhets effektivitet, hur samarbetet fungerar med samverkande kommuner, kvalitetssäkring och kundnöjdhet.

11. Medelsförvaltning och insyn

Melleruds kommun ansvarar för medelsförvaltningen. Övriga samverkande kommuner har rätt till löpande insyn i medelsförvaltningen så vitt avser den gemensamma nämndens verksamhet.

12. Arkiv

Vårdkommunen ansvarar för att nämndens arkiv vårdas i enlighet med bestämmelserna i arkivlagen. För tillsyn över nämndens arkivverksamhet svarar arkivmyndigheten i vårdkommunen, det vill säga kommunstyrelsen.

13. Försäkringar

Vårdkommunen tecknar och vidmakthåller erforderliga försäkringar för den gemensamma nämndens verksamhet.

14. Upphörande av verksamheten

I det fall den gemensamma verksamheten upphör fördelas tillgångar och avvecklingskostnader på samma sätt som kostnaderna för den gemensamma nämndens verksamhet enligt punkt 9 ovan.

Det åligger de samverkande kommunerna att vid avtalets upphörande erbjuda motsvarande andel av personalen anställning som fördelningen enligt punkt 9. För de kommuner som inte övertar ansvar för anställning av personal åligger det att efter avtalets upphörande betala vad som motsvarar den faktiska lönekostnaden (lön samt personalomkostnader) under högst den tid som motsvaras av aktuell personals uppsägningstid, motsvarande den kommunens andel (punkt 9) av den personal som kvarstår i anställning hos vårdkommunen.

15. Ny samverkanskommun

Om en ny intressent vill delta i samverkan ska nytt avtal upprättas av gemensamma nämnden med förslag på anpassning utifrån nya behov och krav. Vidare ska nytt reglemente för nämnden upprättas. Samverkanskommunernas kommunfullmäktige ska anta reglementet och avtalet innan dessa blir giltiga samt ersätter nuvarande reglemente och avtal.

16. Övrigt

Nämndens uppdrag, uppföljningsansvar och arbetsformer med mera framgår av DMN:s reglemente.

17. Tvist

Tvist i anledning av denna överenskommelse ska avgöras av allmän domstol.

18. Ikraftträdande och giltighet

Överenskommelsen träder i kraft den 1 januari 2027 och gäller tills vidare. Varje samverkande kommun har rätt att med två (2) års uppsägningstid skriftligen säga upp överenskommelsen att upphöra vid mandatperiods utgång. Uppsägningen ska tillsändas samtliga samverkande kommuner.

19. Godkännande

Denna överenskommelse gäller under förutsättning att respektive samverkande kommuns kommunfullmäktige godkänner överenskommelsen. Denna överenskommelse har upprättats i fyra likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

20. Underskrifter

För Bengtsfors kommun 202x-xx-xx

NN

Kommunstyrelsens ordförande

För Dals-Eds kommun 202x-xx-xx

NN

Kommunstyrelsens ordförande

För Färgelanda kommun 202x-xx-xx

NN

Kommunstyrelsens ordförande

För Melleruds kommun 202x-xx-xx

NN

Kommunstyrelsens ordförande

Reglemente

Dalslands Miljönämnd

Innehåll

1	§ Samverkanskommuner	2
2	§ Vårdkommun	2
3	§ Uppdrag och verksamhet.....	2
4	§ Personalpolitik	2
5	§ Behandling av personuppgifter	3
6	§ Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige.....	3
7	§ Information och samråd	3
8	§ Tidpunkt för sammanträden	3
9	§ Kallelse	4
10	§ Sammanträde på distans.....	4
11	§ Närvarorätt	5
12	§ Sammansättning	5
13	§ Ordföranden.....	5
14	§ Presidium	6
15	§ Ersättare för ordförande och vice ordföranden.....	6
16	§ Förhinder	6
17	§ Ersättares tjänstgöring	6
18	§ Jäv, avbruten tjänstgöring	7
19	§ Yrkanden	7
20	§ Reservation.....	7
21	§ Justering av protokoll	7
22	§ Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter med mera	7
23	§ Delgivningsmottagare	8
24	§ Undertecknande av handlingar	8

1 § Samverkanskommuner

Bengtsfors kommun, Dals-Eds kommun, Färgelanda kommun och Melleruds kommun (samverkanskommunerna) har kommit överens om att från och med den 1 januari 2027 inrätta en gemensam miljönämnd, kallad Dalslands miljönämnd (DMN). Nämnden är en gemensam myndighetsnämnd enligt kommunallagen och utövar myndighetsutövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

2 § Värdkommun

Melleruds kommun är värdkommun och den gemensamma nämnden ingår i Melleruds nämndsorganisation.

3 § Uppdrag och verksamhet

DMN ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. Nämnden ska följa det samverkanskommunernas respektive fullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

DMN:s uppgifter omfattar följande:

1. fullgöra medlemskommunernas uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt de övriga uppgifter som enligt lag ska fullgöras av den kommunala nämnden inom miljö- och hälsoskyddsområdet,
2. svara för medlemskommunernas engagemang i regional och lokal miljöövervakning,
3. att pröva dispensansökningar, som berör den lagstiftning där nämnden har tillsynsansvar
4. svara för prövning och tillsyn som ankommer på kommunen enligt övriga lagar och förordningar som berör nämndens ansvarsområde, (sprängämnesprekursorer, strålskydd, foder och animaliska biprodukter m.fl.),
5. tillsyn enligt strandskyddsbestämmelserna,
6. övriga uppgifter som enligt svensk lag eller Europeiska unionens bestämmelser ska fullgöras av kommunal nämnd som har anknytning till ovanstående lagstiftning.

4 § Personalpolitik

Kommunstyrelsen i värdkommunen är anställningsmyndighet för personalen.

DMN ska utveckla och samordna personalorganisationen enligt kommunstyrelsens beslut och anvisningar i värdkommunen.

5 § Behandling av personuppgifter

DMN är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i dess verksamhet.

DMN ska utse dataskyddsombud.

6 § Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige

DMN ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet.

a) Nämnden ska två gånger per år redovisa till fullmäktige hur den har fullgjort de uppdrag som samverkanskommunernas respektive fullmäktige har lämnat till dem:

- i reglemente
- genom finansbemyndigande eller ekonomiska ramar

Nämnden ska vid redovisningen även redogöra för hur uppdrag som delegerats till den har fullgjorts. Redovisning ska ske enligt de riktlinjer som fastställs av samverkanskommunernas respektive fullmäktige.

Nämnden ska även fullgöra rapporteringsskyldighet som ålagts dem enligt speciallag.

7 § Information och samråd

Kommunstyrelsen och kommunstyrelsens presidium i respektive samverkanskommun ska i möjligaste mån från DMN erhålla den information och det underlag de behöver i sin verksamhet. Rätten till information omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder.

DMN ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör någon samverkanskommuns kommunstyrelses eller nämnds verksamhet.

Samråd bör även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda. DMN beslutar om formerna för samrådet.

8 § Tidpunkt för sammanträden

DMN sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer.

Sammanträdet ska hållas också om minst en tredjedel av nämndens ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs. En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlas på det extra sammanträdet.

Ordföranden ska, om möjligt, samråda med vice ordföranden om tiden för extra sammanträde.

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om möjligt ska samråd ske med vice ordföranden.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordföranden se till att varje ledamot och ersättare snarast underrättas om beslutet.

9 § Kallelse

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. När varken ordföranden eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den som varit ledamot i nämnden längst tid göra detta (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid ska den till åldern äldste ledamoten vara ålderspresident.

Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet. Kallelsen ska tillställas varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet senast sju dagar före sammanträdesdagen. Kallelse får ske elektroniskt om det inte är olämpligt. Ordföranden bestämmer formen för kallelse.

I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen. Ordföranden ska i kallelsen ange om utelämnande av handlingar har skett.

10 § Sammanträde på distans

DMN får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast tre (3) dagar i förväg anmäla detta till av nämnden utsedd funktion. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i nämnden.

11 § Närvarorätt

Nämnden får medge förtroendevald som inte är ledamot eller ersättare i nämnden att närvara vid sammanträde med nämnden för att lämna upplysningar. Även anställd i respektive samverkanskommun och särskilt sakkunnig kan medges denna rätt. Om nämnden beslutar det, får den som kallats delta i överläggningarna.

Nämnden får härutöver bestämma att annan ska ha rätt att närvara vid nämndens sammanträden.

12 § Sammansättning

Nämnden består av åtta (8) ledamöter och åtta (8) ersättare.

Bengtsfors kommun, Dals-Eds kommun, Färgelanda kommun och Melleruds kommun utser vardera två (2) ledamöter och två (2) ersättare som representant i nämnden.

Vid lika röstetal i nämnden har ordföranden utslagsröst.

Mandatperioden ska följa de ordinarie mandatperioderna. Mandatperioden är fyra år räknat från den 1 januari året efter allmänna val till fullmäktige hållits i riket.

Posterna som ordförande och vice ordförande roterar per två (2) år i taget mellan de deltagande kommunernas företrädare i nämnden. Ordningsföljden är Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud om inte annat överenskommes i särskild ordning. Till vice ordförande väljs ledamot från den kommun som vid nästa tvåårsperiod avses överta ordförandeskapet.

Val av ordförande och vice ordförande görs av kommunfullmäktige i värdkommunen enligt ordning i ovanstående stycke.

Arvoden och andra ekonomiska förmåner till ledamöter och ersättare i den gemensamma nämnden betalas av den kommun som valt dem enligt respektive kommuns ersättningsregler för förtroendevalda.

13 § Ordföranden

Det åligger ordföranden att:

- leda nämndens arbete och sammanträden
- kalla till sammanträde i enlighet med lag och reglemente
- kalla ersättare
- inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas i nämnden vid behov är beredda
- se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i nämnden
- bevaka att nämndens beslut verkställs

14 § Presidium

DMN:s presidium ska bestå av ordförande och en vice ordförande.

Vice ordföranden ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

15 § Ersättare för ordförande och vice ordföranden

Om varken ordförande eller vice ordförande kan delta i ett helt sammanträde eller en del av ett sammanträde, får nämnden utse en annan ledamot som ersättare för dessa. Tills valet förrättats, fullgörs ordförandens uppgifter av den som varit ledamot i nämnden längst tid. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid fullgörs ordförandens uppgifter av den äldste av dem.

Motsvarande gäller om ordföranden eller vice ordföranden inte kan fullgöra sitt uppdrag under en längre tid. Ersättaren ska fullgöra samtliga ordförandens eller vice ordförandens uppgifter.

16 § Förhinder

En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till av nämnden utsedd funktion. Denna funktion ska underrätta den ersättare som står i tur om att denne ska tjänstgöra.

17 § Ersättares tjänstgöring

Om en ledamot är förhindrad att delta eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare kallas in från den kommun vars ledamot är förhindrad att delta enligt den av aktuell samverkanskommuns fullmäktige bestämd ordning. Saknas ersättare från aktuell samverkanskommun gäller särskild inkallelseordning enligt bilaga.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

Ersättare som inte tjänstgör har rätt att delta i överläggningarna och få sin mening antecknad i protokollet.

En ersättare som börjat tjänstgöra har alltid företräde till tjänstgöring framför annan ersättare.

18 § Jäv, avbruten tjänstgöring

En ledamot eller en ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet handlagts.

Ledamot som en gång avbrutit tjänstgöringen under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får inte åter tjänstgöra vid sammanträdet.

19 § Yrkanden

När nämnden förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats korrekt. Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte nämnden enhälligt beslutar att medge det.

Om ordföranden anser att det behövs kan den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

20 § Reservation

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen skall ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet. Motsvarande gäller vid omedelbar justering.

21 § Justering av protokoll

Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt vid sammanträdet och justeras av ordföranden och en ledamot.

22 § Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter med mera

Nämnden ansvarar för att beslut och föreskrifter inom det egna ansvarsområdet kungörs enligt gällande bestämmelser.

Nämnden ska underrätta respektive samverkanskommun om ändringen och dess innehåll så snart en uppdatering av den kommunala författningssamlingen bedöms nödvändig.

23 § Delgivningsmottagare

Delgivning med nämnden sker med ordföranden eller anställd som nämnden beslutar.

24 § Undertecknande av handlingar

Skrivelser, avtal, andra handlingar från nämnden ska på nämndens vägnar undertecknas av ordföranden och kontrasigneras av nämnden utsedd tjänsteperson. Vid förfall för ordföranden inträder vice ordföranden och vid förfall för denne, den ledamot som nämnden utser.

Nämnden får även uppdra åt förtroendevald eller tjänsteperson att enligt av nämnden lämnade direktiv underteckna handlingar på nämndens vägnar. Beslut som fattas med stöd av delegation samt skrivelser, avtal och andra handlingar som upprättas med anledning därav undertecknas av den som fattat beslutet och, i förekommande fall, kontrasigneras av den som utses härtill.

Kommunledningskontoret
Kommunstyrelsens ordförande
Christoffer Wallin

Beslut
2025-12-01
2025/290

Kommunstyrelsen

Ordförandebeslut avseende Delårsrapport 2025 - Räddningstjänsten Fyrbodäl

Kommunstyrelsens ordförande beslutsförslag

Kommunfullmäktige godkänner delårsrapporten för Räddningstjänsten Fyrbodäl per 31 augusti 2025 och lägger den till handlingarna.

Beslutsmotivering

Ärendet planerades behandlas på kommunstyrelsens sammanträde 2025-11-12, men missades i dagordningen. För att ärendet ska hinna behandlas i fullmäktige under 2025 behöver ett ordförandebeslut fattas i kommunstyrelsens vägnar.

Sammanfattning av ärendet

Räddningsförbundet har inkommit med delårsrapport per 31 augusti 2025. Förbundet redovisar ett negativt resultat för perioden, -1,2 mkr. Prognosen pekar på ett resultat om -0,3 mkr. Revisorernas samlade bedömning är att förbundet inte uppfyller direktionens mål för god ekonomisk hushållning. Revisorerna bedömer att räkenskaperna är rättvisande.

Beslutet fattat med stöd av

6 kap, 39 § Kommunallagen (2017:725) och i enlighet med kommunstyrelsens delegationsordning 1.1.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterat 2025-10-23
Delårsrapport Räddningstjänsten Fyrbodäl, dat 2025-09-29
Direktionsprotokoll, dat 2025-09-29
Sakkunniga biträdets yttrande, dat 2025-09-29
Revisorernas bedömning delårsrapport, dat 2025-09-29
Granskning God ekonomisk hushållning, dat 2025-09-29

Sändlista

Räddningstjänsten Fyrbodal
Kommunfullmäktige

Justering

Utdragsbestyrkande

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: Urban Tobias Christoffer Wallin

Date: 2025-12-01 15:45:51

BankID refno: 019ada60-5472-7863-9b5e-0d4829eea6a1

Kommunstyrelsens ordförande: Christoffer Wallin

Ekonomiavdelningen
Ekonom
Katrín Axberg

Tjänsteskrivelse
2025-10-23
2025/290

Kommunstyrelsen

Delårsrapport per 31 augusti 2025 för Räddningstjänsten Fyrbodal

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige godkänner delårsrapporten för Räddningstjänsten Fyrbodal per 31 augusti 2025 och lägger den till handlingarna.

Ärendets beredning

Direktionen för Räddningsförbundet Fyrbodal hanterade delårsbokslutet under sammanträdet 2025-09-29 §70. Direktionen beslutade följande:
Direktionen beslutade att godkänna och fastställa delårsbokslutet per 2025-08-31.

Sammanfattning av ärendet

Räddningsförbundet har inkommit med delårsrapport per 31 augusti 2025. Förbundet redovisar ett negativt resultat för perioden, -1,2 mkr. Prognosen pekar på ett resultat om -0,3 mkr. Revisorernas samlade bedömning är att förbundet inte uppfyller direktionens mål för god ekonomisk hushållning. Revisorerna bedömer att räkenskaperna är rättvisande.

Ärendebeskrivning

Räddningstjänsten Fyrbodal har inkommit med delårsrapport per 31 augusti 2025. Förbundet redovisar ett negativt resultat för perioden, -1,2 mkr. Prognosen för 2025 pekar på ett negativt resultat om -0,3 mkr. Detta härleds till att förbundet haft kostnader för förbundsbildningen som inte budgeterats samt att stödet från medlemskommunerna blivit dyrare än förväntat. Det som väger upp resultatet i prognosen är lägre lönekostnader med anledning av vakanta tjänster samt lägre avskrivningskostnader

Revisorerna har i uppdrag att bedöma om resultatet i delårsrapporten per 31 augusti 2025 är förenlig med de mål förbundsdirektionen beslutar om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av god ekonomisk hushållning, så väl finansiella som för verksamheten. Granskningen är utförd av sakkunniga som biträder revisorerna.

Revisorernas bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god redovisningssed i kommunal verksamhet, av våra sakkunniga biträden.

Revisorernas sammanfattade bedömning är följande:

Revisorerna bedömer att resultatet i delårsrapporten inte är i enlighet med direktionens mål för god ekonomisk hushållning. Detta då måluppfyllelsen inom de finansiella målen inte uppnår förbundets kriterier för god ekonomisk hushållning. Prognosen i delårsbokslutet visar även att balanskravet inte väntas uppfyllas under 2025 då väntat resultat uppgår till - 0,3 mkr. Revisorerna bedömer att räkenskaperna är rättvisande. Denna bedömning baseras på de sakkunniga biträdes yttrande

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, dat 2024-10-23

Delårsrapport Räddningstjänsten Fyrbodals, dat 2025-09-29

Direktionsprotokoll, dat 2025-09-29

Sakkunniga biträdes yttrande, dat 2025-09-29

Revisorernas bedömning delårsrapport, dat 2025-09-29

Granskning God ekonomisk hushållning, dat 2025-09-29

Sändlista:

Fyrbodals Räddningsförbund

Ekonomiavdelningen

**RÄDDNINGSTJÄNSTEN
FYRBODAL**

2025-09-26 | Diarienummer

Delårsrapport

1 januari – 31 augusti 2025

Dokumentnamn

Typ av dokument:	Beslutad av:
Diarienummer:	Antagen av:
Datum för beslut:	Senast uppdaterad:
Relaterade styrdokument:	

Räddningstjänsten Fyrbodal

Telefon 010-705 40 00
E-post info@rtjfyrbodal.se
Webb www.rtjfyrbodal.se

Innehåll

Förvaltningsberättelse	3
Händelser av väsentlig betydelse	3
Bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodals	3
Utmanande att hinna med investeringsbehov	3
Stöd från medlemskommunerna	4
Säkerställande av utbildning och övning	4
Krav på säkerhetsskyddsarbetet	4
Krav på ökad kapacitet i räddningsledningssystemet	4
Krav på åtgärder vid kontaminerad mark med PFAS	5
Intresse från annan kommun att ingå i kommunalförbundet	5
Skärpt lagstiftning som påverkar förebyggande verksamheten	5
Förberedelser för höjd beredskap och krig	6
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	7
Riskmatris	7
Verksamhetens förväntade utveckling	8
Verksamhetens inriktningsmål	8
Måluppfyllelse prognos	9
Förväntad måluppfyllelse	9
Helårsprognos 2025	11
Ekonomiska kommentarer	12
Balanskravsresultat	13
Finansiella rapporter	4
Resultaträkning	4
Balansräkning	5
Notförteckning	7
Driftsredovisning	14
Investeringsredovisning	16

Förvaltningsberättelse

I denna förvaltningsberättelse lämnar Räddningstjänsten Fyrbodal (RFBD) information om förvaltningen av kommunalförbundet i enlighet med 13 kap. lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, samt rekommendation 17 från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av RFBD:s verksamhet januari-augusti 2025.

Händelser av väsentlig betydelse

Under verksamhetsperioden har omfattande förändringar skett. Följande händelser av väsentlig betydelse är de som påverkar verksamhetens förmåga att både upprätthålla och uppnå lagstiftad nivå på verksamheten. Omfattningen på förändringar har inte tidigare skett inom överskådlig tid. Kommunal räddningstjänst är i en stark omställningsprocess från lagstiftning som varit målstyrd med möjlighet till lokal anpassning in i en mycket starkare statlig detaljreglerad styrning. Anledningen är att både riksdag och regering bedömt att kommunerna inte klarat av att säkerställa räddningstjänstens förmåga över tid.

Bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodal

Vid årsskiftet 2024/2025 bildades Räddningstjänsten Fyrbodal genom en sammanslagning av Räddningstjänsten Mitt Bohuslän och Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund. Genom sammanslagningen skapas bättre möjligheter att säkerställa en fungerande och robust räddningstjänst. Utifrån omvärldens utveckling har befintliga organisationer inte klarat av sitt uppdrag. Räddningstjänsten Fyrbodal ligger därför i en omställning från tidigare två räddningstjänstorganisationer som haft svårigheter att följa lagstiftning till att bli en gemensam organisation som ska bedriva en laglig verksamhet. Det samtidigt som kravbilderna ökar på vad verksamheten ska klara av. Under 2025 har verksamheten flertalet vakanser i personalen på grund av omorganisation samt många samtidiga ålderspensioneringar.

Utmanande att hinna med investeringsbehov

Under 2024 pausades flera planerade investeringar för att invänta beslut från medlemskommunerna om gemensamt kommunalförbund. Det har medfört att investeringsutrymmet för 2025 är stort och prognosen tyder på att alla medel inte kommer att hinna användas inom året. En bidragande orsak är att leveranstiderna för räddningstjänstens fordon och utrustning har förlängts med upp till ett år jämfört med tidigare. Detta kan innebära att investeringarna tillfälligt hamnar under den nivå som budgeterats men det kommer plana ut under 2026 och framåt när investeringarna genomförts. Verksamheten har även en begränsad förmåga att hinna genomföra investeringar på grund av bristande personalresurser. Förbundet är även tvingade att nyttja extern upphandlingskompetens då ingen av medlemskommunerna kan stödja i upphandlingsförfarandet under denna period.

Stöd från medlemskommunerna

I samband med bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodal har flertalet systembyten gjorts inom HR, ekonomi och IT-drift. Trollhättans Stad ansvarar genom avtal både för IT-drift och HR-system. Uddevalla kommun ansvarar för ekonomisystem. Under T1 har samtliga system gjorts om för att klara driften för Räddningstjänsten Fyrbodal. Det har utmanat hela dagtidsorganisationen att hinna med både utvecklingsarbetet samtidigt som den vardagliga driften. Genom att få stöd från medlemskommunerna uppnås en rimlig nivå på digitalisering och stödsystem i nivå med kommunerna. Med tanke på behovet av utveckling har det inneburit ökade kostnader för förbundet.

Säkerställande av utbildning och övning

Under T1 har samtliga övningsdagar för RIB-personal genomförts enligt planering. Det skapar förutsättningar för att säkerställa både rätt nivå på arbetsmiljö, men även rätt nivå på verksamhetens förmåga till räddningsinsats. Under resten av året fortsätter det arbetet tillsammans med övningsdagar för heltidsstationerna. Under slutet av T1 startades även grundutbildning för RIB för att säkerställa och stärka förmågan till att anställa brandmän på våra RIB-stationer. Genom att utveckla formerna för nyanställda brandmän på RIB-stationer skapas förutsättningar för att klara en utmanande kompetensförsörjning.

Krav på säkerhetsskyddsarbetet

Innan sammanslagningen av förbunden till Räddningstjänsten Fyrbodal genomförde Länsstyrelsen Västra Götaland en tillsyn på säkerhetsskyddsarbetet på Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund. Vid tillsynen upptäcktes det brister vilket gjorde att verksamheten förelades ett antal åtgärder för att stärka säkerhetsskyddsarbetet. I samband med det tog tillsynsmyndigheten beslut om en sanktionsavgift på 2 miljoner kronor. Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund överklagade beslutet men Förvaltningsrätten avslog överklagandet och fastställde sanktionsavgiften. Sedan bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodal har verksamheten utvecklat arbetet inom säkerhetsskyddsarbetet. Det har inneburit att tillsynsmyndigheten avslutat sitt tillsynsärende mot Räddningstjänsten Fyrbodal då verksamheten uppnått en god nivå på säkerhetsskyddet. Däremot behöver Räddningstjänsten Fyrbodal betala sanktionsavgiften gentemot Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund.

Krav på ökad kapacitet i räddningsledningssystemet

Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps tillsyn med föreläggande riktat mot Räddningsledningssystemet Fyrbodals kapacitet avseende övergripande ledning har under delåret fortsatt med myndighetsdialoger avseende åtgärder och rättelsetid. Fyrbodal har därför inlett ett djupare utredningsarbete tillsammans med Räddningsregion Västra Götaland för att utreda ett reglerat, robust och mer effektivt samarbete mellan ledningssystemen och systematiskt nyttja varandras kapacitet för övergripande ledning i enlighet med MSB föreskrift.

Sådant samarbete fordrar även en utvecklad och gemensam förvaltningsorganisation avseende bland annat teknik och kvalitet. Under slutet av 2025 kommer behov av inriktning för räddningsledningssystemet att tas tillsammans med de andra räddningstjänsterna för att utföras under 2026. Med tanke på kraven på ökad kapacitet kommer det innebära ökade kostnader.

Krav på åtgärder vid kontaminerad mark med PFAS

Kommunernas miljötillsyn har under året ställt krav på Räddningstjänstens Fyrbodal att utreda, genomföra provtagning och eventuellt sanera mark kopplat till verksamhetens nyttjande. Kraven från miljötillsyn kommer från slutet 80-tal fram till slutet av 90-talet då Sveriges samtliga räddningstjänster använde skum innehållande PFAS-föreningar. Föreningarna har till absolut största delen uppstått under tiden före förbundsbildning, dvs då räddningstjänsten bedrevs helt i kommunal regi. Miljötillsynen har ställt krav på räddningstjänstens verksamhet både i Uddevalla, Trollhättan och Vänersborg. Det är även troligt att det kommer krav i fler kommuner. Genom samarbete med medlemskommunerna arbetas det på en överenskommelse för hur medlemskommunerna ska stödja och ta över ansvaret för dessa delar från Räddningstjänsten Fyrbodal. Anledningen till det är för att medlemskommunerna har både förmåga, kapacitet och kompetens att genomföra förelagda åtgärder.

Intresse från annan kommun att ingå i kommunalförbundet

Den 12 juni tog kommunfullmäktige i Orust kommun beslut om en viljeinriktning om att få ett medlemskap i Räddningstjänsten Fyrbodal prövat. Kommunstyrelseförvaltningen fick även ett uppdrag att påbörja ett arbete med RFBD att klargöra de faktiska förutsättningarna för ett medlemskap. Frågan om fler medlemmar hanteras enligt förbundsordningen tillsammans med RFBD medlemskommuner.

Skärpt lagstiftning som påverkar förebyggande verksamheten

Under året har lagstiftning förändrats som direkt påverkar vår verksamhet inom förebyggande. För att försvåra för personer att komma över sprängmedel utan laglig rätt har ett nationellt tillståndregister för explosiva varor (NATEV) införts i Sverige. RFBD har som ansvar att hålla sin del av registret ständigt uppdaterat för både vår verksamhet, Polismyndigheten samt MSB. På samma sätt beslutade Riksdagen om en förändring i Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor som ska öka kontrollen av de som har tillstånd för att använda sprängmedel. Ändringen medför ökat administrativt arbete då RFBD är skyldiga att ta emot anmälningar från tillståndshavarna.

Från och med 1 juli 2025 gäller nya byggregler från Boverket. De nya reglerna innebär att mer detaljerade krav på brandskyddet ersätts med funktionskrav som öppnar för alternativa lösningar. Det kan innebära att RFBD tillsyn av brandskyddet kommer försvåras över tid. Det medför även komplikationer för medlemskommunernas bygglovsprövning då det

kräver hög kompetens på brandskydd och dess funktionskrav. Om bygglovsprövningen inte säkerställs inom brandskydd kan det medföra att nybyggnation skapar svårare brandförlopp och mer komplexa bränder att hantera.

Förberedelser för höjd beredskap och krig

Enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap är kommunens organisation för räddningstjänst en av de viktigaste hörnstenarna i ett modernt totalförsvar. Effektiva och samordnade räddningsinsatser vid höjd beredskap och krig kräver att räddningstjänsten har getts möjlighet till planering, utbildning, övning och personella och materiella resursförstärkningar. Arbetet med att tillgodose detta pågår på olika nivåer över hela landet. För RFBD innebär omställningen till ett kommunalförbund utan extra medel för förberedelser för krig att endast vissa åtgärder kan vidtas. Inledningsvis genomförs kompetenshöjande åtgärder som ej är kostnadsdrivande. På sikt behöver anpassning göras i både utbildnings- och övningsverksamheten samt vid investeringar som kommer bli kostnadsdrivande. Det gör att RFBD inte kommer kunna hålla samma tempo som andra räddningstjänstorganisationer eller våra medlemskommuner.

Pågående arbete med Ledningsplats 54 vid Trollhättans brandstation är ett prioriterat projekt för att skapa robusta förutsättningar för RFBD att leda och samordna verksamheten under höjd beredskap och krig. Projektet är just nu försenat med cirka ett halvår pga. pågående miljöärende.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Riskmatris

Förbundet har valt att övergripande presentera de mest väsentliga riskerna som identifierats i förbundet i följande tabell.

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Omvärldsrisk			
Krig	Kriget i Ukraina är omvälvande för hela rikets säkerhetsordning och påverkar även förbundets arbete.	Förbundövergripande	Identifiering av resursbehov som framställs i inledningen av 2024. Omvärldsbevakning och anpassning till de riktlinjer och direktiv som väntas från MSB och andra myndigheter.
Bemanning/brist på arbetskraft	Svårigheter att rekrytera och behålla personal.	Förbundövergripande	Organisationsförändring/anpassning. Ökad samverkan med medlemskommunerna.
Verksamhetsrisk			
Fordon	Långa leveranstider vid nyanskaffning.	Förbundövergripande Räddningsavdelning	Reviderad fordonsplan. Planera investeringarna långsiktigt.
ELS och ledningscentralen LC Fyrbodal	Utökade krav på systemledning samt på stab och ledning vid räddningsinsatser.	Förbundövergripande	Utbildning och övning. Teknikutveckling. Samverkan genom avtal.
Miljömässig utveckling	Efterlevnad av miljökrav	Förbundövergripande	Utbildning och övning. Teknisk anpassning. Samverkan med medlemskommunerna

Verksamhetens förväntade utveckling

Verksamhetens inriktningsmål

Olycksförebyggande verksamhet och räddningstjänst

Förbundets mål för den förebyggande verksamheten och räddningstjänst finns i handlingsprogram, enligt lagen om skydd mot olyckor, som förbundsdirektionen beslutat om. Den verksamhet som beskrivs i handlingsprogrammet ska kunna fungera i såväl fred, höjd beredskap som krig.

Samverkan

Genom en väl organiserad samverkan kan förbundet tillsammans med externa organisationer och aktörer använda sina resurser på ett mer effektivt sätt.

God ekonomisk hushållning

Förbundet ska arbeta för en god ekonomisk hushållning genom att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt. Förbundet ska åstadkomma en sund ekonomi genom ekonomisk medvetenhet och helhetssyn över verksamheten.

Processutveckling

Förbundet ska kontinuerligt utveckla och effektivisera processer. Det innebär att organisation, processer, samband och arbetssätt är ändamålsenliga och så effektiva som möjligt.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Förbundet ska upprätthålla ett systematiskt arbetsmiljöarbete, där detta ingår som en naturlig del av verksamheten. En god fysisk, psykosocial och organisatorisk arbetsmiljö ska bibehållas och utvecklas.

Måluppfyllelse prognos

I prognosen för 2025 når förbundet två av de satta finansiella målen och samtliga av de satta verksamhetsmålen. Den sammanvägda bedömningen är att förbundet inte uppfyller kravet på god ekonomisk hushållning.

Förväntad måluppfyllelse

Verksamhetsmål	GEH*	Måluppfyllelse	Prognos
Tillsynsverksamheten planeras och utförs enligt fastställd rutinbeskrivning, ”planering av tillsynsverksamheter”, 100%	70%	Enligt nuvarande utfall och kommande planering kommer genomförande att överstiga 70%.	
Sotarentreprenörerna genomför verksamheten enligt beslutad plan, 100%	90%	Uppdraget genomförs enligt plan.	
Tillstånd ska handläggas inom 3+3 månader. Tillsynsverksamheten planeras och utförs enligt fastställd rutinbeskrivning, 100%	90%	Förbundet klarar minst 90% av tillståndsmålet.	
Ärendenas handläggningstid är differentierade, stickprov på 10% av de olika ärendetyperna, 100%	90%	Handläggningen sker till minst 90% inom föreskriven handläggningstid.	
Förbundet erbjuder externa parter olika typer av utbildningar, 100%	90%	Samtliga förfrågningar på utbildningar har genomförts.	
Varje station ska hålla en bestämd beredskap vid varje tidpunkt, 100%	95%	Samtliga stationer bedöms klara över 95%. Viss brist på station Skaftö och Munkedal pga. brist på personal som har beredskap dagtid.	
Varma och kalla rökövningar ska genomföras av samtlig personal som rökdyker, 100%	95%	Genomförs enligt planerade övningstillfällen.	
Beslut om reviderat handlingsprogram utifrån nya förutsättningar för Räddningstjänsten Fyrbodal, under 2025	Beslut under 2025	Handläggning pågår och beslut beräknas kunna tas under 2025.	
Rullbandstest och hälsokontroller genomförs enligt plan, 100%	95%	Genomförs enligt planering.	

Finansiella mål	GEH*	Måluppfyllelse	Prognos
God soliditet, $\geq 30\%$	$\geq 30\%$	Soliditeten visar hur stor del av tillgångarna som finansieras med egna medel och utgör den långsiktiga betalningsförmågan. Utvecklingen beror dels på förändring av eget kapital, dels på tillgångarnas värdeökning/värdeminskning. Prognosen pekar på 37,5%.	
Kostnadstäckning, 100%	100%	För varje enskilt år ska intäkterna överstiga kostnaderna enligt balanskravet.	
Betalningsförmåga på kort sikt, 100%	100%	I förbundets betalningsförmåga på kort sikt tar vi hänsyn till de disponibla likvida medlen som finns på banken.	
Hög självfinansieringsgrad av investeringar, $\geq 85\%$	$\geq 85\%$	Självfinansieringsgraden visar i vilken omfattning nya investeringar finansierats med egna medel.	

Helårsprognos 2025

Nedan redovisas hur utfallet för verksamhetsåret förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.

Tkr netto	Budget 2025	Prognos 2025
Förbundsledning	-8 543	-8 352
Direktion	-347	-459
Revision	-331	-331
GDPR, dataskyddsombud	-25	-25
Förbundsdirektör	-7 840	-7 537
Förbundsstab	168 804	170 374
Biträdande förbundsdirektör	-15 255	-16 516
Finans	184 059	186 890
Räddningsstab	-14 369	-14 189
Biträdande räddningschef	-2 422	-2 560
Enhetschef LC	-11 947	-11 629
Förebyggandeavdelning	-6 451	-6 330
Chef förebyggandeavdelning	-6 451	-6 330
Räddningsavdelning	-139 440	-142 490
Chef räddningsavdelning	513	590
Enhetschef Uddevalla	-21 127	-21 111
Enhetschef Trollhättan	-21 353	-21 793
Enhetschef Vänersborg	-20 937	-20 848
Enhetschef RiB Väst	-24 335	-23 369
Enhetschef RiB Öst	-22 110	-24 152
Enhetschef Teknik	-25 784	-26 213
Enhetschef Utbildning & övning	-4 307	-4 920
Resultat	1	-313

Ekonomiska kommentarer

2025 är första driftåret för Räddningstjänsten Fyrbodal som visar vilken nivå den ordinarie driften har utifrån lagkrav. Vid ingången i 2025 har verksamheten ett underskott på personal i dagtidsorganisationen. Enligt underlag från organisationsförändringen kommer varje tjänst att ses över och de mest prioriterade rollerna rekryteras. Det innebär att det under året kommer finnas vakanta tjänster under en längre tid i avvaktan på beslut om tillsättning. Det gör att det ekonomiska resultatet stärks tillfälligt under 2025 för att klara av kostnader som är relaterade till sammanslagningen.

Förbundet gör ett negativt resultat på 1,2 mkr, vilket följer budgeterat utfall för perioden.

Prognosen för 2025 pekar på ett underskott på 0,3 mkr. Detta härleds till att förbundet haft kostnader för förbundsbyggnaden, som inte budgeterats, vilka uppgår till 3,8 mkr. Det innefattar omskyllning av stationer och fordon 0,5 mkr, nätverksutrustning och datorer och kommunikationsutrustning 0,7 mkr, ommärkning av kläder 0,2 mkr, konsultkostnader 0,4 mkr och en sanktionsavgift på 2 mkr. Därtill har stödet från medlemskommunerna blivit dyrare än förväntat och i jämförelse med tidigare stöd medlemskommuner.

Det som väger upp resultatet i prognosen är att lönekostnaderna blir lägre än budgeterat med anledning av vakanta tjänster samt lägre avskrivningskostnader.

Balanskravsresultat

Balanskravsresultat (belopp i tkr)	Not	Prognos 2025	2024*
Årets resultat enligt resultaträkningen		-313	-11 411
- Samtliga realisationsvinster			-365
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet			
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet			
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper			
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper			
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar		-313	-11 776
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv			
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv			
= Årets balanskravsresultat		-313	-11 776

**Jämförelsetalet från 2024 är en hopslagning av siffrorna från tidigare*

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund och Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän.

Balanskravsresultatet är ett resultat där poster som inte härrör till den ordinarie verksamheten har rensats bort. Förbundet har inte några ekonomiska händelser som exempelvis värdepappershantering, fastighetsförsäljning eller någon resultatutjämningsreserv att ta hänsyn till. Prognosen för årets balanskravsresultat är det samma som prognosen för årets resultat.

Finansiella rapporter

Resultaträkning

Resultaträkning (belopp i tkr)	Not	Utfall 2025-08-31	Utfall* 2024-08-31	Budget 2025-12-31	Prognos 2025-12-31	Bokslut* 2024-12-31
Verksamhetens intäkter						
Verksamhetens intäkter	3, 10	163 260	161 455	254 139	256 421	246 267
Verksamhetens kostnader	4, 10	-157 652	-167 531	-241 331	-246 753	-250 963
Avskrivningar	5	-7 537	-4 859	-13 502	-10 700	-7 412
Jämförelsestörande poster	10		249			365
Verksamhetens netto-kostnader		-1 930	-10 686	-694	-1 032	-11 743
Skatteintäkter						0
Generella stadsbidrag och ut-jämning						0
Verksamhetens resultat		-1 930	-10 686	-694	-1 032	-11 743
Finansiella intäkter	7	723	370	700	726	587
Finansiella kostnader	8	-7	-193	-5	-7	-254
Resultat efter finansiella poster		-1 214	-10 509	1	-313	-11 410
Extra ordinära poster	9					
Årets resultat		-1 214	-10 509	1	-313	-11 410

*Jämförelsetalet från 2024 är en hopslagning av siffrorna från tidigare

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund och Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän.

Balansräkning

Balansräkning (belopp i tkr)	Not	Utfall 2025-08-31	Utfall* 2024-08-31	Budget 2025-12-31	Prognos 2025-12-31	Bokslut* 2024-12-31
Tillgångar						
Anläggningstillgångar						
Immateriella anläggningstillg.						
Materiella anläggningstillg. - Mark, byggnader, tekniska anläggningar - Maskiner och inventarier - Övriga materiella anläggningstillgångar	11	2 069 102 345	2 261 75 136	2 062 121 469	2 069 109 896	2 196 94 925
Finansiella anläggningstillg. Långfristig fordran, medlemsavgift pensionsavsättning			65 323			
Summa anläggningstillg.		104 414	142 720	123 531	111 965	97 121
Bidrag till statlig infrastruktur						
Omsättningstillgångar						
Förråd, lager och exploateringsfastigheter						
Fordringar	12	30 204	23 532	8 500	33 205	37 096
Kortfristiga placeringar						
Kassa och bank	13	39 502	20 582	25 094	31 415	43 958
Summa omsättningstillg.		69 705	44 114	33 594	64 620	81 054
Summa tillgångar		174 119	186 834	157 125	176 585	178 175
Eget kapital, avsättningar och skulder						
Eget kapital	14	- 66 506	- 44 019	- 46 499	- 66 506	- 59 611
Årets resultat		1 214	10 509	-1	313	11 411
Resultatutjämningsreserv						
Övrigt eget kapital						
Summa eget kapital		-65 292	-33 510	-46 500	-66 193	-48 200
Avsättningar						
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	15	-63 639	-88 660	-94 509	-64 493	-71 614
Andra avsättningar						
Skulder						
Långfristiga skulder	16		-526			-325
Kortfristiga skulder	17	-45 188	-64 138	-16 116	-45 900	-58 036
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		-174 119	-186 834	-157 125	-176 585	-178 175

Panter och ansvarsförbindelser						
Panter och därmed jämförliga säkerheter						
Ansvarsförbindelser						
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulder eller avsättningar						
Övriga ansvarsförbindelser	19					
Summa panter och ansvarsförbindelser		0	0	0	0	0

**Jämförelsetalet från 2024 är en hopslagning av siffrorna från tidigare Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund och Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän.*

Notförteckning

Not 1 | Redovisningsprinciper

Förbundets redovisning upprättas enligt Kommunallag (2017:725) och enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, LKBR, samt följer anvisningar och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning, RKR.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångarna är upptagna i balansräkningen till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar. Avskrivningar beräknas på anskaffningsvärdet. Avskrivningstiden baseras på anläggningstillgångarnas beräknade nyttjandeperiod och sker med rak nominell metod, d.v.s. linjär avskrivning. Avskrivning av färdiginvesterade anläggningstillgångar påbörjas då anläggningen tas i bruk.

Förbundet följer rekommendationen enligt R4 men har valt att anskaffningsvärdet ska överstiga ett prisbasbelopp i stället för ett halvt prisbasbelopp som är det normala. Tillämpningen om anskaffningsvärdet ett prisbasbelopp började gälla från och med 2025-01-01. För investeringar gjorda före detta datum tillämpas ett halvt prisbasbelopp, vilket betyder att investeringar som ännu ej utrangerats finns i balansräkningen till ett lägre värde.

Leasing

Förbundet har leasingavtal för två tunga fordon som klassificeras som finansiella. En tillrättalagd redovisning tillämpas på ett förenklat sätt då det inte utgör ett väsentligt värde.

Osäkra kundfordringar

Kundfordringar bedöms och bokförs som osäkra när de har passerat förfallodatum med fler än 90 dagar. Undantag är de kundfakturor som har en pågående åtgärd i form av till exempel en avbetalningsplan.

Pensioner

Förbundets pensionsåtagande redovisas enligt blandmodellen, vilket innebär att pensionsåtagande intjänade före 1998-01-01 redovisas som en ansvarsförbindelse. En finansiell överenskommelse är gjord mellan förbundet och medlemskommunerna som innebär att förbundet får ersättning för pensionskostnaderna fullt ut. Avsättningar för pensionsskulden upptas i förbundets balansräkning på skuldsidan. För pensionskostnader/avsättning tillkommer särskild löneskatt (f.n. 24,26 %).

Periodisering

För att ge en rättvisande bild av förbundets resultat periodiseras intäkter och kostnader, samtliga kända belopp periodiseras. Personalkostnaderna periodiseras genom att arbetad men ej utbetald övertid och andra ersättningar avseende december skuldförs. Detsamma gäller intjänad ej uttagen semester.

Redovisning av jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster är ett resultat av händelser eller transaktioner som stör jämförelser med andra perioder. Upplysning om resultateffekten av jämförelsestörande poster lämnas i not till berörda poster i resultaträkningen.

Semesterlöneskuld

Årets förändring av semesterlöneskuld, uppehållslön, ferielön och okompenserad övertid redovisas som verksamhetskostnad i resultaträkningen och som kortfristig skuld i balansräkningen.

Resultaträkning (belopp i tkr)	2025-08-31	2024-08-31*
Not 2 Uppskattningar och bedömningar		

Resultaträkning (belopp i tkr)	2025-08-31	2024-08-31*
–	–	–
Not 3 Verksamhetens intäkter		
Försäljningsintäkter	86	3 543
Taxor och avgifter	10 087	8 672
Hyror och arrenden	552	573
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	518	37
Bidrag och gåvor från privata aktörer		
Offentliga bidrag (investeringar)		
EU-bidrag		
Övriga bidrag (medlemsbidrag)	146 973	140 105
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	4 557	7 220
Intäkter från exploateringsverksamhet och tomträtter		
Realisationsvinster på materiella och immateriella anläggningstillgångar	82	431
Övriga verksamhetsintäkter	405	874
Summa verksamhetens intäkter	163 260	161 455
Not 4 Verksamhetens kostnader exkl. av- & nedskrivningar, avsättningar pensioner		
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	108 743	105 199
Pensionskostnader	5 631	22 181
Lämnade bidrag		58
Köp av verksamhet	138	3 444
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	18 518	15 738
Inköp av material och varor	11 867	8 924
Inköp av tjänster	10 215	9 504
Realisationsförluster och utrangeringar		
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter		
Bolagsskatt		
Övriga verksamhetskostnader	2 540	2 483
Summa verksamhetens kostnader	157 652	167 531
Not 5 Av- och nedskrivningar		
Verksamhetsfastigheter/anläggningar	127	176
Inventarier & Maskiner	2 987	2 468
Byggnadsinventarier		
Fordon och Transportmedel	3 354	2 215
Justeringspost	1 069	
Summa av- och nedskrivningar	7 537	4 859
Not 6 Skatteintäkter		
Skatteintäkter		
Summa skatteintäkter	0	0
Not 7 Finansiella intäkter		
Räntor likvida medel	723	370
Summa finansiella intäkter	723	370
Not 8 Finansiella kostnader		
Räntekostnader	4	193
Bankkostnader	3	
Summa finansiella kostnader	7	193
Not 9 Extraordinära poster		
Summa extraordinära poster	0	0

Resultaträkning (belopp i tkr)	2025-08-31	2024-08-31*
Not 10 Jämförelsestörande poster		
Reavinster på anläggningstillgångar		482
Reaförluster och utrangeringar		-233
Summa jämförelsestörande poster		249

*Jämförelsetalet från 2024 är en hopslagning av siffrorna från tidigare

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund och Räddningstjänsten Mitt Bohuslän.

Balansräkning (belopp i tkr)	2025-08-31	2024-12-31*
Not 11 Maskiner, inventarier, byggnadsinventarier, bilar och transportmedel		
Verksamhetsfastigheter		
Ingående anskaffningsvärde	4 153	4 651
Inköp		2
Försäljningar		
Utrangeringar		
Överföringar	-203	-500
Utgående anskaffningsvärde	3 950	4 153
Ingående ack. avskrivningar	-1 957	-2 003
Försäljningar		
Utrangeringar		267
Överföringar	203	
Årets avskrivningar	-127	-221
Utgående ack. avskrivningar	-1 881	-1 957
Ingående ack. nedskrivningar		
Försäljningar		
Utrangeringar		
Årets nedskrivningar /återföringar		
Utgående ack. nedskrivningar		
Utgående redovisat värde	2 069	2 196
Maskiner		
Ingående anskaffningsvärde	10 959	16 371
varav inköp/övertagande från RMB	5 964	
Inköp		1 853
Försäljningar		
Utrangeringar		
Överföringar	6 993	-7 265
Utgående anskaffningsvärde	17 952	10 959
Ingående ack. avskrivningar	-4 607	-7 492
varav inköp/övertagande från RMB	-1 395	
Försäljningar		
Utrangeringar		
Överföringar	-2 951	3 505
Årets avskrivningar	-823	-620
Utgående ack. avskrivningar	-8 381	-4 607
Ingående ack. nedskrivningar		
Försäljningar		
Utrangeringar		
Årets nedskrivningar /återföringar		
Utgående ack. nedskrivningar	9 572	6 352
Utgående redovisat värde		
Därav finansiell leasing		
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod		

Balansräkning (belopp i tkr)	2025-08-31	2024-12-31*
Inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	68 771	64 234
<i>varav inköp/övertagande från RMB</i>	13 632	
Inköp	1 912	4 660
Försäljningar		
Utrangeringar	-44	-32
Överföringar	-6 832	-91
Utgående anskaffningsvärde	63 808	68 771
Ingående ack. avskrivningar	-47 081	-43 974
<i>varav inköp/övertagande från RMB</i>	-6 706	
Försäljningar		
Utrangeringar	44	32
Överföringar	2 790	14
Årets avskrivningar	-2 145	-3 153
Utgående ack. avskrivningar	-46 392	-47 081
Ingående ack. nedskrivningar		
Försäljningar		
Utrangeringar		
Årets nedskrivningar /återföringar		
Utgående ack. nedskrivningar		
Utgående redovisat värde	17 416	21 690
<i>Därav finansiell leasing</i>		
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod</i>		
Förbättringsutgifter fastigheter		
Ingående anskaffningsvärde	977	977
Inköp		
Försäljningar		
Utrangeringar		
Överföringar		
Utgående anskaffningsvärde	977	977
Ingående ack. avskrivningar	-559	-529
Försäljningar		
Utrangeringar		
Överföringar		
Årets avskrivningar	-20	-30
Utgående ack. avskrivningar	-578	-559
Ingående ack. nedskrivningar		
Försäljningar		
Utrangeringar		
Årets nedskrivningar /återföringar		
Utgående ack. nedskrivningar		
Utgående redovisat värde	399	419
<i>Därav finansiell leasing</i>		
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod</i>		
Bilar och transportmedel		
Ingående anskaffningsvärde	126 388	105 620
<i>varav inköp/övertagande från RMB</i>	52 770	
Inköp	13 318	16 957
Försäljningar	-543	-152
Utrangeringar		-3 394
Överföringar	42	7 357
Utgående anskaffningsvärde	139 205	126 388
Ingående ack. avskrivningar	-75 827	-71 631
<i>varav inköp/övertagande från RMB</i>	-31 230	
Försäljningar	543	140
Utrangeringar		3 176
Överföringar	-42	-3 520
Årets avskrivningar	-3 756	-3 992

Balansräkning (belopp i tkr)	2025-08-31	2024-12-31*
Utgående ack. avskrivningar	-79 082	-75 827
Ingående ack. nedskrivningar		
Försäljningar		
Utrangeringar		
Årets nedskrivningar /återföringar		
Utgående ack. nedskrivningar		
Utgående redovisat värde	60 123	50 561
<i>Därav finansiell leasing</i>	526	928
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod</i>		
Justeringspost anläggningar		
Ingående anskaffningsvärde	14 818	
<i>varav inköp/övertagande från RMB</i>	1 086	
Inköp		
Försäljningar		
Utrangeringar		
Överföringar		15 904
Utgående anskaffningsvärde	15 904	15 904
Ingående ack. avskrivningar		
Försäljningar		
Utrangeringar		
Överföringar		
Årets avskrivningar	-1 069	
Utgående ack. avskrivningar	-1 069	
Ingående ack. nedskrivningar		
Försäljningar		
Utrangeringar		
Årets nedskrivningar /återföringar		
Utgående ack. nedskrivningar		
Utgående redovisat värde	14 834	15 904
<i>Därav finansiell leasing</i>		
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod</i>		
Not 12 Fordringar		
Kundfordringar	20 893	27 357
Övriga kortfristiga fordringar	78	2 088
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	9 233	7 651
Summa fordringar	30 204	37 096
Not 13 Kassa och Bank		
Bank och plusgiro	39 502	43 958
Summa bank och plusgiro	39 502	43 958
Not 14 Eget kapital		
Ingående eget kapital	38 697	44 019
- justering av eget kapital	27 809	15 592
Resultatutjämningsreserv		
Årets resultat	-1 214	-11 411
Summa eget kapital	-65 292	48 200
<i>varav RMB</i>		9 605
<i>varav NÄRF</i>		38 697
Not 15 Avsättning pensioner		
Ingående värde avsättning pensioner	57 837	76 403
Övertagande avsättning RMB	13 777	
Periodens avsättning pensioner	-7 975	-4 789
Summa avsatt till pensioner inkl löneskatt	63 639	71 614

Balansräkning (belopp i tkr)		2025-08-31	2024-12-31*
Not 16 Långfristiga skulder			
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut			928
Långfristig leasingskuld			-603
Förutbetalda intäkter anläggnings-/anslutningsavgifter			
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag			
Summa långfristiga skulder	0		325
Not 17 Kortfristiga skulder			
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	526		16 794
Leverantörsskulder	7 495		11 740
Moms och punktskatter	6 314		433
Personalens skatter, avgifter och avdrag	-10		3 225
Upplupna personalkostnader (exkl. pensioner)	15 144		18 165
Upplupna pensionskostnader	4 336		1 895
Kommunalskatteskulder			
Övriga kortfristiga skulder			
Förutbetalda generella statsbidrag			
Förutbetalda riktade statsbidrag och kostnadsersättningar			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	11 382		5 784
Summa kortfristiga skulder	45 188		58 036
Not 18 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna			
Övriga pensionsförpliktelser			
Utgående pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	0		0
Not 19 Leasing			
Finansiella leasingavtal			
Maskiner och inventarier			
Totala minimileasavgifter	9 044		9 044
Nuvärde minimileasavgifter	-8 719		-8 116
Därav förfall inom 1 år	-325		-603
Därav förfall inom 1–5 år			-325
Därav förfall senare än 5 år			
Leasing: Leasingfordonen redovisas som en anläggningstillgång i balansräkningen. Tillgångens värde är beräknad genom en summering av återstående leasingavgifter exklusive moms. I noten redovisas värdet vid årets början som leasingfordon och som avskrivning redovisas de leasingavgifter som betalats under året. Leasingskulden är beräknad av samtliga återstående leasingavgifter uppdelat på kortfristig resp. långfristig del.			
Not 20 Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision			
Kostnader för räkenskapsrevision			
Sakkunnigt biträde	110		230
Förtroendevalda revisorer			56
Auktoriserade revisorer			
Total kostnad för räkenskapsrevision	110		286
Kostnader för övrig revision			
Sakkunnigt biträde	55		261
Förtroendevalda revisorer			
Lekmannarevision			
Total kostnad för övrig revision	55		261
Total kostnad för revision	165		547

*Jämförelsetalet från 2024 är en hopslagning av siffrorna från tidigare

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund och Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän.

Driftsredovisning

Nedan redovisas hur utfallet för verksamhetsåret förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.

Driftsredovisning (Belopp i tkr)	Utfall jan-aug			Budget jan-aug	Avvikelse jan-aug	Budget 2025
	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto	Netto	Netto
Förbundsövergripande	176 411	-68 722	107 690	106 654	1 036	160 261
Direktion		-375	-375	-231	-144	-347
Revision		-165	-165	-221	56	-331
GDPR, dataskyddsombud		-4	-4	-17	13	-25
Förbundsledning	569	-5 324	-4 755	-5 336	581	-7 840
Förbundsstab	24 611	-42 957	-18 345	-18 862	517	-28 197
Medlemsavgift, drift	131 334		131 334	131 321	13	197 001
Pensioner	19 897	-19 897				
Räddningsstab	4 400	-14 152	-9 752	-9 578	-174	-14 369
Bitr. räddningschef	4 079	-6 083	-2 004	-1 615	-390	-2 422
Enhetschef LC	321	-8 069	-7 748	-7 964	216	-11 947
Förebyggandeavd.	1 750	-5 997	-4 247	-4 361	114	-6 451
Chef förebyggandeavd.	1 750	-5 997	-4 247	-4 361	114	-6 451
Räddningsavdelning	19 568	-114 472	-94 904	-93 894	-1 008	-139 440
Chef räddningsavdelning	5 090	-4 553	537	276	261	513
Enhetschef Uddevalla		-15 453	-15 453	-14 330	-1 122	-21 127
Enhetschef Trollhättan		-13 481	-13 481	-14 481	999	-21 353
Enhetschef Vänersborg		-13 442	-13 442	-14 204	762	-20 937
Enhetschef RiB Väst	1 508	-17 476	-15 968	-16 273	305	-24 335
Enhetschef RiB Öst	24	-16 715	-16 691	-14 793	-1 898	-22 110
Enhetschef Teknik	11 953	-28 907	-16 952	-17 219	267	-25 784
Enhetschef Utbildning och övning	992	-4 445	-3 453	-2 871	-582	-4 307
Resultat			-1 214	-1 179		1

Under inledningen av 2025 har verksamheten varit starkt belastad av att genomföra sammanslagningen av de två tidigare kommunalförbunden. Under fortsättningen av året sker färdigställandet av det nya kommunalförbundet parallellt med likvideringen av Räddningstjänsten Mitt Bohuslän. Flertalet tjänster har även varit vakanta vilket ökat arbetsbelastningen samt gjort att vissa åtgärder blivit fördröjda.

Samtliga delar av verksamheten har påverkats av samtliga förändringar på stödsystem och IT-drift. Förändringen har genomförts på ett effektivt sätt men även inneburit fördröjning genom att medlemskommunerna inte kunnat ge det stöd som behövs. Medlemskommunerna har varit beroende av externa konsulter för att genomföra många av de systembyten som skett.

Under första tertialet 2025 har mycket fokus varit att driftsätta den nya organisationen med fem skiftlag för de tre heltidsstationerna och att skapa förutsättningar för den operativa personalen att kunna tjänstgöra på samtliga tre heltidsstationer. I och med det kan vakanser täckas av personal oavsett stationstillhörighet. I samband med införandet av fem skiftlag har bemanningen i Vänersborg ökats till 1+5 för att klara av lagstadgad verksamhet. Det innebär även att samma bemanning och grundförmåga gäller på alla heltidsstationer. Vidare har två nya släckbilar tagits i bruk vid stationerna i Trollhättan och Vänersborg, vilket ytterligare förstärker och jämställer förmågorna. Under dagtidsveckorna har all personal från enheterna varit instruktörer för RiB-personalens heldagsövningar som genomfördes under fyra veckor. Utöver ovanstående har dagtidsveckorna skapat möjlighet att öva våra förmågor som tidigare varit svåra att genomföra på operativ tid.

Då besked om dispensansökan för arbetstidsreglerna dröjt, har vi lagt mycket resurser på alternativa scheman beroende på dispensens utformning. För att lösa semesterperioden har rekrytering av semestervikarier genomförts med gott resultat trots få sökande.

I RiB-verksamheten har en positiv trend noterats där flertalet nyrekryteringar har kunnat genomföras. I samband med den nya organisationen genomförs även stora delar av den grundläggande utbildningen för RiB-personal i egen regi. I och med att det finns ett underskott på personal och eftersläpning av grundutbildad personal kommer kostnaderna att öka under året för utbildning och övning.

Sommaren har varit företrädesvis lugn och de större insatserna som vi hade under våren på kort tid har tack och lov stannat av. Under sommaren har heltidspersonal enligt dispensen återgått till ett skift på 4 lag. Alla tre enheterna inom heltid följer den fastställda budgeten för perioden fram till och med augusti. Vi har något högre overtidskostnader än planerat under perioden. Detta beror framför allt på oplanerade vakanser som har uppstått till följd av sjukskrivningar och föräldraledigheter under semesterperioden. Behovet av sommarvikarier har varit något större än planerat, detta på grund av att föräldraledighetsuttaget var högt under juni-augusti.

På RiB sidan har vi också tagit oss igenom sommaren, även om vi haft mindre avvikelser i beredskapen har vi ändå löst ut uppdraget. Negativa avvikelser i budgeten beror till viss del på vårens större insatser och utbildningar.

Förebyggandeavdelningen har under inledningen av året arbetat för att två förbunds kulturer och arbetssätt ska formas till ett. Fokus att få till grundläggande dokument och arbetssätt inom ärendehantering med effektiviseringar och förenklingar av rutiner inom ramen för rättssäker hantering. Avdelningen ser behov av prioritering och fokus mot det förebyggande arbetet som vi är ålagda utföra enligt lagstiftning.

Avdelningen påverkas av införandet av nya regler där handläggare har påbörjat kunskapsinhämtande och tolkning av de nya reglerna. Inom lagen om brandfarliga och explosiva varor vill regeringen ha en mer ändamålsenlig tillståndsgivning för explosiva varor samt en väl fungerande och effektiv tillsyn över tillståndspliktig verksamhet rörande explosiva varor. I juli inför Boverket nya byggregler vilka kommer att påverka avdelningens arbete inom byggprocess liksom i tillsynen enligt LSO.

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning (belopp i tkr)	2025-08-31	2024-08-31*	Budget 2025-12-31	Prognos 2025-12-31	2024-12-31*
Materiella anläggningstillgångar					
Maskiner, inventarier och Byggnadsinventarier	1 755	3 593	10 025	5 600	22 022
<i>Del som flyttats över från 2024 till 2025</i>			2 580		
Fordon och transportmedel	18 968	10 296	39 168	26 400	11 645
<i>Del som flyttats över från 2024 till 2025</i>			22 468		
Summa	20 722	13 889	49 193	32 000	33 667

**Jämförelsetalet från 2024 är en hopslagning av siffrorna från tidigare Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund och Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän.*

Förbundet har investerat i tre släckbilar, tre transportfordon, klippverktyg, larmställ, hoppkudde och drönare under perioden. Under hösten/vintern väntas leverans av ett specialfordon tung räddning, samt ytterligare tre transportfordon.

Granskning av god ekonomisk hushållning och balanskravsresultat

Delårsrapport per 2025-08-31

Räddningstjänsten Fyrbodals

1. God ekonomisk hushållning och balanskravsresultat

Kommuner såväl som kommunalförbund ska enligt kommunallagen ha riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning. Målen ska utvärderas i delårsrapport och årsredovisning. Direktionens och revisorernas roll i räddningstjänstförbundets mål för god ekonomisk hushållning illustreras i figuren nedan:

2. Förbundets definition av god ekonomisk hushållning

- ▶ Direktionen har i budget 2025 med verksamhetsplan beslutat om fyra finansiella och tio verksamhetsmässiga mål vilka även utgör mål för god ekonomisk hushållning (GEH).
- ▶ För varje mål har förbundet bestämt två målnivåer: En generell målnivå baserad på krav i lagstiftning eller annan föreskriftstyrd verksamhet och en målnivå utifrån GEH.
 - ▶ I samtliga fyra finansiella mål är den generella målnivån samma som den för GEH.
 - ▶ I samtliga tio verksamhetsmål är den generella målnivån högre än den för GEH. Det vanligaste fallet är att den generella målnivån är 100% medan målnivån för GEH är 90%.
 - ▶ Samtliga mål har en procentuell målnivå knutna till sig. För vissa av målen med mer "kvalitativ" inriktning är det därför inte helt tydligt vad målnivån innebär. Exempelvis målet att "*Tillsynsverksamheten planeras och utförs enligt fastställd rutinbeskrivning*", som har en generell målnivå om 90% och en GEH-målnivå om 70%.
- ▶ Förbundet har konkretiserat vilken måluppfyllelse som krävs för att förbundet ska anses ha god ekonomisk hushållning: Minst tre av fyra finansiella mål ska uppnås och minst sex av tio verksamhetsmål ska uppnås.

3. Direktionens uppföljning av god ekonomisk hushållning och balanskrav

- ▶ Direktionen följer upp 13 av 14 mål.
 - ▶ 9 av 10 verksamhetsmässiga mål prognostiseras att uppnås för året.
 - ▶ Målet om genomsnittlig responstid följs inte upp, det framgår ingen förklaring till varför.
 - ▶ 2 av 4 finansiella mål prognostiseras att uppnås för året.
 - ▶ Målen om 100% kostnadstäckning och självfinansieringsgrad om minst 85% prognostiseras att inte uppnås.
- ▶ Samtliga måluppföljningar ges en kort kommentar. För flera av målen kommenteras endast att planen följs.
- ▶ Direktionen bedömer att en god ekonomisk hushållning inte förväntas uppnås. I anslutning till bedömningen redogörs för måluppfyllelsen.
- ▶ Förbundets prognostiserade balanskravsresultat är - 313 tkr.

4. Vår bedömning

- ▶ Vår bedömning är, utifrån prognosen av balanskravsresultatet i delårsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet inte förväntas uppfyllas.
- ▶ Vår bedömning är att prognosen inte är förenlig med de *finansiella* mål som direktionen fastställt.
- ▶ Vår bedömning är att prognosen är förenlig med de *verksamhetsmässiga* mål som direktionen fastställt.
- ▶ **Vår samlade bedömning är att förbundet inte förväntas uppnå en god ekonomisk hushållning år 2025.**
 - ▶ Detta eftersom endast två av fyra finansiella mål väntas uppnås samt att balanskravsresultatet inte väntas uppnås.

5. Våra rekommendationer

Vi ser positivt på att förbundet har kriterier för vilken måluppfyllelse som krävs för att god ekonomisk hushållning ska anses vara uppnått samt att målnivåer har kopplats till målen. Vi konstaterar dock att det för vissa målsättningarna inte kan anses vara helt tydligt vad målnivån i procent innebär.

Vi rekommenderar direktionen att:

- ▶ Tydliggöra vad procentuella målnivåer innebär för mål som inte är kvantitativa

29 september 2025

Thomas Edin

Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY

Mikaela Gretzer, kvalitetssäkrare

Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Anna Elisabeth De Blanche (SSN-validerad)

Ansvarigt sakkunnigt biträde

Serienummer: 23b1984a015a79[...]fa70eb96b6846

IP: 147.161.xxx.xxx

2025-09-29 07:35:42 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se <https://eutl.penneo.com>.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Revisorerna i Räddningstjänsten Fyrbodals

Till: Kommunfullmäktige i medlemskommunerna

Revisorernas bedömning av delårsbokslutet 2025-08-31

Vi av medlemskommunernas fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som förbundsdirektionen har beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella mål som mål för verksamheten.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet, av våra sakkunniga biträden.

Vår sammanfattande bedömning är följande:

Revisorerna bedömer att resultatet i delårsrapporten inte är i enlighet med direktionens mål för god ekonomisk hushållning. Detta då måluppfyllelsen inom de finansiella målen inte uppnår förbundets kriterier för god ekonomisk hushållning. Prognosen i delårsrapporten visar även att balanskravet inte väntas uppfyllas under 2025 då väntat resultat uppgår till -313 tkr.

Vi bedömer att räkenskaperna är rättvisande. Denna bedömning baseras på det sakkunniga biträdes yttrande.

Datum enligt digital signatur

Carl-Johan Sernestrand

Anders Karlzon

Clas Hedlund

Magnus Cassel

Olle Krischansson

Eva Larsson

Leif C Dahl

Bilagor:

Det sakkunniga bitrådets yttrande över delårsrapport 2025

Granskning av god ekonomisk hushållning och balanskrav delår 2025

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Karl-Olof Krischansson

Undertecknare

Serienummer: 3abf46ab03940a[...]ef1d72cea6712

IP: 81.232.xxx.xxx

2025-09-29 14:52:13 UTC

Carl-Johan Sernestrand

Undertecknare

Serienummer: 9777178b6e5761[...]eaeffect7e698

IP: 85.224.xxx.xxx

2025-09-29 15:59:32 UTC

Leif Carl Lennart Dahl

Undertecknare

Serienummer: 4e87bc759a081b[...]36b2579e6b244

IP: 90.129.xxx.xxx

2025-09-29 17:32:21 UTC

MAGNUS CASSEL

Undertecknare

Serienummer: 8bb6e0bccf50bd[...]12586df5cc48d

IP: 78.66.xxx.xxx

2025-09-29 20:22:24 UTC

EVA LARSSON

Undertecknare

Serienummer: d176c22e241215[...]0cb34077590c9

IP: 78.69.xxx.xxx

2025-09-30 06:27:24 UTC

Claes Ingvar Hedlund

Undertecknare

Serienummer: a7f8b9d12e7bf9[...]404ad53c45c1d

IP: 193.150.xxx.xxx

2025-09-30 13:24:39 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se <https://eutl.penneo.com>.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Hans Anders Karlzon

Undertecknare

Serienummer: 326fff05850e09[...]e6aadd1d0119d

IP: 94.234.xxx.xxx

2025-10-01 01:48:19 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se <https://eutl.penneo.com>.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Uttalande från förbundsledningen

Ernst & Young AB
Att: Anna de Blanche
Box 752
451 26 Uddevalla

Den dag som framgår av elektronisk signering

Detta dokument undertecknas i anslutning till revisionen av Räddningstjänsten Fyrbodals delårsrapport för den period som slutade 2025-08-31. Dokumentet syftar till att ge sakkunnigt biträde underlag vid den översiktliga granskningen av delårsrapporten, i enlighet med villkor som återfinns i uppdragsbrev/överenskommelse daterat den 1 juli 2025.

Vi bekräftar utifrån vår bästa kunskap och övertygelse, efter att ha gjort sådana förfrågningar som vi har ansett vara nödvändiga för att på ett lämpligt sätt informera oss själva, följande:

Vårt uppdrag

Vi bekräftar att vårt uppdrag är att upprätta den finansiella delårsrapporten [och de sammanställda räkenskaperna] i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt normering från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Vi har i uppdrag att utforma bokslutsprocessen och den interna kontrollen i redovisningens system och rutiner.

Mot denna bakgrund bekräftar vi, utifrån vår kunskap och övertygelse och sedan vi gjort de undersökningar som vi funnit nödvändiga för att vi skulle vara fullt informerade, nedanstående uppgifter:

Delårsrapporten

- Upprättandet av delårsrapporten har skett enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.
- Vi har öppet upplyst om och motiverat eventuella avvikelser från RKR:s rekommendationer.
- Vi har gått igenom de metoder, data och betydelsefulla antaganden som använts för att göra uppskattningar i redovisningen med tillhörande upplysningar och vi bedömer att dessa är lämpliga för att uppnå redovisning, värdering eller upplysningar som är rimliga.
- Vi anser att kommunalförbundet har ett system av interna kontroller som anpassats för att upprätta en delårsrapport utan väsentliga felaktigheter, både till följd av oavsiktliga fel och till följd av oegentligheter.
- Justeringar har gjorts och tilläggsupplysningar har lämnats för alla väsentliga händelser som inträffat efter räkenskapsårets utgång.
- Vi intygar att det utifrån vår kunskap om bokslutet inte föreligger några felaktigheter som är väsentliga, varken enskilt eller sammantaget, för delårsrapporten i sin helhet.

Lämnad information och fullständighet i transaktioner

- För granskningens genomförande har sakkunnigt biträde tillhandahållits:
 - all relevant information och åtkomst enligt uppdragsbrev/överenskommelse, och
 - tillgång till personal som har bedömts vara nödvändig.
- Vi har säkerställt att alla transaktioner har bokförts och avspeglas i delårsrapporten.
- Vi har säkerställt att alla ekonomiska händelser under räkenskapsåret bokförts, inklusive de tillgångs-, avsättnings- och skuldposter som är nödvändiga för att bestämma årets intäkter och kostnader samt den finansiella ställningen på balansdagen och att dessa avspeglas i delårsrapporten.
- Vi har upplyst er om resultaten av vår bedömning av risken för att delårsrapporten kan innehålla väsentliga felaktigheter som beror på oegentligheter.
- Vi har upplyst er om all information som rör misstänkta/påstådda/faktiska oegentligheter som vi känner till och som påverkar och inbegriper:
 - förbundsledningen,
 - anställda som har viktiga roller inom den interna kontrollen, och
 - andra personer, när oegentligheterna kan ha en väsentlig inverkan på årsredovisningen.
- Sakkunnigt biträde har upplysts om för oss kända avtal och eventuella tvister vars effekter ska beaktas när delårsrapporten upprättas.
- Vi har informerat er om de eventuella obehöriga intrång i våra IT-system som antingen har inträffat, eller som tredje part (inklusive tillsynsmyndigheter och säkerhetskonsulter) har informerat oss om, under 2025 fram till dagens datum som skulle kunna ha en väsentlig påverkan på delårsrapporten. Vi har också informerat er om eventuella ransomware-attacker där vi har betalat, eller överväger att betala lösensumma, oavsett storleken på beloppet.

Händelser efter balansdagen

- Det har inte förekommit några händelser efter räkenskapsårets slut som kräver ändring av eller upplysning i delårsrapporten eller tilläggsupplysningarna.
- Vi bekräftar att vi lämnat er information om de möjliga effekterna av händelser förknippade med kriget och sanktionerna i Ukraina, Ryssland och/eller Belarus på vår verksamhet och att dessa är tillräckligt informerade om i delårsrapporten.

Med vänlig hälsning

Markus Green
Förbundsdirektör

Carina Jonefelt
Ekonomiansvarig

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Markus Erik Green (SSN-validerad)

Tf. förbundschef

Serienummer: 67b2c22917eea7[...]b46c6685e45a5

IP: 87.227.xxx.xxx

2025-09-25 14:58:56 UTC

CARINA BIRGITTA JONEFELT (SSN-validerad)

Ekonomiansvarig

Serienummer: ce11f1fab5ada[...]d141782eb9a87

IP: 193.23.xxx.xxx

2025-09-26 11:25:19 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se <https://eutl.penneo.com>.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Kommunledningskontoret
Kommunstyrelsens ordförande
Christoffer Wallin

Beslut
2025-12-01
2025/315

Kommunstyrelsen

Ordförandebeslut avseende Delårsrapport 2025 - Dalslands miljö-och energiförbund

Kommunstyrelsens ordförande beslutsförslag

Kommunfullmäktige godkänner delårsrapporten för Dalslands miljö-och energiförbund för perioden 1 januari – 31 augusti 2025, och lägger den till handlingarna.

Beslutsmotivering

Ärendet var planerat att tas upp vid kommunstyrelsens sammanträde 2025-11-12, men det saknades underlag från förbundets revisorer varav beslut ej kunde tas i ärendet. För att ärendet ska hinna behandlas i fullmäktige under 2025 behöver ett ordförandebeslut fattas i kommunstyrelsens vägnar.

Sammanfattning av ärendet

Dalslands miljö-och energiförbund har inkommit med delårsrapport per 2025-08-31. Förbundets resultat för perioden uppgår till +67 tkr, en budgetavvikelse med +209 tkr.

Beslutet fattat med stöd av

6 kap, 39 § Kommunallagen (2017:725) och i enlighet med kommunstyrelsens delegationsordning 1.1.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2025-10-24
DMEF Delårsbokslut 2025-08-31
Bilaga 1 DMEF
Bilaga 2 Övergripande mål
Direktionen DMEF:s beslut 2025-10-09 §17
Revisorernas utlåtande, daterat 5 november 2025
Sakkunnigas biträdets yttrande, daterat 31 oktober 2025
Granskning av god ekonomisk hushållning, daterad oktober 2025

Sändlista

DMEF

Kommunfullmäktige

Justering

Utdragsbestyrkande

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: Urban Tobias Christoffer Wallin
Date: 2025-12-01 15:46:31
BankID refno: 019ada60-ef85-714a-ad0a-c31ecfe3f6e9

Kommunstyrelsens ordförande: Christoffer Wallin

Ekonomiavdelningen
Ekonom
Katrín Axberg

Tjänsteskrivelse
2025-10-24
2025/315

Kommunstyrelsen

Delårsrapport Dalslands-miljö och energiförbund 2025

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige godkänner delårsrapporten för Dalslands miljö-och energiförbund för perioden 1 januari- 31 augusti 2025, och lägger den till handlingarna

Sammanfattning av ärendet

Dalslands miljö-och energiförbund har inkommit med delårsrapport per 2025-08-31. Förbundets resultat för perioden uppgår till +67 tkr, en budgetavvikelse med +209 tkr.

Ärendebeskrivning

Dalslands Miljö- och energiförbund (DMEF) har inkommit med delårsbokslut per 31 augusti 2025.

Periodens resultat uppgår till +67 tkr, vilket innebär en positiv budgetavvikelse på +209 tkr.

Budgetavvikelsen för Miljö-och energiförbundet beror i huvudsak på följande;

- Kvarvarande medel för täckning av pensionskostnader
- Lägre personalkostnader
- Kalkningsverksamheten har inte fakturerats ännu
- Lägre kostnader för förbundets leasingbilar

Prognosen för helåret förväntas ett resultatunderskott om ca – 272 tkr (59 tkr mer än budgeterat underskott). Orsaken till det förväntade underskottet beror framför allt på

- Behov av inspektörskonsult, som en följd av flera komplexa ärenden
- Lägre intäkter i form av löpande tillsynsavgifter inom miljö-och avloppstillsynen, till följd av resursbrist

Revisorerna ska varje år i samband med granskningen av delårsrapporten göra en bedömning om resultatet är förenligt med kraven på god ekonomisk hushållning. Bedömningen ska avse både finansiella mål och verksamhetsmål. Kommunallagens krav på att

delårsrapporten skall behandlas i fullmäktige gäller även kommunalförbund.

Revisorerna har översiktligt granskat förbundets delårsrapport per 31 augusti 2025. En översiktlig granskning är väsentligt bergrändas och inriktad på analys och mindre detaljgranskning.

Granskningsresultatet framgår av bifogad revisionsrapport och yttrande som utarbetats av PwC..

Utifrån genomförd granskning gör revisorerna följande bedömning av förbundets delårsrapport

- Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt i allt väsentlighet. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet inte kommer uppfyllas för år 2025
- Att resultatet i delårsrapporten är förenlig med den finansiella mål direktionen beslutat om
- Vår sammanfattande bedömning kring verksamhetsmålen är att bedömning inte kan göras utifrån direktionens rapportering med anledning av att underlag till måluppfyllelsen saknas.

Beslutsunderlag:

DMEF Delårsbokslut 2025-08-31

Bilaga 1 DMEF

Bilaga 2 Övergripande mål

Direktionen DMEF:s beslut 2025-10-09 §17

Revisorernas utlåtande, daterat 5 november 2025

Sakkunnigas biträdets yttrande, daterat 31 oktober 2025

Granskning av god ekonomisk hushållning, daterad oktober 2025

Sändlista:

DMEF

Kommunfullmäktige i Bengts-
fors, Dals-Ed, Färgelanda, och
Mellerud kommuner

Direktionen i Dalslandskom-
munernas kommunalförbund

Utlåtande avseende delårsrapport 2025

Revisorerna skall varje år i samband med granskningen av delårsrapporten göra en bedömning av om resultatet är förenligt med kraven på god ekonomisk hushållning. Bedömningen skall avse både finansiella mål och verksamhetsmål. Kommunallagens krav på att delårsrapporten skall behandlas i fullmäktige gäller även kommunalförbund.

Enligt kommunallagen 11 kap 5 § skall budgeten innehålla en plan för verksamheten och ekonomi under budgetåret. Mål och riktlinjer som har betydelse för god ekonomisk hushållning skall anges för såväl verksamhet som ekonomi.

Vi har översiktligt granskat förbundets delårsrapport per 2025-08-31. En översiktlig granskning är väsentligt begränsad och inriktad på analys och mindre på detaljgranskning. Granskningsresultatet framgår av bifogade revisionsrapport och ytt-
rande som utarbetats av PwC.

Utifrån genomförd granskning gör vi följande bedömning av förbundets delårsrapport:

- *Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt i allt väsentligt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet inte kommer att uppfyllas för år 2025.*
- *Att resultatet i delårsrapporten är förenligt med de finansiella mål direktionen beslutat om.*
- *Vår sammanfattande bedömning kring verksamhetsmålen är att bedömning inte kan göras utifrån direktionens rapportering med anledning av att underlag till målnuppfyllelsen saknas.*

DALSLANDS MILJÖ & ENERGIFÖRBUND
Revisorerna

Katarina Norgren

Pia Axelsson

Ann-Britt Dahl

Johan Lorentzon

Johanna Nilsson

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

KATARINA NORGRÉN Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2025-11-05 09:32:29 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: KATARINA NORGRÉN

Katarina Norgren

Leveranskanal: E-post

JOHAN LORENTZON Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2025-11-05 09:25:58 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: JOHAN LORENTZON

Johan Lorentzon

Leveranskanal: E-post

ANN-BRITT DAHL Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2025-11-05 14:20:20 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: ANN-BRITT DAHL

Ann-Britt Dahl

Leveranskanal: E-post

PIA AXELSSON Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2025-11-07 05:38:59 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: Pia Axelsson

Pia Axelsson

Leveranskanal: E-post

JOHANNA NILSSON Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2025-11-06 11:35:19 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: JOHANNA NILSSON

Johanna Nilsson

Leveranskanal: E-post

God ekonomisk hushållning 2025-08-31

Dalslands Miljö- och Energiförbund

Oktober 2025

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapporten.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapporten är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Direktionen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten. Revisionsobjekt i granskningen är direktionen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge förbundet revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med medlemskommunernas fullmäktiges behandling av rapporten. Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

1. Är prognostiserat resultat i delårsrapporten förenligt med beslutade mål för god ekonomisk hushållning?
2. Är prognostiserat årsresultat förenligt med balanskravet?

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, lag om kommunal bokföring och redovisning 13:2 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 17 Delårsrapport. Granskningen utgår även från direktionens beslut avseende god ekonomisk hushållning.

Avgränsning

Granskningen avser delårsrapport som upprättats per 2025-08-31 och som behandlats av direktionen 2025-10-09. Övrig avgränsning, se avsnitt "Syfte och revisionsfrågor".

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation.

Granskningsresultatet har bedömts med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt). Rapportens innehåll har faktakontrollerats av förbundschef.

Granskningsresultat

God ekonomisk hushållning

Iakttagelser

Direktionen har i särskilt beslut den 2024-02-22 fastställt två finansiella mål och fyra verksamhetsmål.

- Finansiella mål:
 - Förbundets soliditet ska uppgå till minst 5%
 - Förbundet ska ha en god kassalikviditet överstigande 100%
- Verksamhetsmål:
 - DMEF ska verka för en hållbar samhällsutveckling i enlighet med FN:s hållbarhetsmål, nationella, regionala, och lokala mål samt i enlighet med gällande lagstiftning
 - DMEF:s verksamhet som var kostnadseffektiv med hög professionalitet och god service
 - DMEF ska vara en attraktiv arbetsgivare med hälsosam arbetsmiljö, gott medarbetarskap och gott ledarskap.
 - DMEF ska verka för en utvecklad samverkan med andra aktörer i samhället i syfte att nå mervärden, utveckla verksamheten och sin kompetens

I delårsrapporten återfinns samtliga av dessa mål under ett särskilt avsnitt i förvaltningsberättelsen om god ekonomisk hushållning.

I delårsrapporten prognostiseras bägge finansiella målen att uppnås.

I delårsrapporten bedömer direktionen själva att de arbetar i enlighet med verksamhetsmålen men underlag till ställningstagandet saknas.

Balanskravsresultatet

Iakttagelser

Det finns ett särskilt avsnitt i förvaltningsberättelsen om balanskravsresultatet.

I delårsrapporten prognostiseras balanskravsresultatet per helår uppgå till – 272 tkr.

Samlad bedömning

Revisionsfråga 1: Är prognostiserat resultat i delårsrapporten förenligt med beslutade mål för god ekonomisk hushållning?

Finansiella mål:

Ja

Verksamhetsmål:

Bedömning kan inte göras utifrån direktionens rapportering med anledning av att underlag till måluppfyllelsen saknas.

Revisionsfråga 2: Är prognostiserat årsresultat förenligt med balanskravet?

Följsamhet till balanskravsresultatet:

Nej

Rekommendationer

För att utveckla granskningsområdet lämnas följande rekommendationer:

- Att direktionen i delårsrapporten redovisar underlag till verksamhetsmålen måluppfyllelse.

2025-11-05

Lars Dahlin

Uppdragsledare

Sammanträdesdatum

2025-10-30

DMN § 81

Extra ärende 1

Revisorernas utlåtande av delårsrapport 2025-08-31

Dalslands miljönämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd har tagit del av revisorernas utlåtande avseende delårsrapporten 2025-08-31.

Bakgrund

Revisorerna ska varje år i samband med granskningen av delårsrapporten göra en bedömning av om resultatet är förenligt med kraven på god ekonomisk hushållning. Bedömningen ska avse både finansiella mål och verksamhetsmål. Kommunallagens krav på att delårsrapporten skall behandlas i fullmäktige gäller även kommunalförbund.

Enligt kommunallagen 11 kap. 5 § skall budgeten innehålla en plan för verksamheten och ekonomi under budgetåret. Mål och riktlinjer som har betydelse för god ekonomisk hushållning skall anges för såväl verksamhet som ekonomi.

Vi har översiktligt granskat förbundets delårsrapport per 2025-08-31. En översiktlig granskning är väsentligt begränsad och inriktad på analys och mindre på detaljgranskning.

Granskningsresultatet framgår av bifogade revisionsrapport och yttrande som utarbetats av PwC.

Utifrån genomförd granskning gör vi följande bedömning av förbundets delårsrapport:

- Resultatet i delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt i allt väsentligt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet inte kommer att uppfyllas för år 2024.
- Med anledning av att någon prognos över utfallet för de finansiella målen ej lämnas i delårsrapporten kan någon bedömning ej göras av målets utfall.
- Vår sammanfattande bedömning kring verksamhetsmålen är att måloppfyllelsen avseende verksamheten i stort är förenlig med direktionens fastställda mål.

Expediering:

Direktionen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sakkunniga bitrådets yttrande om delårsrapport
Till revisorerna i Dalslands Miljö och Energiförbund

Org.nr 222000–0877

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys för förbundet för perioden 2025-01-01 - 2025-08-31 avgiven av direktionen den 2025-10-09.

Det är direktionen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga bitrådets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen och den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet

Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" och "Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen och den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalanden.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

Förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.
Översiktlig beskrivning av förbundets drift- och investeringsverksamhet har upprättats.

Västerås den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Rebecka Hansson
Ansvarigt sakkunnigt biträde & auktoriserad revisor

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

<i>Signerat med Svenskt BankID</i>	<i>2025-10-31 10:19:23 UTC</i>
Undertecknare	Datum
Namn returnerat från Svenskt BankID: REBECKA HANSSON	
Rebecka Hansson	
Partner	
	Leveranskanal: E-post

God ekonomisk hushållning 2025-08-31

Dalslands Miljö- och Energiförbund

Oktober 2025

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapporten.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapporten är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Direktionen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten. Revisionsobjekt i granskningen är direktionen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge förbundet revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med medlemskommunernas fullmäktiges behandling av rapporten. Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

1. Är prognostiserat resultat i delårsrapporten förenligt med beslutade mål för god ekonomisk hushållning?
2. Är prognostiserat årsresultat förenligt med balanskravet?

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, lag om kommunal bokföring och redovisning 13:2 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 17 Delårsrapport. Granskningen utgår även från direktionens beslut avseende god ekonomisk hushållning.

Avgränsning

Granskningen avser delårsrapport som upprättats per 2025-08-31 och som behandlats av direktionen 2025-10-09. Övrig avgränsning, se avsnitt "Syfte och revisionsfrågor".

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation.

Granskningsresultatet har bedömts med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt). Rapportens innehåll har faktakontrollerats av förbundschef.

Granskningsresultat

God ekonomisk hushållning

Iakttagelser

Direktionen har i särskilt beslut den 2024-02-22 fastställt två finansiella mål och fyra verksamhetsmål.

- Finansiella mål:
 - Förbundets soliditet ska uppgå till minst 5%
 - Förbundet ska ha en god kassalikviditet överstigande 100%
- Verksamhetsmål:
 - DMEF ska verka för en hållbar samhällsutveckling i enlighet med FN:s hållbarhetsmål, nationella, regionala, och lokala mål samt i enlighet med gällande lagstiftning
 - DMEF:s verksamhet som var kostnadseffektiv med hög professionalitet och god service
 - DMEF ska vara en attraktiv arbetsgivare med hälsosam arbetsmiljö, gott medarbetarskap och gott ledarskap.
 - DMEF ska verka för en utvecklad samverkan med andra aktörer i samhället i syfte att nå mervärden, utveckla verksamheten och sin kompetens

I delårsrapporten återfinns samtliga av dessa mål under ett särskilt avsnitt i förvaltningsberättelsen om god ekonomisk hushållning.

I delårsrapporten prognostiseras bägge finansiella målen att uppnås.

I delårsrapporten bedömer direktionen själva att de arbetar i enlighet med verksamhetsmålen men underlag till ställningstagandet saknas.

Balanskravsresultatet

Iakttagelser

Det finns ett särskilt avsnitt i förvaltningsberättelsen om balanskravsresultatet.

I delårsrapporten prognostiseras balanskravsresultatet per helår uppgå till – 272 tkr.

Samlad bedömning

Revisionsfråga 1: Är prognostiserat resultat i delårsrapporten förenligt med beslutade mål för god ekonomisk hushållning?

Finansiella mål:

Ja

Verksamhetsmål:

Bedömning kan inte göras utifrån direktionens rapportering med anledning av att underlag till måluppfyllelsen saknas.

Revisionsfråga 2: Är prognostiserat årsresultat förenligt med balanskravet?

Följsamhet till balanskravsresultatet:

Nej

Rekommendationer

För att utveckla granskningsområdet lämnas följande rekommendationer:

- Att direktionen i delårsrapporten redovisar underlag till verksamhetsmålen måluppfyllelse.

2025-11-05

Lars Dahlin

Uppdragsledare

2025-09-25

DMN § 70

Dnr 2025/532.ADM

Delårsbokslut 2025-08-31**Dalslands miljönämnds beslut**

Nämnden beslutar att anta delårsbokslut 2025-08-31 för Miljö- och energinämndens ansvarsområde och lämnar förslaget till direktionen för fastställande.

Ärendet

Förbundschefen/miljö- och energichefen redovisar förslag till delårsbokslut per 2025-08-31 för nämndens ansvarsområde.

Bilaga 1: Sammanfattning av förbundets myndighetsarbete och miljö- och energistrategiska arbete för delåret 2025

Beredning:

Presidie 2025-09-11

Förbundschefens förslag till beslut

Expedieras:

Direktionen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanfattning av förbundets myndighetsarbete och miljö- och energistrategiska arbetet 2025 – Bilaga till delårsbokslut för Dalslands miljö- och energiförbund 2025

Status för den myndighetsrelaterade tillsynen

Myndighetsarbetet

Myndighetsarbetet har under året påverkats av begränsande resurser, framför allt inom enskilda avlopp. Därutöver har mer tid än planerat ägnats åt handläggning av några mer tidskrävande ärenden inom miljöskyddsområdet. För att delvis kompensera resursbristen har konsultstöd motsvarande 0,5 heltidstjänst anlitats, ett stöd som kommer att vara på plats resten av året. I övrigt har personalsituationen varit stabil och inga betydande vakanser har uppstått under året.

Miljö- och lantbrukstillsyn

Inom miljö- och lantbrukstillsynen har det även i år varit nödvändigt att prioritera ett fåtal ärenden som har krävt extra mycket resurser. Bland dessa kan nämnas ett mycket komplicerat och långdraget ärende rörande hantering av förorenade massor, ett tillsynsärende gällande lagring och spridning av slam samt ett flertal prövningsärenden gällande inrättande av värmepump inom misstänkt förorenade områden. Det förstnämnda ärendet har tagit mycket tid i anspråk under året och ett flertal handläggare kommer att behöva avsätta ytterligare tid för den fortsatta handläggningen under hösten. Därutöver har det inkommit en betydligt större mängd klagomålsärenden än vad som kunde förutses när tillsynsplanen fastställdes. Allt sammantaget kommer det innebära att delar av den planerade tillsynen av mindre verksamheter, så kallade U-anläggningar, kommer att prioriteras bort. De omprioriteringar som har gjorts kan komma att medföra minskade ekonomiska intäkter.

Kontoret kommer även i år att bidra till kommunernas brottsförebyggande arbete genom att avsätta resurser för att delta i Länsstyrelsens tillsynskampanj avseende avfallstransporter under hösten. Kampanjen syftar till att stärka tillsynsmyndigheternas förmåga att bekämpa avfallsbrottslighet och effektivisera tillsynen inom området.

Hälsoskyddstillsyn

Den planerade tillsynen av hälsoskyddsverksamheter förväntas genomföras i enlighet med tillsynsplanen.

Livsmedelskontroll

Den planerade livsmedelskontrollen förväntas genomföras i enlighet med tillsynsplanen.

Enskilda avlopp

Bemanningen inom enskilda avlopp har under året varit mindre än vad som kunde förutses när tillsynsplanen fastställdes. Med anledning av detta kommer färre tillsynsbesök att genomföras än planerat. Tillsynsbortfallet kan komma att medföra minskade ekonomiska intäkter.

Postadress	E-post	Hemsida	Org. nr.
Dalslands miljö & energikontor Kyrkogatan 5 464 30 Mellerud	kansli@dalsland.se	www.dalsland.se	222.000.0877

Kansli & administration

Administrativa uppgifter har hanterats löpande. Kansliet utvecklar kontinuerligt handläggarsstödet genom uppdatering och utveckling av ärendesystemet Vision. Detta innefattar bl.a. en uppdatering av uppgifter för alla enskilda avloppsanordningar i ärendesystemet, i syfte att anpassa systemet till rapporteringskrav från Havs- och vattenmyndigheten. Revidering av förbundets dokumenthanteringsplan pågår och förväntas färdigställas under 2025. Kansliet utför nämndsekreterarrollen för både miljö- och energinämnden och direktionen.

Kansliet har successivt tagit över arbetsuppgifter som avlastar framförallt förbundets inspektörer, t.ex. mer rutinartade arbetsuppgifter. Kansliet avlastar också organisationen genom att ta emot alla inkommande samtal till förbundets officiella telefonnummer. Kansliet tar även emot och hanterar all e-post som går till förbundets officiella e-postadress.

Förbundets anslutning till e-arkiv väst innebär ett betydande arbete för kansliet för anpassning till de krav som ställs för digital arkivering av handlingar via e-arkiv. Kansliet har under året även arbetat med att förenkla och effektivisera fakturahanteringen.

Resultatindikatorer

Under 2025 kommer ett antal resultatindikatorer att tas fram och redovisas vid helårsbokslutet i början av 2026. Målsättningen med indikatorerna är att de ska spegla ekonomiska förutsättningar, personell kapacitet samt prestation. Indikatorerna ska göra det möjligt att följa verksamhetens utveckling över tid.

Postadress	E-post	Hemsida	Org. nr.
Dalslands miljö & energikontor Kyrkogatan 5 464 30 Mellerud	kansli@dalsland.se	www.dalsland.se	222.000.0877

Insatser/aktiviteter i verksamhetsplan för det miljö- och energistrategiska arbetet 2025

Insats/aktivitet	Styrdokument eller motsvarande	DMEF:s roll	Status	Ny 2025
Övergripande				
Ö1 Stöd i styr- och ledningsarbetet för hållbar utveckling i kommunerna	Grunduppdrag (Förbundsordning)	Samordnande/medverkande	Kontinuerlig dialog med kommunerna för att skapa mer aktivitet och bättre uppföljning av miljöfrågorna.	
Ö2 Utvecklad samverkan med externa aktörer	Ger mervärden i det strategiska arbetet. Omvärldsbevakning.	Medverkande	Deltar i interregprojektet Greenfleets (2024-2026) där samverkan sker med Fyrbodal- och Sjuhärads kommunalförbund samt danska kommuner. Arbetar med Biosfärområde Dalsland tillsammans med VGR, SLU, Länsstyrelsen och Mötesplats Steneby. Samverkan med externa aktörer sker även i LOVA-/LONA-projekt. Medverkar i strateginäverk inom regionen och Fyrbodal.	
Ö3 Intern samverkan kommuner/DMEF	Grunduppdrag (Förbundsordning)	Samordnande/medverkande	Deltar regelbundet på möten tillsammans med KD. Deltar/samordnar hållbarhetsgrupp i Bengtsfors och Mellerud samt fordonsgrupp. Samordnar också bl.a.; Naturvårdsgrupp, energi- och klimatstrategigrupp och fastighetsgrupp (energifrågor). Deltar i samverkan med bl.a. upphandlare och kostchefer	
Ö4 Remisser/enkäter/rapportering	Grunduppdrag (Förbundsordning)	Samordnande/medverkande	Remisser och enkäter har hanterats löpande	

Postadress Dalslands miljö & energikontor Kyrkogatan 5 464 30 Mellerud	E-post kansli@dalsland.se	Hemsida www.dalsland.se	Org. nr. 222.000.0877
---	-------------------------------------	-----------------------------------	---------------------------------

Ö5	Bokslut- /hållbarhetsredovisningar etc.	Grunduppdrag (Förbundsordning)	Samordnande (hållbarhetsredo- visning Bengtstors Medverkande (kommunernas bokslut)	Framtagning av hållbarhetsredovisning för Bengtstors kommun tillsammans med Bengtstors folkhälsostateg.	
Ö6	Miljöforum	Forum förankrat hos kommundirektörer	Processledare	Miljöforum genomfördes 10 april med tonvikt på redovisning av goda exempel från egna och andra kommuner samt dialog kring fortsatt hållbarhetsarbete i våra kommuner. Höstens miljöforum kommer genomföras den 16 oktober, med fokus på planering av 2026 års strategiska insatser.	
Ö7	Kommunikationsinsatser	Grunduppdrag (Förbundsordning). Återfinns dessutom i flera styrdokument bl.a. Naturvårdsprogram, Energi- och klimatstrategi etc.	Utförare	Nyhetsinlägg 1 g/månad på DMEF:s hemsida samt Facebooksida	
Ö8	Hållbarhetsfestival/ hållbarhetsvecka		Processledare	För att uppmärksamma hållbarhetsfrågorna har vi bokat in vandringstälningen Bortom Dystopierna till kommunernas bibliotek under hösten och vintern. Föreningen Climagaries står bakom utställningen och konstverken uppmuntrar till samtal om ett hållbart Sverige.	
Ö9	Oförutsedda frågor från kommunerna	Bidra med expertkompetens (förbundsordning)	Kompetensstöd	Frågor rörande naturvård har inkommit kontinuerligt och hanterats.	
Ö10	Förstudie Biosfärområde Dalsland		Processledare	Tillsammans med SLU, Länsstyrelsen, VGR och Mötesplats Steneby har arbete pågått under våren för att skapa en bredare förankring kring Biosfärområde Dalsland. Under våren har möten hållits med Vänersborgs kommun, Bengtstors kommun, Åmåls kommun, direktionen för DMEF, Gröna Klustret,	Ny

Postadress Dalslands miljö
& energikontor
Kyrkogatan 5
464 30 Mellerud

E-post kansli@dalsland.se

Hemsida www.dalsland.se

Org. nr. 222.000.0877

				representanter från högskolor, Dalslands turism AB och Dalslands kanal samt lokala naturskyddsföreningar.	
Ö11	Miljöforum/dialogforum politiken		Processledare	Information/dialog kring aktuell och kommande lagstiftning av särskild betydelse för kommunerna har genomförts i Bengtsfors och Mellerud. För Dals-Ed kommer info/dialog ske i september. Info/dialog med Färgelanda planeras under hösten.	Ny

Insats/aktivitet	Styrdokument eller motsvarande	DMEF:s roll	Status	Ny 2025
Energi- och klimat				
E1	Årlig uppföljning av klimatarbetet	Klimatlöfte nr.1 fastställt av samtliga kommuner + Åmål	Processledare	Insamling och sammanställning av data pågår. Presentationsmaterial tas fram och datum för redovisning bokas in i varje kommun under hösten.
E2	Vi involverar invånare i alla åldrar i klimatarbetet	Klimatlöfte nr.3 fastställt av tre kommuner + Åmål	Delat processledarskap DMEF/kommunerna	Under våren genomfördes skoldialoger i Bengtsfors kommun med miljö- och klimattema. En miljöstrateg deltog på alla skoldialogerna.
E3	Vi minskar utsläppen tillsammans med näringslivet	Klimatlöfte nr. 5. Fastställt av tre kommuner + Åmål	Processledare i form av kompetensstöd vid t.ex. ansökningar till Klimatlivet.	Det görs riktade rådgivningsinsatser till företag. Samarbete sker med DMEK:s inspektörer och med kommunernas näringslivsutvecklare. EKR har bland annat hjälpt till i processer kring klimatlivet.
E4	Vi inkluderar lantbruket som samarbetspart i kommunens klimatomställning	Klimatlöfte nr. 6. Fastställt av samtliga kommuner + Åmål	Processledare	Samordnas med arbetet i LOVA-projekten (V1 och V2).

Postadress Dalslands miljö & energikontor Kyrkogatan 5 464 30 Mellerud	E-post kansli@dalsland.se	Hemsida www.dalsland.se	Org. nr. 222.000.0877
---	-------------------------------------	-----------------------------------	---------------------------------

E5	Vi arbetar aktivt med vår energiplan	Klimatlöfte nr. 8. Fastställt av tre kommuner (Dals-Ed medverkar)	Delat process-ledarskap DMEF/kommuner	Under våren har DMEK startat upp ett samarbete med Innovatum/Energikontor Väst, VGR, länsstyrelsen och Fyrbodals kommunalförbund inom projektet "Krafttag i väst- ELSa", för framtagandet av Dalslandskommunernas energiplaner. Strukturen för arbetet håller på att tas fram och vilken roll respektive kommun samt DMEK ska ta i arbetet. Energikontor Väst är projektledare för framtagandet av planen.	
E6	Vi arbetar strategiskt med att minska klimatpåverkan genom upphandling	Klimatlöfte nr. 9. Fastställt av tre kommuner + Åmål.	Delat process-ledarskap DMEF/kommuner	Upphandlingsplaner med inriktning på klimat och miljö har tagits fram för att identifiera vilka upphandlingar som har mest klimatpåverkan. Intervjuer med kommunernas upphandlare har skett under våren inom Interregprojektet Greenfleets (E14)	
E7	Vi säkerställer kompetens och resurser för att upphandla med klimathänsyn	Klimatlöfte nr. 10. Fastställt av två kommuner + Åmål	Kompetensstöd	Samverkan sker mellan kommunernas upphandlare och miljöstrateg på DMEF. En miljöstrateg medverkar i Fyrbodals upphandlingsnätverk. Samordnas med arbetet inom Interregprojektet GreenFleets (E14)	
E8	Våra nya personbilar körs på förnybar el, biogas eller vätgas	Klimatlöfte nr. 16. Fastställt av tre kommuner + Åmål	Kompetensstöd	Uppföljning hur kommunerna uppfyller CVD-direktivet pågår. Fortsatt arbetat med omställningsplanen i samverkan med kommunerna.	
E9	Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal	Klimatlöfte nr. 17. Fastställt av tre kommuner + Åmål	Kompetensstöd	Vi identifierar vilka upphandlingar som har störst klimatpåverkan (E6). Fossilfria transportkrav har ställts i livsmedelsupphandlingen under våren.	
E10	Vi använder cirkulära möbler	Klimatlöfte nr. 25. Fastställt av tre kommuner	Kompetensstöd	Den digitala möbelpattformen Sajkla används i Bengtsfors. En miljöstrateg samarbetar med Bengtsfors AML-enhet för att få framdrift i projektet. Under 2025 har kommunerna möjlighet att använda återbruksplattformen CCbuild gratis tack vare Vänersborgs och Trollhättans kommun. Information om CCbuild har gått ut till alla medlemskommuner.	

Postadress
Dalslands miljö
& energikontor
Kyrkogatan 5
464 30 Mellerud

E-post
kansli@dalsland.se

Hemsida
www.dalsland.se

Org. nr.
222.000.0877

E11	Övriga klimatlöften som fastställts av minst tre kommuner	Klimatlöfte nr. 11, 21, 22, 23 och 28. (klimatlöfte 11 & 22 fastställt av tre kommuner + Åmål. Klimatlöfte 23 & 28 fastställt av tre kommuner. Klimatlöfte nr. 21 fastställt av samtliga kommuner + Åmål)	Kompetensstöd vid behov	Klimatlöfte 11 – Under våren ordnades ett webinarium för Dalslandskommunernas upphandlare och inköpare. Tanums kommun visade hur deras beställarutbildning är uppbyggd. Klimatlöfte 21 och 22. Strategerna har kommit med inspel när kommunernas livsmedelpolicy har tagits fram så att ambitionerna i klimatlöfte 21 och 22 inkluderas.	
E12	Gemensamma energi- och klimatstrategin och energiuppföljning	Fastställt i två kommuner + Åmål	Processledare avseende uppföljning (underlag krävs dock från kommunerna). Medverkande/ kompetensstöd kring åtgärder	Uppföljningen av den gemensamma energi- och klimatstrategin görs vid den årliga klimatuppföljningen, se E1. I Bengtsfors har DMEK tillsammans med hållbarhetsgruppen arbetat med att ta fram en prioriteringslista av åtgärderna i energi- och klimatstrategin.	
E13	Energi- och klimatrådgivning (EKR)	Grunduppdrag (förbundsordning)	Utförare	Energi- och klimatrådgivning sker enligt plan till rådgivningens målgrupper. Utöver ordinarie rådgivning har EKR deltagit vid ett par företagsträffar. (se även E3)	
E14	Interregprojektet Green Fleet 2024-2026		Medverkande	Intervjuer med kommunernas upphandlare har skett under våren tillsammans med Fyrbodals upphandlarkompetens. Syftet har varit att förstå behov, utmaningar och hinder vid kravställning av fossilfria transporter i upphandlingar. En sammanställning av kommande upphandlingar har gjorts av Fyrbodal. DMEK har varit delaktig i framtagandet av en rapport om förutsättningar för att dela tjänstebilar med allmänheten.	

Postadress
Dalslands miljö
& energikontor
Kyrkogatan 5
464 30 Mellerud

E-post
kansli@dalsland.se

Hemsida
www.dalsland.se

Org. nr.
222.000.0877

					Planering inför två arbetsmaskinsmässor under hösten pågår.	
E15	Samverkan kring energieffektivisering av kommunala fastigheter	Bidra med expertkompetens (förbundsordning)	Medverkande		"Fastighetsgruppen" har haft ett inledande möte under våren, och det bestämdes bland annat att gruppen ska ha två möten per år, ett fysiskt och ett digitalt. Det skapades även ett forum på Teams där gruppmedlemmarna kan dryfta frågeställningar till varandra.	

Insats/aktivitet	Styrdokument eller motsvarande	DMEF:s roll	Status	Ny 2025
Samhällsplanering				
S1 ÖP-Färgelanda	Bidra med expertkompetens (förbundsordning)	Kompetensstöd	Ej aktuellt	
S2 Medverkan DP kommunerna och kommunernas planeringsstrategier	Bidra med expertkompetens (förbundsordning)	Kompetensstöd	DMEK har deltagit i och yttrat sig i detaljplaneprocesser. Planeringsstrategier har ej varit aktuella under 2025.	
S3 Grön infrastruktur/ekosystem-tjänstandlys, Dalslandsgemensam. (projekt)	Åtgärdsprogrammet för regionala miljömålen, ÖP2030 (Mellerud) och ÖP2035 (Dals-Ed). Pågående projekt	Processledare	Kunskapsunderlag i form av GIS-material har tagits fram av konsult och implementerats i kommunernas karttjänster. Fortsatt trädinventering på kommunal mark i kommunernas tätorter utfördes sommaren 2025. Ett styrdokument rörande grön infrastruktur har tagits fram, enligt länsstyrelsens villkor för LONA-projektet. Resterande tid av projektet ägnas till att förankra styrdokumentet politiskt, enligt länsstyrelsens villkor för LONA-projektet.	
S4 Revidering gemensam avfallsplan	Beslut fattat i resp. kommun	Medverkande	Arbetet med avfallsplan färdigställdes i det närmaste under 2024.	

Postadress Dalslands miljö & energikontor Kyrkogatan 5 464 30 Mellerud	E-post kansli@dalsland.se	Hemsida www.dalsland.se	Org. nr. 222.000.0877
---	-------------------------------------	-----------------------------------	---------------------------------

BILAGA 1

Sida 9 (11)

S5	Stöd klimatanpassning	Bidra med expertkompetens (förbundsordning)	Kompetensstöd	Inga specifika förfrågningar har inkommit från kommunerna. DMEK har bidragit med kompetens kring klimatanpassningsfrågor i samband med t.ex. VA-processer, remisser och projekt.	
S6	Upphandlingar (utöver klimatlöftena)	Bidra med expertkompetens (förbundsordning)	Kompetensstöd (hållbarhetsfrågor)	Deltar i kommunernas gemensamma upphandlingsgrupp. Har hjälpt till med kravställning i samband med upphandling av diskbrumsprodukter samt inköp av däck.	

Insats/aktivitet	Styrdokument eller motsvarande	DMEF:s roll	Status	Ny 2025
Naturvård och biologisk mångfald				
N1	Naturvårdsrelaterade frågor Åtgärder i kommunernas naturvårdsprogram. Åtgärdsprogrammet för de regionala miljömålen. ÖP2035 (Dals-Ed). ÖP14 (Färgelanda).	Processledare	Under det gångna halvåret har planering genomförts för att utveckla grönområden med särskilt fokus på att stärka naturvärden och främja rekreation. Arbetet har skett i samverkan med tjänstepersoner inom de berörda kommunerna. Naturvårdande skötsel genomförs på kommunal mark samt på områden där kommunen har förvaltningsansvar. Åtgärder för att bekämpa invasiva arter utförs regelbundet. Det pågår även dialoger om att initiera statligt finansierade naturvårdsprojekt.	
N2	Information och riktlinjer kring invasiva växtarter	Förfrågan om ett Dalslandsgemensamt arbete kring detta med DMEF som processledare har inkommit från Bengtsfors	Processledare	Ett styrdokument i form av en handlingsplan har tagits fram och ska förankras i kommunerna under hösten 2025.

Postadress Dalslands miljö & energikontor Kyrkogatan 5 464 30 Mellerud	E-post kansli@dalsland.se	Hemsida www.dalsland.se	Org. nr. 222.000.0877
---	-------------------------------------	-----------------------------------	---------------------------------

N3	Friluftsliv relaterat till naturvårdsfrågor	Åtgärder i form av friluftsplän och liknande finns i kommunala styrdokument.	Kompetensstöd (naturvårdsrelaterade frågor)	Frågor inkommer kontinuerligt och hanteras i turordning.	
----	---	--	---	--	--

Insats/aktivitet	Styrdokument eller motsvarande	DMEF:s roll	Status	Ny 2025
Vattenplanering				
V1	LEVA/LOVA Dalbosläppen (projekt)	Åtgärdsprogrammet för de regionala miljömålen, ÖP2030 (Mellerud). Pågående projekt	Processledare	Dialog och projekteringsprocesser med markägare fortgår. 6 vattenvårdande åtgärder planeras, varav 3 handläggs hos länsstyrelsen. Informations- och inspirationsträff planeras utföras i oktober.
V2	LOVA Örekilsälven (projekt)	Åtgärdsprogrammet för de regionala miljömålen, ÖP2035 (Dals-Ed). Pågående projekt	Processledare	Ritningar och underlag har tagits fram kring vattenvårdande åtgärder, vilka också har gått till anmälan om vattenverksamhet. I nuläget inväntas svar från länsstyrelsen.
V3	Medverkan vattenråd	Kommunernas naturvårdsprogram	Medverkande (rollerna mellan DMEF och kommunerna behöver dock klargöras)	Medverkan sker i aktivt vattenråden Gullmar, Dalbergså/Holmsån och Dalslands Kanal vattenråd/vattenvårdsförbund. Enningdalsälvens vattenråd är under ny uppstart, medverkan har skett i inledande möten.
V4	Samverkan vattenrelaterade frågor	Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram för 2022-2027 (krav). Kommunernas VA-	Processledande för att skapa samverkans-forum,	Arbete med framtagande av dagvattenstrategi har utförts. Bengtsfors vattenfjänstplanerna har granskats och varit på remiss Dalslands miljönämnd.

Postadress
Dalslands miljö
& energikontor
Kyrkogatan 5
464 30 Mellerud

E-post
kansli@dalsland.se

Hemsida
www.dalsland.se

Org. nr.
222.000.0877

		planer och Vattentjänstplaner. ÖP14 (Färgelanda).	därefter medverkande		
V5a	Kommunala åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram 2022-2027	Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram för 2022-2027 (lagkrav).	Processledare	Rapportering till Vattenmyndigheten under sep-dec kommer att genomföras. Uppföljning av åtgärder i VA-planer kommer att påbörjas under hösten.	
V5b	Dagvattenstrategi	Melleruds ÖP Nu 2030. Återfinns även i kommunernas VA- planer/Vattentjänst- planer	Medverkande	En dagvattenstrategi har tagits fram och ska beslutas av politiken under hösten. Arbete med underdokument till strategin kommer att påbörjas omgående.	
V6	LOVA-projekt interbelastning Kolungensjöarna		Utförare och processledare	Projektet har fått medel och utförs enligt plan. Syftet med projektet är att utreda vilka tillflöden som belastar Kolungensjöarna med näring mest samt att utreda om det råder internbelastning i sjöarna.	Ny

Postadress Dalslands miljö & energikontor Kyrkogatan 5 464 30 Mellerud	E-post kansli@dalsland.se	Hemsida www.dalsland.se	Org. nr. 222.000.0877
---	-------------------------------------	-----------------------------------	---------------------------------

Övergripande mål för Dalslands miljö- och energiförbund

DMEF ska verka för en hållbar samhällsutveckling i enlighet med FN:s hållbarhetsmål, nationella, regionala och lokala mål samt i enlighet med gällande lagstiftning. Detta innefattar bl.a. följande:

- DMEF ska verka för att konsumenterna i förbundets ägarkommuner har säkra livsmedel och inte blir vilseledda av felaktig märkning.
- DMEF ska verka för att bostäder, skolor, förskolor, äldreboenden och andra inomhusmiljöer i förbundets ägarkommuner har en sund inomhusmiljö
- DMEF ska verka för att verksamheter och åtgärder i förbundets ägarkommuner inte har en betydande negativ påverkan avseende miljö och hälsa.
- DMEF ska verka för att minska spridningen av farliga kemikalier och ämnen.
- DMEF har en aktiv roll i att minska klimatpåverkan och energianvändning i förbundets ägarkommuner.
- DMEF har en aktiv roll i att miljö kvalitetsnormerna för vatten följs i förbundets ägarkommuner.
- DMEF har en aktiv roll i att stärka den biologiska mångfalden samt bidra till ett ökat nyttjande av ekosystemtjänster i förbundets ägarkommuner.
- DMEF ska bidra till en cirkulär ekonomi i förbundets ägarkommuner samt verka för att kommunernas upphandlingar är hållbara.

DMEF:s verksamhet ska vara kostnadseffektiv med hög professionalitet och god service

DMEF ska vara en attraktiv arbetsgivare med en hälsosam arbetsmiljö, gott medarbetarskap och gott ledarskap

DMEF ska verka för en utvecklad samverkan med andra aktörer i samhället i syfte att nå mervärden, utveckla verksamheten och sin kompetens. Detta innefattar bl.a. följande:

- DMEF ska verka för en utvecklad samverkan med förbundets ägarkommuner.
- DMEF ska verka för en aktiv medverkan i MVG och Fyrbodals samt med andra relevanta aktörer, nätverk och samarbetsforum.

KS § 137**Dnr 2025/313****Taxa för vatten-och avloppsanläggning (VA-taxa) 2026 – Färgelanda
Vatten AB****Kommunstyrelsens beslutsförslag**

Kommunfullmäktige beslutar:

- Att justera den löpande avgiften för vatten och avlopp, 'brukningsavgiften', med en höjning om 4,5 procent, från och med 2026-01-01.
- Att anta *VA-taxa för Färgelanda kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning, daterat 2025-09-25*

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Färgelanda Vatten AB, 2025-09-25.

Ärendebeskrivning

Färgelanda Vatten AB har tagit fram budget för 2026 med plan för 2027–2028. Kommunfullmäktige ska besluta om höjning av VA-taxan för 2026, inklusive bruknings- och anläggningsavgifter samt tillhörande taxeföreskrifter. Avgifterna ska täcka nödvändiga kostnader för VA-verksamheten och fördelas skäligt och rättvist. Verksamheten finansieras via avgifter enligt taxa som beslutas av kommunfullmäktige enligt ägardirektiv.

Brukningsavgift

Färgelanda Vatten AB föreslår att brukningstaxan (den löpande kostnaden för vatten och avlopp) ökas med 4,5 % från och med 2026-01-01.

- För Typhus A blir den totala årsavgiften cirka 16 800 kr inkl. moms. Ökning per månad blir ca: 60 kr/månad.
- För Typhus B blir den totala årsavgiften cirka 153 200 kr inkl. moms. Ökning per månad blir ca: 37 kr/månad.

En liter dricksvatten inklusive avloppsrening blir för en abonnent inom VA 2026; 11,2 öre/liter. För närvarande är den framtida kostnadsbilden osäker då ränta och inflation påverkas av krig och andra oroligheter utanför vår påverkan. Klimatanpassning och -påverkan samt ökade krav i och med nya EU-direktiv samt stora investeringsbehov i gammal infrastruktur påverkar taxekollektivet. För VA-bolaget är det svårt att hantera snabba kostnadsökningar på kort sikt.

Förslaget till höjning grundar sig på bedömda kostnadsökningar och minskade intäkter enligt nedan tabell.

Kostnad	%
Bolagsgemensamma kostnader från Västvatten AB <i>Främst högre fordons, IT-och lokalkostnader samt fler timmar för arbete med bland tillskottsvatten</i>	0,9
Energikostnader <i>Elpriset ökat från 1,8 till 1,86 kr/kWh</i>	1,3
Kapitalkostnader <i>Investeringsnivåerna genererar nya avskrivningskostnader och ökade räntekostnader</i>	1,9
Index (specifika intäkter/kostnader FVAB) <i>Bland annat ökade kostnader för vattenmätare (utöka möjligheten att få digitalt avlästa vattenmätare med tätare avläsning), ökade kemikalie-och analyskostnader samt ökade entreprenadkostnader</i>	0,4
Totalt	4,5

För treårsperioden (2026–2028) föreslås en ökning på 4,5 % - 6,5 % - 6,5 %. Alla år är budgeterade med underuttag för att hantera ett sedan tidigare överuttag. De ökade kostnaderna vilket genererar underuttaget består av kostnader i form av engångskostnader så som utredningar, reservvattentäkter och vattendomar. I budget 2026 med plan 2027–2028 är det en satsning inlagd på att nå en ledningsförnyelsetakt om 200 år, för 2025 är den 400 år. Detta kommer generera ökade kapitalkostnader årligen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, dat 2025-10-20

Förslag VA-taxa, dat 2025-09-25

Förslag TS Färgelanda Vatten, dat 2025-09-25

Protokoll Färgelanda Vatten AB, dat 2025-09-25

Sändlista

Färgelanda Vatten AB

Antagen av kommunfullmäktige 2025-xx-xx, § xx

VA-TAXA

för Färgelanda kommuns allmänna
vatten- och avloppsanläggning

att gälla från och med 2026-01-01

Innehåll

ANLÄGGNINGSavgifter (§§ 5-13)	3
BRUKNINGSavgifter (§§ 14-22).....	8

VA-TAXA

för Färgelanda kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning

Huvudmannen för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen är Färgelanda Vatten AB.
Avgifterna enligt denna taxa skall betalas till Färgelanda Vatten AB.

§ 1

För att täcka nödvändiga kostnader för Färgelanda kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning skall ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2 och 4 §§ i *Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster*, nedan kallad *vattentjänstlagen*, jämställs med fastighetsägare. Avgiftsskyldig för ändamålet *dagvatten från allmän platsmark (Dg)* är även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § vattentjänstlagen är uppfyllda.

§ 2

Avgifterna utgörs av *anläggningsavgifter* (engångsavgifter) och *brukningsavgifter* (periodiska avgifter).

§ 3

I dessa taxeföreskrifter avses med:

Småhusfastighet: fastighet som är bebyggd eller avsedd att bebyggas med en- eller två bostäder och som är taxerad som *Småhusenhet (1–2 familjer)*.

Bostadsfastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses bebyggas för bostadsändamål och som inte klassas som småhusfastighet.

Med bostadsfastighet jämställs fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses bebyggas, för vissa ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt.

Exempel på byggnader som jämställs med bostadsändamål är:

Kontor	Förvaltning	Stormarknader
Butiker	Utställningslokaler	Sporthallar
Hotell	Restauranger	
Hantverk	Småindustri	
Utbildning	Sjukvård	

Annan fastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses bebyggas, för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämställs med bostadsfastighet.

Obebyggd fastighet: fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggs.

Lägenhet: ett eller flera utrymmen i byggnad, eller på fastighet, som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet, eller därmed jämställd fastighet, som är avsedda för bostadsändamål, räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard (SS 02 10 53) som en lägenhet.

För byggnad, eller del av byggnad, som inte är avsedd för bostadsändamål, räknas varje påbörjat 300-tal m² bruttoyta (BTA) enligt svensk standard (SS 02 10 53) som en lägenhet. Hela byggnaden eller delar av byggnaden kan vara antingen uppvärmd eller uppvärmd.

Ytor där dagvatten avleds: Fastighetsytor och allmän platsmark som har behov av avledning av dagvatten till den allmänna va-anläggningen delas in i tre kategorier utifrån hur hårdgjord marken är. Huvudmannen bestämmer till vilken kategori fastigheten respektive den allmänna platsmarken hör och kategorierna definieras på följande sätt:

Kategori 1: Mestadels grönyta, eller yta med hög genomsläpplighet, där endast en mindre del av ytan är hårdgjord.

Kategori 2: En blandning av dels hårdgjord yta och dels grönyta eller yta med hög genomsläpplighet.

Kategori 3: Mestadels hårdgjord yta, eller yta med låg genomsläpplighet där den största delen av ytan är hårdgjord.

Uppdelningen av ytor i kategorier gäller för uttag av bruksavgifter för dagvatten. Småhusfastigheter betalar en schablonavgift för dagvatten och deras fastighetsytor delas inte i kategorier enligt ovan.

Allmän platsmark: mark som i detaljplan enligt *Plan- och bygglag (2010:900)* redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

Förbindelsepunkt (FP): den punkt, som huvudmannen bestämt, där den allmänna anläggningen slutar och fastighetens va-installation börjar.

§ 4

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

Ändamål	Anläggningsavgift	Bruksavgift
Vattenförsörjning (V)	Ja	Ja
Spillvattenavlopp (S)	Ja	Ja
Dag- och dränvattenavlopp från fastighet (Df)	Ja	Ja
Dagvattenavlopp från allmän platsmark (Dg)	Ja	Ja

Fortsättningsvis i denna taxa benämns ovanstående ändamål med förkortningarna V, S, Df och Dg.

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge, även innan inkoppling skett.

Om dagvatten från fastighet (Df) avleds till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Denna taxa förutsätter att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 vattentjänstlagen angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

4.4 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg gäller även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § vattentjänstlagen är uppfyllda.

4.5 Anläggningsavgift skall beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldigheten inträder.

ANLÄGGNINGSAVGIFTER (§§ 5-13)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 5

5.1 För *småhusfastighet*, *bostadsfastighet* och därmed jämställd fastighet skall anläggningsavgift betalas. Avgift tas ut per småhusfastighet, bostadsfastighet eller därmed jämställd, enligt nedan. I avgiften ingår mervärdesskatt, moms 25 %. Avgiften angiven inom parentes () är utan moms.

				PER LEDNING	SAMTLIGA TJÄNSTER		
				En ledning	Två ledningar	Tre ledningar	
a)	Servisavgift en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	38 390 kr (30 712 kr)	46 620 kr (37 296 kr)	54 845 kr (43 876 kr)	54 845 kr (43 876 kr)		
				PER VATTENTJÄNST	SAMTLIGA TJÄNSTER		
				V	S	Df	Dg
b)	Förbindelsepunktsavgift en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	19 740 kr (15 792 kr)	32 900 kr (26 320 kr)	13 160 kr (10 528 kr)		65 800 kr (52 640 kr)	
c)	Tomtyteavgift en avgift per m² tomtyta	11,71 kr (9,37 kr)	19,51 kr (15,61 kr)		7,80 kr (6,24 kr)	39,03 kr (31,22 kr)	
d)	Lägenhetsavgift en avgift per lägenhet	8 360 kr (6 688 kr)	13 930 kr (11 144 kr)		5 570 kr (4 456 kr)	27 860 kr (22 288 kr)	
e)	Grundavgift Df utan FP* en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats			13 160 kr (10 528 kr)			

*Avgift enligt 5.1 e) tas inte ut om avgift tas ut för Df enligt 5.1 a) och b). I det fall avgift enligt 5.1 e) tas ut, tas inte avgift ut för Df enligt 5.1 a) och 5.1 b) eftersom servisledning och förbindelsepunkt för detta inte lagts respektive upprättats.

5.2 Är *förbindelsepunkt gemensam* för två eller flera fastigheter, fördelas avgifterna enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna.

5.3 *Tomtytan* utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoareal (BTA).

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast upp till det belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och d), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b), d) och e).

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8 tas ytterligare avgift enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven *begränsningsregel* så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 *Lägenhetsantalet* bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Dras *ytterligare servisledning* fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter, skall avgifter enligt 5.1 a) och b) betalas.

5.6 Ökas fastighets *tomtyta* skall avgift enligt 5.1 c) betalas för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut betald.

Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iakttas begränsningsregeln i 5.3.

5.7 Sker *om- eller tillbyggnad*, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet skall avgift betalas enligt 5.1 d) för varje tillkommande lägenhet.

5.8 *Tillkommer bortledning av Df* till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, skall avgifter enligt 5.1 e) betalas.

§ 6

6.1 För *annan fastighet* skall anläggningsavgift betalas. Avgift tas ut per *annan fastighet* enligt nedan.

I avgiften ingår mervärdesskatt, moms 25 %. Avgiften angiven inom parentes () är utan moms.

	PER LEDNING			SAMTLIGA TJÄNSTER
	En ledning	Två ledningar	Tre ledningar	
a) Servisavgift en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	38 390 kr (30 712 kr)	46 620 kr (37 296 kr)	54 845 kr (43 876 kr)	54 845 kr (43 876 kr)

	PER VATTENTJÄNST				SAMTLIGA TJÄNSTER
	V	S	Df	Dg	
b) Förbindelsepunktsavgift en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	19 740 kr (15 792 kr)	32 900 kr (26 320 kr)	13 160 kr (10 528 kr)		65 800 kr (52 640 kr)
c) Tomtyteavgift en avgift per m ² tomtyta	17,59 kr (14,07kr)	29,31 kr (23,45 kr)		11,73 kr (9,38 kr)	58,63 kr (46,90 kr)
d) Grundavgift Df utan FP* en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats			13 160 kr (10 528 kr)		

*Avgift enligt 6.1 d) tas inte ut om avgift tas ut för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut, tas inte avgift ut för Df enligt 6.1 a) och 6.1 b) eftersom servisledning och förbindelsepunkt för detta inte lagts respektive upprättats.

6.2 Är *förbindelsepunkt gemensam* för två eller flera fastigheter, eller därmed jämställda, fördelas avgifterna enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

6.3 *Tomtytan* utgörs av fastigheternas areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

6.4 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, bevilja *anstånd* med betalning av tomtYTEavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tillsvidare inte nyttjas för verksamhet på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomtYTEavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § i *Räntelag* (SFS 1975:635), nedan kallad *räntelagen*, från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § i *räntelagen*.

6.5 Dras *ytterligare servisledningar* fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter skall avgifter betalas enligt 6.1 a) och b).

6.6 Ökas *fastighets tomtyta*, skall avgift enligt 6.1 c) betalas för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtYTEavgift inte skall anses vara tidigare betald.

6.7 *Tillkommer bortledning av Df* till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, skall avgift enligt 6.1 d) betalas.

§ 7

7.1 För *obebyggd fastighet* skall del av full anläggningsavgift betalas. Avgift tas ut per fastighet, enligt nedanstående.

		Småhusfastighet, Bostadsfastighet		Annan fastighet	
Servisavgift	5.1 a)	100 %	6.1 a)	100 %	
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	100 %	6.1 b)	100 %	
TomtYTEavgift	5.1 c)	100 %	6.1 c)	70 %	
Lägenhetsavgift	5.1 d)	0 %	-		
Grundavgift för Df, om FP för Df inte upprättats	5.1 e)	100 %	6.1 d)	100 %	

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast upp till det belopp som motsvarar summan av avgifterna 5.1 a) och b), eller i det fall dagvatten bortleds till den allmänna anläggningen men förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och e), jämför 5.3 andra stycket.

7.2 *Bebyggs obebyggd fastighet* skall resterande avgifter betalas enligt nedanstående.

		Småhusfastighet, Bostadsfastighet		Annan fastighet	
TomtYTEavgift	5.1 c)	*)	6.1 c)	30 %	
Lägenhetsavgift	5.1 d)	100%	-		

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

*Bebyggs småhusfastighet eller bostadsfastighet tas ytterligare avgift ut enligt 5.1 c) om föreskriften i 5.3 andra stycket så medger.

§ 8

8.1 Föreligger *inte avgiftsskyldighet* för samtliga i 4.1 angivna ändamål, skall avgifter enligt 5.1 respektive 6.1 betalas för de ändamål där avgiftsskyldighet föreligger.

För avgiftsändamålet Df tas avgifter ut antingen enligt 5.1 a) och b) eller 5.1 e), samt enligt 6.1 a) och b) eller 6.1 d).

8.2 *Inträder avgiftsskyldighet* för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare funnits, skall avgifter enligt 5.1 respektive 6.1 betalas.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledningar inte till högre belopp än 100 % av avgiften enligt 5.1 a), även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.3 För *servisledning* som på fastighetsägarens begäran utförs *senare* än övriga servisledningar för fastigheten skall, utöver avgift enligt 5.1 a) och b) respektive 6.1 a) och b) betalas en etableringsavgift om 50 % av avgiften enligt 5.1 a) respektive 6.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledningar.

§ 9

Den som svarar för att *allmän platsmark* ställs i ordning och underhålls skall betala anläggningsavgift. Avgift tas ut enligt nedan.

I avgiften ingår mervärdesskatt, moms 25 %. Avgiften angiven inom parentes () är utan moms.

Avgift per m² för anordnande av dagvattenbortledning för:

Väghållare	106,20 kr	(84,96 kr)
Övriga	29,80 kr	(23,84 kr)

§ 10

Vid beloppsavrundning tillämpas *Lag (1970:1029) om avrundning av vissa öresbelopp*.

§ 11

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt vattentjänstlagen avgifter tas ut enligt särskild antagen *särta*.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 5-9 får huvudmannen i stället *komma överens* med fastighetsägaren om avgiftens storlek.

§ 12

12.1 Sedan *avgiftsskyldighet inträtt*, skall avgift betalas inom tid som anges i faktura.

12.2 Betalas inte debiterat belopp inom tid som anges i fakturan, skall dröjsmålsränta betalas enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

12.3 Enligt 36 § vattentjänstlagen skall en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta skall betalas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen skall ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall betalas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall betalas enligt 12.2.

12.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7, 6.6 eller 7.2 föreligger, då bygglov för avsett *ändrat förhållande* meddelats eller ändrat förhållande inträtt utan att bygglov krävts eller meddelats – till exempel ökning av tomtyta eller tillkommande byggnad vilken kan räknas som tillkommande lägenhet. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 12.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 13

13.1 Om efter *ansökan från fastighetsägare* och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på *annat sätt* eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, skall fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader för detta.

13.2 Om en *fastighetsägare* begär att *ny servisledning* skall utföras i stället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl att bevilja ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

13.3 Finner *huvudmannen påkallat* att utföra *ny servisledning* i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren dennes kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

BRUKNINGSAVGIFTER (§§ 14–22)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 14

14.1 För bebyggd fastighet skall brukningsavgift betalas. Avgift tas ut enligt nedan.

I avgiften ingår mervärdesskatt, moms 25 %. Avgiften angiven inom parentes () är utan moms.

FASTA AVGIFTER

a) Fast avgift	Mätarstorlek	Avgift per	V	S	TOTALT
Småhusfastigheter	Qn2,5x1	år	2 455 kr (1 964 kr)	3 000 kr (2 400 kr)	5 455 kr (4 364 kr)
Övriga fastigheter	Qn2,5x1	år	3 870 kr (3 096 kr)	4 725 kr (3 780 kr)	8 595 kr (6 876 kr)
	Qn2,5x2	år	9 270 kr (7 416 kr)	11 335 kr (9 068 kr)	20 605 kr (16 484 kr)
	Qn2,5x3	år	21 625 kr (17 300 kr)	26 425 kr (21 140 kr)	48 050 kr (38 440 kr)
	Qn2,5x4	år	35 880 kr (28 704 kr)	43 855 kr (35 084 kr)	79 735 kr (63 788 kr)
	Qn6x1	år	11 660 kr (9 328 kr)	14 255 kr (11 404 kr)	25 915 kr (20 732 kr)
	Qn6x2	år	47 670 kr (38 136 kr)	58 260 kr (46 608 kr)	105 930 kr (84 744 kr)
	Qn6x3	år	73 765 kr (59 012 kr)	90 155 kr (72 124 kr)	163 920 kr (131 136 kr)
	Qn6x4	år	114 080 kr (91 264 kr)	139 435 kr (111 548 kr)	253 515 kr (202 812 kr)
	Qn10x1	år	31 145 kr (24 916 kr)	38 070 kr (30 456 kr)	69 215 kr (55 372 kr)
	Qn10x2	år	73 915 kr (59 132 kr)	90 340 kr (72 272 kr)	164 255 kr (131 404 kr)
	Qn10x3	år	157 110 kr (125 688 kr)	192 025 kr (153 620 kr)	349 135 kr (279 308 kr)
	Qn10x4	år	218 430 kr (174 744 kr)	266 970 kr (213 576 kr)	485 400 kr (388 320 kr)
	Qn15x1	år	35 640 kr (28 512 kr)	43 555 kr (34 844 kr)	79 195 kr (63 356 kr)

För bebyggd fastighet utan mätare eller fastighet som ännu ej är påkopplad tas avgift ut enligt följande:

b) Fast avgift	Avgift per	V	S	TOTALT
Småhusfastigheter	år	2 455 kr (1 964 kr)	3 000 kr (2 400 kr)	5 455 kr (4 364 kr)
Övriga fastigheter	år	3 870 kr (3 096 kr)	4 725 kr (3 780 kr)	8 595 kr (6 876 kr)

c) Dagvattenavgift	Kategori#	Avgift per	Df	Dg	TOTALT
Småhusfastigheter	Småhus	år	1 435 kr (1 148 kr)	140 kr (112 kr)	1 575 kr (1 260 kr)
Övriga fastigheter	Kategori 1	m ² /år	1,23 kr (0,98 kr)	0,13 kr (0,10 kr)	1,35 kr (1,08 kr)
	Kategori 2	m ² /år	2,10 kr (1,68 kr)	0,20 kr (0,16 kr)	2,30 kr (1,84 kr)
	Kategori 3	m ² /år	2,69 kr (2,15 kr)	0,28 kr (0,22 kr)	2,96 kr (2,37 kr)
Allmän platsmark	Kategori 1	m ² /år		1,28 kr (1,02 kr)	1,28 kr (1,02 kr)
	Kategori 2	m ² /år		2,06 kr (1,65 kr)	2,06 kr (1,65 kr)
	Kategori 3	m ² /år		3,26 kr (2,61 kr)	3,26 kr (2,61 kr)

RÖRLIGA AVGIFTER

d) Förbrukning	Avgift per	V	S	TOTALT
Uppmätt/beräknad mängd	m ³	29,29 kr (23,43 kr)	35,81 kr (28,65 kr)	65,10 kr (52,08 kr)

Huvudmannen beslutar vilken mätarstorlek som skall installeras utifrån fastighetens behov, där hänsyn tas till behovet av hushållsvatten.

14.2 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål skall avgifter enligt 14.1 betalas för de ändamål där avgiftsskyldighet föreligger. För fastigheter som inte är avgiftsskyldiga för vatten gör huvudmannen en bedömning av vilken mätarstorlek som motsvarar fastighetens behov av vatten för hushållsbruk. Fastighetsägaren får sedan betala spillvattendelen av avgiften för den mätare som bedöms motsvara behovet av hushållsvatten.

Fastighetens förbrukning bestäms enligt reglerna i 14.3, dock tas bara spillvattendelen av den rörliga avgiften ut.

14.3 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levererats till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tills vidare inte skall fastställas genom mätning, tas rörlig avgift ut för enligt 14.1 d) efter *antagen förbrukning* om 75 m³ per år och person vid helårsboende och 150 m³ per år och hushåll vid delårsboende. Fast avgift debiteras enligt 14.1 b).

För *övriga fastigheter* där vattenförbrukningen tills vidare inte skall fastställas genom mätning, tas rörlig avgift ut enligt 14.1 d) *enligt överenskommelse* i avtal. Fast avgift debiteras i nivå med den mätarstorlek som motsvarar fastighetens behov av vatten.

14.4 För så kallat *byggvatten* skall bruksavgift enligt 14.1 a) och 14.1 d) betalas. Om mätning inte sker, antas den förbrukade mängden uppgå till 30 kbm per lägenhet enligt §3, samt fast avgift enligt 14.1 b).

14.5 För *extra mätställe* (mätställe utöver ett per fastighet) skall fast avgift enligt 14.1 a) betalas. *Parallellkopplade mätare* räknas som ett mätställe.

14.6 Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen *undersöka mätaren*, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDAC:s föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Kan mättelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos Mark- och miljödomstol eller annan instans bestämd av Riksdagen.

14.7 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren blivit godkänd, skall fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av § 18.

14.8 För spillvattenmängd, som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattenledning (kylvatten o dyl.), skall avgift betalas för motsvarande spillvattenandel enligt 14.1 d)

§ 15

Den som ansvarar för att *allmän platsmark* ställs i ordning och underhålls skall betala bruksavgift enligt 14.1 c).

§ 16

Tillförs avloppsnätet *större spillvattenmängd* än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet skall avgift för spillvattenavlopp betalas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden skall bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommits mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten skall debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

§ 17

För *obebyggda fastigheter* som enligt detaljplan är avsedda för småhus betalas avgift motsvarande fast avgift för småhus enligt 14.1 b) och dagvattenavgift enligt 14.1 c). Alla andra obebyggda fastigheter inom detaljplanelagt område betalar fast avgift enligt 14.1 b) och dagvattenavgift enligt 14.1 c).

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål skall avgifter enligt 14.1 b) och c) betalas för de ändamål där avgiftsskyldighet föreligger.

Bebyggs småhusfastighet tillkommer avgift enligt 14.1 d).

Bebyggs bostadsfastighet eller *annan fastighet* skall avgifter enligt 14.1 a), b), c) och d) betalas, där storleken på mätaren eller mätarkombinationen bestäms av huvudmannen efter fastighetens behov av vatten för hushållsbruk och där dagvattenavgiften bestäms utifrån fastighetens hårdgjordhet.

§ 18

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln stängts av eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen skall avgift för detta betalas. Avgift tas ut enligt nedan.

I avgiften ingår mervärdesskatt, moms 25 %. Avgiften angiven inom parentes () är utan moms.

Avgift per åtgärd och tillfälle:*

Nedtagning av vattenmätare	915 kr	(732 kr)
Uppsättning av vattenmätare	915 kr	(732 kr)
Avstängning av vattentillförsel på fastighetsägares begäran	915 kr	(732 kr)
Avstängning av vattentillförsel på grund av utebliven betalning	1 375 kr	(1 100 kr)
Påsläpp av vattentillförsel	915 kr	(732 kr)
Montering av strypbricka	1 830 kr	(1 464 kr)
Demontering av strypbricka	915 kr	(732 kr)
Undersökning av vattenmätare	1 225 kr	(980 kr)
Länsning av vattenmätarbrunn	915 kr	(732 kr)
Förgävesbesök**	1 145 kr	(916 kr)

*För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 100 % av ovan angivna belopp. Påsläpp av vattentillförsel vid utebliven betalning utförs endast helgfria vardagar under ordinarie arbetstid.

**Exempelvis frånvaro vid inbokat mätarbyte, driftbesök för LTA (Lätt tryckavlopp) på grund av fel i fastighetens installation.

§ 19

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter tas ut enligt antagen *särta*.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 14–18 får huvudmannen i stället *komma överens* med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 20

Avgift enligt 14.1 a), b) och c) debiteras i efterskott per månad, kvartal eller annan debiteringsperiod om huvudmannen beslutar om. Avgift enligt 14.1 d) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i §§ 14 och 16.

Betalas inte debiterat belopp inom tid som anges på faktura, skall dröjsmålsräntas betalas på obetalt belopp enligt 6 § i räntelagen från den dag betalningen skulle skett.

Sker enligt huvudmannens beslut inte måtaravläsning för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst *en* gång per år.

I samband med *fastighetsöverlåtelse* skall fastighetsägare skriftligen meddela mätarställning samt övriga nödvändiga uppgifter för registrering av fastighetsöverlåtelsen.

§ 21

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen skall företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället *komma överens* med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 22

Vid beloppsavrundning tillämpas *Lag (1970:1029) om avrundning av vissa öresbelopp*.

TAXANS INFÖRANDE

§ 23

Denna taxa träder i kraft 2026-01-01. De bruksavgifter enligt 14.1, 14.3 och 14.6 samt § 16, som är baserade på uppmätning, eller uppskattad förbrukning, hos fastighetsägare, skall därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas hos Mark- och miljödomstol, eller annan instans bestämd av Riksdagen, jämlikt 53 § vattentjänstlagen.

VästVatten
Nämndsekreterare
Niklas Englund

Tjänsteskrivelse
2025-10-20
2025/313

Kommunstyrelsen

Taxa för vatten-och avloppsanläggning (VA-taxa) 2026 – Färgelanda Vatten AB

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar:

- Att justera den löpande avgiften för vatten och avlopp, 'brukningsavgiften', med en höjning om 4,5 procent, från och med 2026-01-01.
- Att anta *VA-taxa för Färgelanda kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning, daterat 2025-09-25*

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Färgelanda Vatten AB, 2025-09-25.

Ärendebeskrivning

Färgelanda Vatten AB har tagit fram budget för 2026 med plan för 2027–2028. Kommunfullmäktige ska besluta om höjning av VA-taxan för 2026, inklusive bruknings- och anläggningsavgifter samt tillhörande taxeföreskrifter. Avgifterna ska täcka nödvändiga kostnader för VA-verksamheten och fördelas skäligt och rättvist. Verksamheten finansieras via avgifter enligt taxa som beslutas av kommunfullmäktige enligt ägardirektiv.

Brukningsavgift

Färgelanda Vatten AB föreslår att brukningstaxan (den löpande kostnaden för vatten och avlopp) ökas med 4,5 % från och med 2026-01-01.

- För Typhus A blir den totala årsavgiften cirka 16 800 kr inkl. moms. Ökning per månad blir ca: 60 kr/månad.
- För Typhus B blir den totala årsavgiften cirka 153 200 kr inkl. moms. Ökning per månad blir ca: 37 kr/månad.

En liter dricksvatten inklusive avloppsrening blir för en abonnent inom VA 2026; 11,2 öre/liter. För närvarande är den framtida kostnadsbilden osäker då ränta och inflation påverkas av krig och andra oroligheter utanför vår påverkan. Klimatanpassning och -påverkan samt ökade krav i och med nya EU-direktiv samt stora investeringsbehov i gammal infrastruktur påverkar taxekollektivet. För VA-bolaget är det svårt att hantera snabba kostnadsökningar på kort sikt.

Förslaget till höjning grundar sig på bedömda kostnadsökningar och minskade intäkter enligt nedan tabell.

Kostnad	%
Bolagsgemensamma kostnader från Västvatten AB <i>Främst högre fordons, IT-och lokalkostnader samt fler timmar för arbete med bland tillskottsvatten</i>	0,9
Energikostnader <i>Elpriset ökat från 1,8 till 1,86 kr/kWh</i>	1,3
Kapitalkostnader <i>Investeringsnivåerna genererar nya avskrivningskostnader och ökade räntekostnader</i>	1,9
Index (specifika intäkter/kostnader FVAB) <i>Bland annat ökade kostnader för vattenmätare (utöka möjligheten att få digitalt avlästa vattenmätare med tätare avläsning), ökade kemikalie-och analyskostnader samt ökade entreprenadkostnader</i>	0,4
Totalt	4,5

För treårsperioden (2026–2028) föreslås en ökning på 4,5 % - 6,5 % - 6,5 %. Alla år är budgeterade med underuttag för att hantera ett sedan tidigare överuttag. De ökade kostnaderna vilket genererar underuttaget består av kostnader i form av engångskostnader så som utredningar, reservvattentäkter och vattendomar. I budget 2026 med plan 2027–2028 är det en satsning inlagd på att nå en ledningsförnyelsetakt om 200 år, för 2025 är den 400 år. Detta kommer generera ökade kapitalkostnader årligen.

Ekonomisk konsekvensbeskrivning

Taxefinansierad verksamhet enligt självkostnadsprincipen.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Inget att ange.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, dat 2025-10-20

Förslag VA-taxa, dat 2025-09-25

Förslag TS Färgelanda Vatten, dat 2025-09-25

Protokoll Färgelanda Vatten AB, dat 2025-09-25

Sändlista:

Färgelanda Vatten AB

KS § 138 **Dnr 2025/326**
Renhållningsavgifter i Färgelanda kommun 2026

Kommunstyrelsens beslutsförslag

Kommunfullmäktige antar *Renhållningsavgifter i Färgelanda kommun 2026*, enligt förvaltningens förslag daterat 2025-10-27, med ändringen att extratjänster avseende gångavstånd stryks.

Förvaltningen får i uppdrag att tydliggöra innebörden av extratjänsten 'gångavstånd'. Detta ska återrapporteras skriftligen inför kommunfullmäktige.

Yrkande

Christoffer Wallin (SD) yrkar bifall till liggande förslag med ändringen att extratjänster avseende gångavstånd stryks.

Ordförande Christoffer Wallin (SD) lämnar ett tilläggsyrkande som lyder:
*"förvaltningen får i uppdrag att tydliggöra innebörden av extratjänsten
gångavstånd. Detta ska återrapporteras skriftligen inför
kommunfullmäktige".*

Ann Blomberg (C), Ulla Börjesson (S), Margurithe Zellén (KD) och Linda Jansson (M) ställer sig bakom Christoffer Wallin (SD) yrkanden.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på sina egna yrkanden med tillhörande bifall och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt dessa.

Ärendebeskrivning

Taxedokumentet ”Renhållningsavgifter Färgelanda kommun” behöver revideras utifrån följande punkter;

- Förtydligande av hur avgifter på återvinningscentral ska regleras, detta ska ske genom indexreglering enligt konsumentprisindex med 2022 som basår, årsmedel utgör indexjusteringen.
- 30 § Förtydligande av regler gällande uppehåll i renhållningstjänst samt handläggningstid av ärende. Förtydligandet beskriver att ansökan om uppehåll av renhållningstjänst ska ansökas till Färgelanda kommun minst fyra veckor innan uppehållsperioden inleds samt att varje ansökan prövas individuellt. Förtydligandet beskriver även att fastighetsägare som har fritidshus för eget bruk och samtidigt äger en permanentbostad med renhållningsabonnemang inom kommunen, ej behöver ha renhållningstjänst på fritidsbostaden.

Justering			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

- Beskrivning av vad gångavstånd vid hämtning av renhållningskärl innebär, att denna tjänst nu kan beställas som tilläggstjänst via taxa.
- Förtydligande av regler gällande överlåtelse av sophanteringstjänst vilket endast är möjligt vid ägarbyte.
- Förtydligande av regler gällande uppsägning av renhållningstjänst, vilket kan godkännas under vissa omständigheter så som rivning av fastighet eller om fastighet helt tas ur bruk.
- Förtydligande gällande registrering av delning av sophanteringstjänst. Ansökan måste inkomma och först efter registrerad ansökan, startar delning.
- Ny taxa – hemtagning av kärl, är en kostnad som entreprenören debiterar Färgelanda kommun och således måste debiteras kund.
- Ny taxa – gångavstånd från fastighetsgräns vid hämtning av sophanteringskärl vid tömning
- Ny taxa – spolning av privata avlopp, vilket kan beställas i samband med slamtömning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, dat 2025-10-27

Renhållningsavgifter Färgelanda kommun 2026

Sändlista

Samhällsutvecklingschefen

Teknisk chef

Sektor samhällsutveckling
Enhetschef Teknik
Jenny Clasborn

Svar
2025-11-20
2025/326

Klargörande av tilläggstjänsten 'Gångavstånd'

- **Finns det någon efterfrågan på tilläggstjänsten?**

En viss efterfrågan finns i dagsläget efter denna tilläggstjänst.

- **Är det någon som har det idag?**

Nej, då Färgelanda kommun inte tidigare erbjudit denna tilläggstjänst.

- **Är kostnaden rimlig och har andra kommuner samma?**

Tjänsten erbjuds som en tilläggstjänst av Färgelanda kommuns upphandlade entreprenör. Kostnaden är exakt överensstämmande med entreprenörens kostnad för utförande inklusive moms. Inga pålägg av kostnader har tillämpats. Denna tjänst erbjuder bl.a. Melleruds kommun och Uddevalla kommun i sitt taxadokument.

- **Vad kan den eventuella kostnaden bli för kommunen om tilläggstjänsten skattefinansieras?**

Detta är inte aktuellt då tjänsten är frivillig för varje enskild kommuninvånare.

- **Är kostnaden rimlig att ta ut efter endast 2m från tomtgräns (här eftersöks en analys/klargörande varför 2m satts som gräns)?**

Enligt avtal med entreprenör och Gemensamma renhållningsföreskrifter ska hämtning ske vid fastighetsgräns. (Gemensamma renhållningsföreskrifter är fastslagna tillsammans med Melleruds kommun, Bengtsfors kommun, Dal-Eds kommun och Färgelanda kommun.)

Där går följande att utläsa:

"16 § Hämtning av hushållsavfall sker normalt vid fastighetsgräns eller vid plats anvisad av renhållaren i samråd med kommunen."

"Om farbar väg inte kan upprättas ska fastighetsinnehavaren avlämna avfallet vid närmaste farbar väg eller på plats som överenskommes med renhållaren."

Förtydligande: "plats anvisad av renhållaren i samråd med kommunen" är en plats utanför fastighetsgräns, exempelvis vid en vägkorsning då fastighetens väg in till fastigheten inte är farbar för entreprenörens fordon. I övrigt ska all hämtning ske vid fastighetsgräns.

Entreprenör utför vanligtvis hämtning vid fastighetsgräns men utför hämtning inom två meter in på fastighet utan extra debitering, trots att avtal avser fastighetsgräns. Utöver detta erbjuder entreprenör att hämtning kan

ske längre in på fastighet men att detta då kräver en extratjänst vilket då debiteras kund utöver ordinarie taxa.

- **Vad står det i avtalet med Ragnsells avseende detta?**

Se svar på frågan ovan.

- **Konsekvens om detta stryks ur taxedokumentet?**

Konsekvensen blir att kommuninvånarna inte har möjlighet att välja detta som tillval.

Ev. Bilagor

Bilagor

Renhållningsavgifter Färgelanda kommun 2026

2025-10-27

Dnr; KS 2025/326

Version 3.0

Beslutad;

**Den senaste versionen finns tillgänglig på Färgelanda kommuns
hemsida, www.fargelanda.se**

Dokumentet innehåller avgifter för renhållningen i Färgelanda kommun samt
korta förtydliganden gällande avgifterna.

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	3
2. Kommunens uppdrag och fastighetsägarens avgiftsskyldighet	3
2.1 Undantag.....	4
3. Avgifter – Hushållsavfall	6
3.1 Delning av sophanteringstjänst.....	7
3.2 Grundavgift.....	8
Fastighetsägare för flerbostadshus debiteras	8
3.3 Extratjänster.....	8
4. Avgifter slamhantering.....	8
4.1 Tömning av brunn	9
4.2 Tömning av sluten tank	9
4.3 Tömning av BDT.....	9
4.4 Övriga tjänster	10
5. Avgifter på återvinningscentralen	10
6. Inpasseringsavgift på återvinningscentralen	10

1. Inledning

Renhållningen i Färgelanda kommun är taxefinansierad. Detta dokument innehåller avgifter för 2026.

Taxan ska täcka kostnader enligt uppdraget för hämtning av kommunalt avfall men även täcka kostnader för drift och skötsel av kommunens återvinningscentral, återvinningsstationer, inklusive farligt avfall, fjärtransporter och behandling av insamlat materialet, avfallsplanering, uppföljning och utveckling av verksamheten, administration och kundservice. Taxan är uppdelad i en fast grundavgift och en rörlig hämtningsavgift. Grundavgiften debiteras oavsett godkänt uppehåll i sophämtning eller liknande.

Översyn av avgifter kan ske varje år. Taxan baseras på entreprenörens priser vilka indexregleras utifrån gällande Avfallsindex samt administrativa kostnader exempelvis kundtjänst och fakturering. Avrundning ska ske till närmaste ental.

Gällande avgifter på Återvinningscentralen ska indexreglering tillämpas enligt Konsumentprisindex (1980=100) varje år, med 2022 som basår, årsmedel utgör indexjusteringen. Beslut om indexjustering sker av behörig nämnd.

Syftet med detta dokument är att ange i vilka situationer avgift tas ut och med vilket belopp samt ange lagstöd för detta.

Tillämpliga föreskrifter

1 § För kommunens avfallshantering gäller

- miljöbalken (1988:808) och avfallsförordningen (2011:927)
- föreskrifter om avfallshantering i förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken och andra författningar

2. Kommunens uppdrag och fastighetsägarens avgiftsskyldighet

Kommunerna har ansvar för insamling, hantering och behandling av kommunalt avfall, samt det avfall som omfattas av producentansvar. Hanteringen av kommunalt avfall finansieras genom avgifter till berörda fastighetsägare.

Fastighetsinnehavares och nyttjanderättsinnehavares ansvar för betalning och information

6 § Avgift ska betalas för den insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall som utförs genom kommunens försorg och i enlighet

med föreskrifter som kommunen har meddelat med stöd av 27 kap. 4 § miljöbalken.

Avgiftsskyldighet åligger fastighetsinnehavaren eller den som vid debiteringstillfället är skattskyldig för fastigheten enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152). Avgiften kan inte överföras på nyttjanderättshavaren. Fastighetsinnehavaren är skyldig att meddela ägarbyte till kommunen senast vid tillträdesdag.

Renhållningstaxa fastställs i särskild ordning av kommunfullmäktige.

7 § Fastighetsinnehavare är skyldig att i behövlig omfattning informera den eller dem som bor i eller är verksamma i fastigheten om gällande regler för avfallshantering.

2.1 Undantag

Handläggning av anmälnings- och ansökningsärenden

24 § Ansökan/anmälan av undantag från renhållningsföreskrifterna enligt 25-28 § ska ske till Dalslands miljö- och energinämnd. Dalslands miljö- och energinämnd ska meddela både kommunen och sökande vid godkännande av dispenser och undantag. Dalslands miljö- och energinämnd ska också meddela både kommunen och sökande när tidsfristen för dispenser och undantag har löpt ut.

Befrielse från skyldigheten att överlämna hushållsavfall till kommunen

25 § Tidsbegränsad dispens från avfallshämtning kan efter särskild ansökan prövas av Dalslands miljö- och energinämnd. Dispens ges i fyra år, varefter ny ansökan måste inlämnas. Vid ändrade förhållanden ska Dalslands miljö- och energinämnd underrättas omgående. För ovan nämnda befrielse äger kommunen rätt att ta ut grundavgift.

Eget omhändertagande av hushållsavfall

27 § Anmälan av hemkompostering av biologiskt lättnedbrytbart hushållsavfall på den egna fastigheten ska ske till Dalslands miljö och energinämnd.

Avfall får endast tas om hand på den egna fastigheten under förutsättning att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa och miljö.

Kompostering av biologiskt lättnedbrytbart hushållsavfall på fastigheten ska ske i skadedjursäker behållare, anpassad för kompostering av lättnedbrytbart hushållsavfall året runt.

Trädgårdsavfall får komposteras på fastigheten utan särskild anmälan.

Utvidgat hämtningsintervall slam

28 § Tillstånd till tömning av slamavskiljare vartannat år kan medges efter ansökan till Dalslands miljö- och energinämnd om avloppsanordningens kapacitet med god marginal överstiger rådande nyttjandegrad, samt kan bedömas uppfylla aktuella krav på rening. Ansökan ska godkännas av Dalslands miljö- och energinämnd. Dispens ges i 6 år, varefter ny ansökan måste inlämnas. Vid ändrade förhållanden ska Dalslands miljö- och energinämnd underrättas omgående.

Utvidgat hämtningsintervall hushållsavfall

29 § Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som utsorterar allt biologiskt lättnedbrytbart hushållsavfall kan medges att avfallet hämtas mer sällan än varannan vecka under förutsättning att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår. Medgivande om utvidgat hämtningsintervall kan komma att återkallas om kommunen konstaterar att avfallet från fastigheten inte omhändertas på det sätt som medgivits.

Uppehåll i hämtning

30 § Vid permanentbostad kan uppehåll i hämtning medges om inte fastigheten kommer att utnyttjas under en sammanhängande tid av minst 3 månader.

Vid fritidsabonnemang kan uppehåll i hämtning medges vid fastigheter som inte utnyttjas alls under hämtningsperioden maj-september.

Om fastighetsägaren har fritidshus för eget bruk och samtidigt äger en permanentbostad inom kommunen med renhållningsabonnemang, krävs ej renhållningsabonnemang på fritidsbostaden.

För att ansöka om uppehåll ska alltid Färgelanda kommun kontaktas minst fyra veckor innan uppehållsperioden inleds. Varje ansökan prövas individuellt. Sophämtningen återupptas automatiskt när perioden för uppehåll har löpt ut, om inget annat meddelas.

Vid ändrade förhållanden ska kommunen underrättas omgående.

Vid uppehåll av avfallshämtning äger kommunen rätt att ta ut grundavgift.

Upplysning

Dispenser och undantag är personliga och förfaller om fastigheten byter ägare.

Kärl

Kärlen ägs av kommunen. Fastighetsägaren ansvarar för rengöring av kärlen. Rengöring bör ske med miljövänligt diskmedel eller såpa.

Tvättvattnet ska inte hällas direkt i dagvattnet utan hälls lämpligen på egen gräsmatta eller liknande där det kan infiltreras ner i marken.

I angivna belopp i taxan ingår lagstadgad mervärdesskatt. Samtliga avgifter anges inklusive moms.

Överlåtelse

Överlåtelse av sophanteringsabonnemanget är endast möjlig vid ägarbyte. För överlåtelse krävs ifyllnad av blankett gällande ägarbyte av både tidigare och ny fastighetsägare. Blanketten sänds till Färgelanda kommun och ägarbytet registreras så snart blanketten inkommit.

Uppsägning

Under vissa omständigheter kan abonnemanget sägas upp utan ägarbyte, exempelvis om fastigheten rivs eller tas ur bruk. Vid uppsägning av abonnemang krävs alltid kontakt med Färgelanda kommun för vidare information och hantering.

3. Avgifter – Hushållsavfall

Renhållningsavgiften utgörs av en grundavgift per hushåll/lägenhet samt en rörlig avgift för insamling bortforsling och behandling av avfallet

- **Grundavgift** - I grundavgiften räknas kostnader för återvinningscentralen, återvinningsstationerna, information, utredning, elektroniskrotinsamling och administration.
- **Rörlig avgift** - I den rörliga avgiften ingår insamling, bortforsling och behandling av det avfall som hämtas i kärl. Kostnaden varierar utifrån kärlstorlek och tömningsintervall.

I grundavgiften ingår begränsade fria besök till Stigens återvinningscentral enligt följande:

- 12 fria besök för permanentboende i enfamiljshus
- 6 fria besök för fritidsboende med sommartömning
- 6 fria besök för permanentboende i lägenhet
- 6 fria besök för föreningar som har renhållningsabonnemang.

Kärl liter	Tömningsintervall	Avgift 2026 innefattar grundavgift och rörlig avgift inkl. moms/år
140	2 gånger/vecka	12 363 kr
190	2 gånger/vecka	12 888 kr
370	2 gånger/vecka	16 022 kr
660	2 gånger/vecka	21 277 kr
140	1 gång/vecka	7 059 kr
190	1 gång/vecka	7 322 kr
370	1 gång/vecka	8 889 kr
660	1 gång/vecka	11 517 kr
140	Varannan vecka	3 546 kr
190	Varannan vecka	3 677 kr
370	Varannan vecka	4 461 kr
660	Varannan vecka	5 706 kr
140	1 gång/månad	2 219 kr
190	1 gång/månad	2 280 kr
140	1 gång/kvartal	2 174 kr
190	1 gång/kvartal	2 194 kr
140	Sommar varannan vecka	2 186 kr
190	Sommar varannan vecka	2 242 kr
370	Sommar varannan vecka	2 573 kr
140	Sommar/månad	1 542 kr

Sommartömning utförs varannan vecka v. 18–39

3.1 Delning av sophanteringstjänst

Delning av sophanteringstjänst kan utföras mellan upp till sex fastigheter. Den rörliga kostnaden för sophanteringen debiteras till en eller flera fastighetsägare, grundavgiften debiteras per fastighet.

För delning av kärl krävs ifyllnad av blankett. Blanketten sänds till Färgelanda kommun och delning registreras så snart blanketten inkommit.

3.2 Grundavgift

Fastighetsägare för flerbostadshus debiteras grundavgift/lägenhet oberoende om lägenhet är uthyrd. Färgelanda kommun har rätt att debitera retroaktivt om fastighetsägare inte inkommer med rätt uppgifter.

Grundavgift	Avgift inkl. moms
Grundavgift permanentboende	1 388 kr
Grundavgift sommarboende	798 kr
Grundavgift lägenhet	798 kr

3.3 Extratjänster

	Avgift inkl. moms
Extra säck i samband med ordinarie tömning	106 kr/styck
Extra tömning av kärl inom 2 arbetsdagar	539 kr/styck
Extra kompostkärl, tömning 1 gång/vecka	3 763 kr/år
Extra kompostkärl, tömning varannan vecka	1 204 kr/år
Utställning av kärl vid nytt abonnemang	432 kr/tillfälle
Utbyte av kärl	432 kr/styck
Hemtagning av kärl vid avslutad tjänst	432 kr/tillfälle

4. Avgifter slamhantering

Slamhantering avser hämtning av slam i egna brunnar och slutna tankar samt tömning av bad-, disk- och tvättvatten (BDT). Hämtning utförs av Ragn-Sells, vilken är Färgelanda kommuns upphandlade entreprenör. Kunden kan få slamtömt sin brunn/tank enligt ett årsschema eller kontakta kundtjänst och beställa tömning, så kallad budning.

4.1 Tömning av brunn

	Avgift inkl. moms/tömning
0-3 kbm enligt schema	1 846 kr
0-3 kbm budning inom 10 arbetsdagar	2 042 kr
0-3 kbm budning inom 24 h (akut)	3 288 kr
3,1 - 6,0 kbm enligt schema	2 097 kr
3,1-6,0 kbm budning inom 10 arbetsdagar	2 628 kr
3,1-6,0 kbm budning inom 24 h (akut)	3 288 kr
6,1 kbm – enligt schema	2 500 kr
6,1 kbm - budning inom 10 arbetsdagar	3 007 kr
6,1 kbm - budning inom 24 h (akut)	4 757 kr

4.2 Tömning av slutna tank

	Avgift inkl. moms/tömning
0-3 kbm budning inom 10 arbetsdagar	2 309 kr
0-3 kbm budning inom 24 h (akut)	3 089 kr
3,1-6,0 kbm budning inom 10 arbetsdagar	3 074 kr
3,1-6,0 kbm budning inom 24 h (akut)	3 573 kr
6,1 kbm - budning inom 10 arbetsdagar	3 514 kr
6,1 kbm - budning inom 24 h (akut)	3 606 kr

4.3 Tömning av BDT

Tömning av BDT enligt schema*	416 kr
Tillägg budning inom 10 arbetsdagar	1 719 kr
Tillägg budning inom 24 h (akut)	2 312 kr
* = I samband med tömning av slamtömning	

4.4 Övriga tjänster

Tömning av minireningsverk enligt schema	1 846 kr
Tömning av minireningsverk budning inom 10 arbetsdagar	2 309 kr
Tömning av minireningsverk inom 24 h (akut)	3 089 kr
Fettavskiljare upp till 3 kbm	3 323 kr
Spolning av ledningar vardag/h (privat avlopp)*	1 870 kr
Spolning av ledningar helg/h (privat avlopp)*	4 269 kr
Spolning av ledningar vardag/h (kommunalt avlopp)	1 870 kr
Spolning av ledningar helg/h (kommunalt avlopp)	3 367 kr
Bomkörning	1 367 kr
Slanglängd över fria 25 m/m	2 kr

* Spolning av privata avlopp i samband med beställd slamtömning.

Endast spolning av privata avlopp beställs direkt av Ragn-Sells (0771-88 88 88)

5. Avgifter på återvinningscentralen

Undantag från fria besök	Kr inkl. moms
Asbest/kbm	1 671 kr
Däck på fälg (bildäck)/styck	35 kr/styck
Tryckimpregnerat virke/kbm	1 046 kr

6. Inpasseringsavgift på återvinningscentralen

Taxa/besök	Kr inkl. moms
Avgift (exkl. asbest, däck på fälg, tryckimpregnerat virke och farligt avfall/besök Max 3 kbm (bilsläp)/besök	628 kr/besök

Sektor samhällsutveckling
Enhetsch Teknik
Jenny Clasborn
Samhällsutvecklingschef
David Tengberg

Tjänsteskrivelse
2025-10-29
2025/326

Kommunstyrelsen

Antagande av Renhållningsavgifter i Färgelanda kommun 2026

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige antar *Renhållningsavgifter i Färgelanda kommun 2026*, enligt förvaltningens förslag daterat 2025-10-27.

Ärendebeskrivning

Taxedokumentet "Renhållningsavgifter Färgelanda kommun" behöver revideras utifrån följande punkter;

- Förtydligande av hur avgifter på återvinningscentral ska regleras, detta ska ske genom indexreglering enligt konsumentprisindex med 2022 som basår, årsmedel utgör indexjusteringen.
- 30 § Förtydligande av regler gällande uppehåll i renhållningstjänst samt handläggningstid av ärende. Förtydligandet beskriver att ansökan om uppehåll av renhållningstjänst ska ansökas till Färgelanda kommun minst fyra veckor innan uppehållsperioden inleds samt att varje ansökan prövas individuellt. Förtydligandet beskriver även att fastighetsägare som har fritidshus för eget bruk och samtidigt äger en permanentbostad med renhållningsabonnemang inom kommunen, ej behöver ha renhållningstjänst på fritidsbostaden.
- Beskrivning av vad gångavstånd vid hämtning av renhållningskärl innebär, att denna tjänst nu kan beställas som tilläggstjänst via taxa.
- Förtydligande av regler gällande överlåtelse av sophanteringstjänst vilket endast är möjlig vid ägarbyte.
- Förtydligande av regler gällande uppsägning av renhållningstjänst, vilket kan godkännas under vissa omständigheter så som rivning av fastighet eller om fastighet helt tas ur bruk.
- Förtydligande gällande registrering av delning av sophanteringstjänst. Ansökan måste inkomma och först efter registrerad ansökan, startar delning.
- Ny taxa – hemtagning av kärl, är en kostnad som entreprenören debiterar Färgelanda kommun och således måste debiteras kund.
- Ny taxa – gångavstånd från fastighetsgräns vid hämtning av sophanteringskärl vid tömning

- Ny taxa – spolning av privata avlopp, vilket kan beställas i samband med slamtömning.

Ekonomisk konsekvensbeskrivning

Avgifterna gällande Återvinningscentralen regleras utifrån konsumentprisindex. Året indexhöjning med 2022 som basår innebär en höjning på 4,7%. Höjningen avser att täcka ökade kostnader för hanteringen av avfall på Återvinningscentralen.

Hemtagning av kärl, är en kostnad som entreprenören debiterar Färgelanda kommun och således måste debiteras kund.

Gångavstånd från fastighetsgräns vid hämtning av sophanteringskärl vid tömning samt spolning av privat avlopp är valfria tjänster att beställa.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Färgelanda kommuns Renhållningsavgifter ligger kostnadsmässigt likvärdigt med övriga Dalslandskommuner.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, dat 2025-10-27

Renhållningsavgifter Färgelanda kommun 2026

Sändlista:

Samhällsutvecklingschefen

Teknisk chef

KS § 152

Dnr 2025/311

Fastställande av antal ledamöter i kommunfullmäktige inför mandatperioden 2026–2030

Kommunstyrelsens beslutsförslag

Kommunfullmäktige fastställer antalet ledamöter i fullmäktige inför mandatperioden 2026–2030 till 29 ledamöter.

Antalet ersättare i fullmäktige ska följa kommunallagen.

Yrkande

Bengt Melin (M) yrkar på att fullmäktige ska ha 31 ledamöter.

Christoffer Wallin (SD) yrkar bifall till liggande förslag på 29 ledamöter

Christoffer Wallin (SD) lämnar ett tilläggsyrkande som lyder: "*Antalet ersättare i fullmäktige ska följa kommunallagen.*"

Margurithe Zellén (KD) ställer sig bakom Christoffer Wallin (SD) yrkanden.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på dels eget yrkande på liggande förslag, dels på Bengt Melin (M) yrkande. Ordförande finner att kommunstyrelsen beslutar enligt liggande förslag. Ordförande ställer därefter proposition på eget tilläggsyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt detta.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i val-och arvodesberedningen 2025-10-16.

Sammanfattning av ärendet

Enligt kommunallagen bestämmer fullmäktige hur många ledamöter fullmäktige ska bestå av. Antalet ska bestämmas till ett udda tal och i Färgelandas fall måste det minst fastställas till 21 ledamöter. Om fullmäktige beslutar att antalet ledamöter i fullmäktige ska ändras, ska beslutet tillämpas först när val av fullmäktige hålls nästa gång i hela landet. Beslutet ska fattas före utgången av februari månad valåret. Länsstyrelsen ska genast underrättas om beslutet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, dat 2025-10-22

Beslut VoB, dat 2025-10-16

Kommunstyrelsen

Sändlista
Länsstyrelsen

Justering

Utdragsbestyrkande

VOB § 22

Dnr 2025/311

Förslag till förändring av antal ledarmöter i kommunfullmäktige

Val- och arvodesberedningens beslut

Val- och arvodesberedningen föreslår att kommunfullmäktige minskar antalet ledamöter från 31 till 29.

Yrkande

Jane Glamér (SD) yrkar på att föreslå 29 ledamöter i fullmäktige.

Ann Blomberg (C) och Margurithe Zellén (KD) ställer sig bakom Jane Glamér (SD) yrkande.

Bengt Melin (M) yrkar på att föreslå 31 ledamöter i fullmäktige.

Olle Hagström (L) ställer sig bakom Bengt Melin (M) yrkande.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på dels Jane Glamér (SD) yrkande, dels på Bengt Melin (M) yrkande. Ordförande finner att val-och arvodesberedningen bifaller Jane Glamér (SD) yrkande.

Votering begärs och verkställs.

Votering

Ordförande meddelar att följande voteringsdisposition ställs upp och godkänns: Den som röstar "JA" röstar på bifall till Jane Glamér (SD) yrkande. Den som röstar "NEJ" röstar på Bengt Melin (M) yrkande.

Efter avslutad votering redovisas fyra (4) stycken JA-röster och två (2) NEJ-röster. Ordförande finner att val-och arvodesberedningen bifaller Jane Glamér (SD) yrkande.

Voteringsresultat:

Kerstin Fredriksson (S) – JA

Margurithe Zellén (KD) – JA

Olle Hagström (L) – NEJ

Jane Glamér (SD) – JA

Ann Blomberg (C) – JA

Bengt Melin (M) – NEJ

Sammanfattning av ärendet

Enligt kommunallagen bestämmer fullmäktige hur många ledamöter fullmäktige ska bestå av. Om fullmäktige beslutar att antalet ledamöter i fullmäktige ska ändras, ska beslutet tillämpas först när val av fullmäktige hålls nästa gång i hela landet. Beslutet ska fattas före utgången av februari månad valåret. Länsstyrelsen ska genast underrättas om beslutet.

Sändlista

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

Kansliavdelningen
Nämndsekreterare
Sofia Henriksson

Tjänsteskrivelse
2025-10-29
2025/14

Kommunfullmäktige

Rapport över ej verkställda beslut enligt SOL och LSS 2025

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att enligt 34 kap. 1, 3 §§ SoL och 28f § LSS godkänna rapport över ej verkställda gynnande beslut, tredje kvartalet år 2025, och överlämna denna till revisorerna

Ärendets beredning

Ärendet har hanterats i socialnämnden 2025-10-27.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden ska enligt bestämmelser i 34 kap. 1, 3 §§ SoL och 28f § LSS lämna en rapport till kommunfullmäktige och kommunens revisorer över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SoL och 9 § LSS som ej verkställts inom tre månader, samt hur många gynnande beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader från dagen då verkställigheten avbröts. För varje beslut ska nämnden ange tidpunkten för beslutet och vilken typ av bistånd beslutet gäller samt kortfattat uppge skälen för dröjsmålet.

Rapportering ska ske en gång per kvartal.

Nämnden ska även enligt 34 kap. 2 § SoL och 28 g § LSS anmäla till kommunens revisorer när nämnden har verkställt ett gynnande beslut som tidigare har rapporterats som ej verkställt.

Om Inspektionen för vård och omsorg (IVO) bedömer att insatser inte verkställts inom skäligen tid har myndigheten en skyldighet att ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av en särskild avgift. För att IVO ska kunna göra denna bedömning har kommunen en skyldighet att rapportera in uppgifter om samtliga beslut som inte verkställts inom tre månader. Rapportering till IVO görs i form av separata individuella rapporter.

Ärendebeskrivning

Rapport över ej verkställda beslut

I tabellen redovisas de beslut som inte har kunnat verkställas inom tre månader för tredje kvartalet, 2025

Beslut	Besluts-datum	Orsak till att beslutet ej kunnat verkställas
9 § 4 LSS (Kontaktperson)	2025-04-04	Brukaren lämnar olika besked till LSS-handläggare och utförare. Hon tackar nej till utförande enhet men säger till LSS-handläggare att hon är i behov av insatsen. LSS-handläggare ska försöka få till ett möte.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, dat 2025-10-29

Sändlista:

Revisorerna